

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

POROČILO O DELU
ZA LETO 1998

3105-6/99-1

Ljubljana, 17. februar 1999

PREDGOVOR

V tem poročilu je predstavljeno izvajanje revizijskega programa, poslovanje in prizadevanje za razvoj Računskega sodišča v letu 1998.

Revizijski program je bil razdeljen na 27 revizijskih področij in je obsegal 150 revizij: 78 jih je bilo uvedenih že pred letom 1998, 72 jih je bilo uvedenih lani. Izdanih je bilo 92 predhodnih, 27 prvostopenjskih in 18 drugostopenjskih poročil, skupaj torej 137 revizijskih poročil. Med njimi je bilo 85 dokončnih: poleg 18 drugostopenjskih je bilo dokončnih 54 predhodnih in 13 prvostopenjskih poročil. Se pravi, 59 % predhodnih in 48 % prvostopenjskih poročil je bilo dokončnih. Za odpravo razkritih nepravilnosti je bilo izdanih 11 sklepov po 26. členu Zakona o Računskem sodišču, 1 ovadba zaradi suma, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, 1 naznanilo zaradi suma, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, 6 predlogov za uvedbo postopka zaradi prekrška in 2 pobudi za pregon prekrškov, in sicer inšpekciji za delo in davčnemu uradu. Proti 9 izdanim sklepom na podlagi 26. člena Zakona o Računskem sodišču so bili vloženi ugovori: 5 jih je bilo zavrnjenih, dvema je bilo delno ugodeno, dvema je bilo v celoti ugodeno.

Za poslovanje v letu 1998 je Računsko sodišče porabilo 565.293.317 SIT. Na koncu leta je imelo 85 zaposlenih.

Za razvoj Računskega sodišča je zelo pomemben prenos znanja iz mednarodnega okolja. Zato je bilo lani okrepljeno sodelovanje z vrhovnimi revizijskimi institucijami v drugih državah in z mednarodnimi organizacijami, kakršna je na primer SIGMA. V sodelovanju z njimi je bil za Računsko sodišče izdelan dveletni razvojni program, ki bo sofinanciran iz sredstev PHARE in izveden v okviru tako imenovanega "twinning arrangement".

To poročilo je bilo sprejeto na 71. seji Velikega senata dne 17.2.1999.

Dr. Vojko A. Antončič,

predsednik Računskega sodišča

KAZALO

I. IZVAJANJE REVIZIJSKEGA PROGRAMA	5
Revizijsko področje 11 IZVRŠEVANJE DRŽAVNEGA PRORAČUNA	5
Revizijsko področje 12 POSLOVANJE SKLADOV	11
Revizijsko področje 13 DELOVANJE VLADNIH SLUŽB	20
Revizijsko področje 21 DELOVANJE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO	22
Revizijsko področje 22 DELOVANJE SLUŽB MINISTRSTVA ZA NOTRANJE ZADEVE	24
Revizijsko področje 23 DELOVANJE UPRAVNIH ENOT	27
Revizijsko področje 24 DELOVANJE DRUŠTEV	30
Revizijsko področje 31 DELOVANJE PRAVOSODJA	33
Revizijsko področje 32 DRŽAVNE REZERVE	40
Revizijsko področje 41 IZVAJANJE VISOKOŠOLSКИH PROGRAMOV	43
Revizijsko področje 42 NALOŽBE V ŠOLSTVU	52
Revizijsko področje 43 EVROPSKI MESEC KULTURE	53
Revizijsko področje 44 IZVAJANJE FILMSKE IN GLASBENE DEJAVNOSTI	54
Revizijsko področje 51 DELOVANJE MINISTRSTVA ZA ZDRAVSTVO	56
Revizijsko področje 52 POSLOVANJE ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE	57
Revizijsko področje 53 POSLOVANJE ZDRAVSTVENIH ZAVODOV	60
Revizijsko področje 54 POSLOVANJE LEKARN	63
Revizijsko področje 61 DELOVANJE SKLADA ZA RAZVOJ MALEGA GOSPODARSTVA	65
Revizijsko področje 62 ZAVAROVANJE OB BREZPOSELNOSTI IN POKOJNINSKO ZAVAROVANJE	68
Revizijsko področje 63 IZVAJANJE AKTIVNE POLITIKE ZAPOSLOVANJA	71
Revizijsko področje 64 POSLOVANJE CENTROV ZA SOCIALNO DELO	77
Revizijsko področje 71 IZVAJANJE INFRASTRUKTURNIH PROGRAMOV (PROMET, OKOLJE, PROSTOR)	79
Revizijsko področje 72 KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO	90
Revizijsko področje 81 POSLOVANJE OBÈIN	96
Revizijsko področje 91 VOLILNE KAMPANJE KANDIDATOV ZA PREDSEDNIKA REPUBLIKE	110
Revizijsko področje 92 DRUGE REVIZIJE	118
II. POSLOVANJE RAÈUNSKEGA SODIŠÈA	121
Kadri	121
Sredstva za poslovanje	122
III. RAZVOJ RAÈUNSKEGA SODIŠÈA	123
A) Izobraževanje in usposabljanje	123
B) Sodelovanje s Sigmo	124
C) Sodelovanje z Evropskim raèunskim sodišèem	126
D) Delovanje v mednarodnih organizacijah	127
E) Informacijska podpora poslovanju Raèunskega sodišèa	131
F) Knjižnica	134
G) Sodelovanje z državnimi organi	135

I. IZVAJANJE REVIZIJSKEGA PROGRAMA

Revizijsko področje 11

IZVRŠEVANJE DRŽAVNEGA PRORAČUNA

Lani smo na tem področju izvajali 5 revizij. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 sta bili izdani 2 revizijski poročili (1 predhodno, 0 prvostopenjskih, 1 drugostopenjsko).

Do 31.12.1998 sta bili dokončni 2 poročili.

Revizija 11.1

Revidiranec: Vlada Republike Slovenije, Ministrstvo za finance.

Predmet/obseg revizije: Zaključni račun proračuna Republike Slovenije za leto 1995.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti zaključnega računa proračuna in preveriti skladnost izvršitve proračuna z veljavnimi predpisi.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 2.7.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 6.8.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 21.8.1998 je dokončno.

Mnenje: Pozitivno o verodostojnosti zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 1995, ki ga sestavljajo bilanca prihodkov in odhodkov, račun financiranja in posebni del proračuna, ter o porabi proračunskih sredstev za leto 1995, ter s pridržkom o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 1995.

Revizijska razkritja: V obdobju začasnega financiranja, ki je trajalo od 1.1. do 13.7.1995, so bile pri posameznih proračunskih uporabnikih ugotovljene večje razlike med doseženo in načrtovano porabo sredstev, kar kaže na določene slabosti in pomanjkljivosti pri načrtovanju proračunskih sredstev za posamezne namene. Vsa ravnanja pri porabi proračunskih sredstev niso imela ustrezne pravne podlage v ZFJP in drugih predpisih.

V bilanci prihodkov in odhodkov proračuna ni bil izkazan presežek prihodkov Banke Slovenije po zaključnem računu banke za leto 1995 v višini 478,9 mio SIT. Banka je s presežkom z izvedenim pobotom poravnala terjatve do proračuna iz posojila Mednarodnega denarnega sklada in pokrila stroške kovanja kovancev. Ministrstvo za finance je omenjene poslovne dogodke obravnavalo kot negotovinske transakcije in jih ni evidentiralo v proračunu. Takšno evidentiranje in izkazovanje proračunske porabe nista v skladu s 3. členom ZFJP, po katerem morajo biti vsi prihodki za financiranje javne porabe zajeti v proračunu,

prav tako pa je v nasprotju z načelom popolnosti, po katerem morajo biti v proračunu zajeti vsi prihodki in odhodki.

Pri preverjanju izvajanja 4. člena ZIPro, ki določa, da smejo proračunski uporabniki uporabljati sredstva proračuna le za namene, določene s proračunom, so bili razkriti nekateri primeri nepravilne razvrstitve porabe po ekonomskih namenih, zato v zaključnem računu proračuna odhodki po ekonomskih namenih ne izražajo dejanske porabe.

Pri preverjanju popolnosti zahtevkov za izplačila, ki so jih proračunski uporabniki pošiljali na likvidnostno komisijo, je bilo ugotovljeno, da so bila nekatera izplačila uresničena brez potrebnih soglasij, kar kaže na slabo delovanje notranjih kontrol pri proračunskih uporabnikih in na Ministrstvu za finance.

Od skupno 1.765.867 tisoč SIT tekoče proračunske rezerve je bilo v letu 1995 na proračunske postavke proračunskih uporabnikov razporejenih 1.763.856 tisoč SIT. Na koncu leta je ostalo nerazporejenih še 2.011 tisoč SIT. Podrobnejše preizkušanje podatkov je pokazalo, da so bila iz tega vira odobrena sredstva v skupni višini 108.910 tisoč SIT za pokrivanje nalog, kot so na primer odškodnine za neizrabljeni letni dopust za leta 1993, 1994 in 1995, odpravnina, dokup pokojninske dobe, proslave in stroški stalne konference, ki bi jih bilo možno predvideti v proračunu in za katere po mnenju revizije ne bi smeli uporabljati sredstev tekoče proračunske rezerve.

Na dan 31.12.1995 so znašala dana jamstva Republike Slovenije 81.568 mio SIT. V letu 1995 je bilo iz naslova danih jamstev upnikom plačanih 904,9 mio SIT. Dolg Republiki Sloveniji iz naslova plačanih jamstev je za leto 1995 znašal 32.088 mio SIT. Povrnjenih ji je bilo 835 mio SIT plačanih jamstev, kar pomeni samo 3 % izkazanega stanja dolga konec leta 1995. Največji dolžniki države so bila podjetja s področja elektrogospodarstva, na katera je odpadlo 80 % vseh terjatev.

Iz bilance donacij v letu 1995 je bilo razvidno, da so bila v letu 1995 porabljena sredstva donacij v višini 258,3 mio SIT. Ob koncu leta so ostala neporabljena sredstva donacij v višini 252,3 mio SIT, predvsem zaradi zamude pri uresničevanju nalog in nepravčasno poslanih dokumentiranih zahtevkov za izplačila Ministrstvu za finance.

Konec leta 1995 so bila na računu Ministrstva za zunanje zadeve neupravičeno zadržana sredstva v višini 95,8 mio SIT, kar je bilo v nasprotju z 32. členom ZIPro.

Pri preverjanju skladnosti uresničevanja proračunskih odhodkov z obsegom in nameni, ki so bili načrtovani v posebnem delu proračuna, so bila razkrita odstopanja uresničene porabe proračunskih sredstev od obsega in namena, ki jih je določil državni zbor. Prav tako so bile ugotovljene nekatere nepravilnosti, ki kažejo na nespoštovanje določil zakona o izvrševanju proračuna.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Veliko sistemskih in postopkovnih nepravilnosti, ki so bile ugotovljene ob revidiranju, se postopoma odpravlja s sprejemom novih zakonov in podzakonskih predpisov. H gospodarnosti, učinkovitosti ter smotnemu upravljanju in razpolaganju z javnofinančnimi sredstvi kot temeljnimi cilji reforme javnih financ sta naravnana novi zakon o proračunih in zakon o računovodstvu, ki sta v postopku

sprejemanja. Zakon o izvrševanju proračuna s spremembami pri načinu izvrševanja proračuna uveljavlja spremembe, ki pomenijo določene izboljšave pri upravljanju prihodkov in odhodkov proračuna ter državnega premoženja in dolgovi. Sprejeti so bili nova Odredba o evidentiranju in izkazovanju javnofinančnih prihodkov in drugih prejemkov in odhodkov in drugih izdatkov, sredstev in obveznosti do virov sredstev, ki velja za vse proračunske uporabnike od 1.1.1999, predpisani kontni okvir, novi pravilnik o postopkih za izplačila iz proračuna, dopolnjena so bila navodila o izvrševanju proračuna, sprejeta Uredba o listinah iz tretjega odstavka 7. člena zakona o merilih in postopkih za dajanje poroštev Republike Slovenije ter sprejeta nova ekonomska razvrstitev javnofinančnih tokov.

Navodilo o obveznem vpisovanju podatkov v plačilne naloge prihodkov proračuna uvaja evidentiranje denarnega toka prihodkov in drugih prejemkov ter odhodkov in drugih izdatkov proračunskih uporabnikov s plačilnim prometom ter zagotavlja dodatne informacije za priznavanje prihodkov in odhodkov. Navodilo daje tudi osnovo za uvedbo enotnega zakladniškega računa.

Ministrstvo za finance je uvedlo nov programski sveženj enotnega načina vodenja računovodstva (MFERAC), ki omogoča računalniško podporo izvrševanju proračuna, zagotavlja enotno izvrševanje proračuna in pozitivno vpliva na uspešnost notranjih kontrol.

Sredstva tekoče proračunske rezerve se ne namenajo več za organizacijo praznovanja državnih praznikov. Sredstva se za ta namen načrtujejo na posebni proračunski postavki uporabnika. Prav tako ni več izplačil odškodnin za neizrabljene dni letnega dopusta, saj je vlada na podlagi poročil Računskega sodišča sprejela sklep (št. 153-03/96 z dne 12.7.1996), s katerim je obvestila vsa ministrstva, organe v njihovi sestavi, vladne službe, upravne enote in kadrovske službe vlade, da ni več možno izplačevanje odškodnin za neizrabljene dneve letnih dopustov funkcionarjev in delavcev in da pristojni organi za to ne bodo več zagotavljali sredstev.

Obravnava poročila na Odboru za nadzor proračuna in drugih javnih financ državnega zbora: Odbor za nadzor proračuna in drugih javnih financ državnega zbora je kot matično delovno telo na seji dne 18.11.1998 obravnaval poročilo o reviziji zaključnega računa državnega proračuna za leto 1995 in predlagal državnemu zboru, da sprejme zaključni račun. Ob tem je sprejel dodatni sklep, s katerim je predlagal Ministrstvu za finance in Računskemu sodišču Republike Slovenije, da zagotovita, da bo zaključni račun proračuna Republike Slovenije za posamezno preteklo leto pripravljen in revidiran do obravnave predloga državnega proračuna za naslednje leto. Zaradi pomanjkanja ustreznega števila usposobljenih revizorjev in večjih zaostankov pri izvedbi revizije državnega proračuna bo ta sklep odbora možno uresničiti šele v letu 2000.

Revizija 11.2

Revidiranec: Vlada Republike Slovenije, Ministrstvo za finance.

Predmet/obseg revizije: Zaključni račun proračuna Republike Slovenije za leto 1996.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti zaključnega računa proračuna in preveriti skladnost izvršitve proračuna z veljavnimi predpisi.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 17.12.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizija 11.3

Revidiranec: Vlada Republike Slovenije, Ministrstvo za finance.

Predmet/obseg revizije: Zaključni račun proračuna Republike Slovenije za leto 1997.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti zaključnega računa proračuna in preveriti skladnost izvršitve proračuna z veljavnimi predpisi.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 1.10.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizija 11.4

Revidiranec: Ministrstvo za finance.

Predmet/obseg revizije: Poraba sredstev s proračunske postavke 4623 – Sredstva za gradnjo avtocest (DARS) za leto 1995.

Cilj revizije: Preveriti skladnost izvršitve proračuna z veljavnimi predpisi.

Utemeljitev revizije: Pomembnost obsega proračunskih sredstev.

Potek izvajanja: 8.4.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 26.6.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 8.10.1997. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. 15.4.1998 je bilo izdano drugostopenjsko poročilo, ki je dokončno.

Mnenje: Negativno.

Odgovorna oseba revidiranja: Mitja Gaspari, minister.

Revizijska razkritja: Pri določanju obsega sredstev ministrstvo ni spoštovalo določbe 2. člena ZZNSG in ni oblikovalo bencinskega tolarja na podlagi prodanih količin goriv v letu 1995 niti na podlagi vplačil prometnih davkov od prodaje goriv za leto 1995, temveč je v izračunu upoštevalo vplačani prometni davek v letu 1995, zmanjšan za stroške plačilnega prometa, v višini 214 mio SIT, zaradi česar je bila proračunska postavka preizko izkazana za 64 mio SIT. Brez zakonite podlage je razporedilo za cestno gradnjo razen sredstev, ki jih določa ZZNSG, še 743,7 mio SIT proračunskih sredstev obresti, ki jih v proračunu ni izkazalo. Takšen način knjigovodskega izkazovanja ni v skladu z določbami 66. člena ZIPRS94, po katerem so obresti prihodki proračuna. Proračunska sredstva je ministrstvo nakazovalo, ne da bi zahtevalo ustrezna dokazila o upravičenosti zahtevkov in namembnosti porabe sredstev. K nalogom in odredbam za izplačila namenskih sredstev proračunske postavke 4623 ni bila priložena dokumentacija, s katero bi DARS utemeljeval svoje zahtevke. S takšnim načinom delovanja nista bila zagotovljena izvajanje 4. člena ZZNSG in namenskost uporabe sredstev niti drugega odstavka 4. člena ZIPRS94, ki uporabnikom omogoča, da sredstva proračuna uporabijo le za namene in na način, določene s proračunom.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Vlada je na seji dne 23.4.1998 obravnavala mnenje in priporočila Računskega sodišča. Na njen predlog je državni zbor 27.7.1998 sprejel Zakon o zagotovitvi namenskih sredstev za gradnjo državnih cest, določenih v nacionalnem programu izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji (Ur.l. RS, št. 57/98), s katerim je nadomestil prejšnji zakon, in v 4. členu določil, da se pripadajoče obresti od upravljanja sredstev, zagotovljenih po tem zakonu, razporejajo na posebno podpartijo žiroračuna Republike Slovenije, enako kot vplačana sredstva za gradnjo državnih cest. Vlada je upoštevala priporočila Računskega sodišča in sredstva za gradnjo avtocest prenesla iz postavke 4623 Ministrstva za finance na postavko 3982 Ministrstva za promet in zveze. Ministrstvo za finance, Ministrstvo za promet in zveze ter DARS so 23.9.1998 sklenili novo pogodbo o načinu upravljanja s sredstvi bencinskega tolarja, s katero so se dogovorili o medsebojnih odnosih. Ministra sta istega dne podpisala tudi protokol o načinu razporejanja in nakazovanja sredstev iz zakona o zagotovitvi namenskih sredstev za graditev cest, določenih v nacionalnem programu gradnje avtocest v RS. Z zadnjo spremembo ZIPro (Ur.l. RS, št. 91/98) so bili z dopolnitvijo 78. člena natančneje določeni osnova za izračun sredstev, poročanje o prodaji goriva in ugotavljanje povprečne prodajne cene.

Revizija 11.5

Revidiranec: Ministrstvo za finance.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi ministrstva in izvrševanje proračuna za leto 1997.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov in preizkusiti skladnost s predpisi.

Utemeljitev revizije: Revizija podpira redno revizijo zaključnega računa proračuna.

Potek izvajanja: 4.11.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizijsko področje 12

POSLOVANJE SKLADOV

Lani smo na tem področju¹ izvajali 11 revizij. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 je bilo izdanih 11 revizijskih poročil (9 predhodnih, 1 prvostopenjsko, 1 drugostopenjsko).

Do 31.12.1998 je bilo dokončnih 6 poročil.

Revizija 12.1

Revidiranec: Ekološko–razvojni sklad Republike Slovenije, d.d.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1996.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov in preveriti pravilnost poslovanja.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 4.7.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Računovodske izkaze je na sedežu revidiranca pregledala pooblaščená revizijska družba, poslovanje pa Računsko sodišče. 19.9.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, ki jih je obravnaval prvostopenjski senat in 30.12.1997 izdal poročilo. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. 2.7.1998 je bilo izdano drugostopenjsko poročilo, ki je dokončno.

Mnenje: Pozitivno o verodostojnosti računovodskih izkazov in s pridržkom o pravilnosti poslovanja.

Revizijska razkritja: Zaposleni delavci so za delovno uspešnost prejeli skupaj 5.842.666 SIT (25 % mase sredstev za osnovne plače), kar je za 5.141.734 SIT več, kot dopušča posredna uporaba ZRPJZ. Sklad je iz javnofinančnih sredstev izplačeval del plače za delovno uspešnost v nasprotju s sklepom vlade, saj ni imel soglasja ustanoviteljev za izplačila nad obsegom, ki ga določa ZRPJZ. Višje plače za delovno uspešnost je sklad opravičeval s prihodki, ustvarjenimi na trgu, ki jih je po ZRPJZ možno nameniti tudi za ta del plače, vendar ob soglasju ustanovitelja. Dodatek za delovno dobo je sklad obračunaval napačno od osnove, povečane za uspešnost in dodatek za konkurenčno klavzulo. S tem je bilo zaposlenim preveč izplačano skupno 532.845 SIT.

¹ Od 19 državnih skladov, kolikor jih je ustanovljenih v Republiki Sloveniji, jih 8 spada v to področje.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti: Računsko sodišče je na podlagi 26. člena ZRacS dne 1.9.1998 izdalo sklep št. 1209-11/97-21, s katerim je bila naložena odprava nepravilno obračunanih plač v višini 5.674.579,00 SIT. Sklad je dne 9.9.1998 vložil ugovor zoper izdani sklep. Po njegovem mnenju je Računsko sodišče zmotno in nepopolno ugotovilo dejansko stanje in zmotno uporabilo materialne predpise. O ugovoru na sklep za odpravo nepravilnosti je odločal senat, ki je zavrnil ugovor sklada s sklepom št. 1209-11/97-27 dne 27.10.1998. Sklad je z dopisom št. 541-98/JK z dne 21.9.1998 obvestil Računsko sodišče, da je začel pripravljati izvršitev sklepa, vendar se pri tem srečuje z določenimi vprašanji, za katere nima ustreznega zagotovila o pravilnosti rešitev. Zato je zaprosil Računsko sodišče za pojasnila, ki so bila sklada poslana z dopisom 1209-11/97-25 dne 8.10.1998. Dokončno je sklad izvedel sklep dne 4.12.1998, ko so bile z odredbo direktorja sklada vzpostavljene terjatve do delavcev s stanjem 24.11.1998. Skupaj so vzpostavili terjatve do delavcev v višini 14.824.676,70 SIT, ki so se nanašale na preveč izplačani del plače za delovno uspešnost v obdobju od 1.1.1996 do 31.8.1998. Sklad je preko odvetnika tudi že sprožil ustrezne postopke izterjave spornih zneskov od zaposlenih. Februarja 1997 je začel pravilno uporabljati osnovo za izračun dodatka za delovno dobo in s tem odpravil nepravilnost, ki je bila ugotovljena z revizijo računovodskih izkazov za leto 1996.

Na podlagi zahtevka sklada je Davčna uprava Republike Slovenije dne 31.12.1997 sklada vrnila preveč vplačani davek, ki se je nanašal na razkrito nepravilnost pri obračunu sejnin članom upravnih in nadzornih odborov. Revizija za leto 1996 je razkrila tudi manjše nepravilnosti pri izplačevanju pavšalne mesečne kilometrine, ki jo je sklad odpravil z odpravo tega dodatka z oktobrom 1997.

Revizija 12.2

Revidiranec: Ekološko–razvojni sklad Republike Slovenije, d.d.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1997.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov in preveriti pravilnost poslovanja.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 16.10.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Računovodske izkaze je na sedežu revidiranca pregledala pooblaščen revizijska družba, poslovanje pa Računsko sodišče. 18.12.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Do 31.12.1998 rok za pripombe ni potekel.

Revizija 12.3

Revidiranec: Tehnološko–razvojni sklad Republike Slovenije, d.o.o.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1996.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov in preveriti pravilnost poslovanja.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 19.11.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Računovodske izkaze je na sedežu revidiranca pregledala pooblaščen revizijska družba, poslovanje pa Računsko sodišče. 14.1.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 30.1.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: Zaposleni delavci so za delovno uspešnost prejeli skupaj 1.601.048 SIT (15,8 % mase sredstev za osnovne plače), kar je za 1.297.428 SIT več, kot dopušča posredna uporaba ZRPJZ. Ugotovljena je bila tudi napaka pri uporabi osnove za obračun delovne uspešnosti, saj je sklad kot osnovo nepravilno uporabljal osnovno plačo, povečano za dodatek za delovno dobo.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti: V poročilu o reviziji računovodskih izkazov za leto 1995 razkrite nepravilnosti pri izkazovanju stroškov montaže opreme in dolgoročnih finančnih naložb je sklad odpravil s popravki po izvedeni reviziji in v otvoritvenem stanju izkaza za leto 1996. Za odpravo ugotovljenih nepravilnosti pri plačah je Računsko sodišče dne 1.9.1998 izdalo sklep št. 1210-4/97-8, s katerim je naložilo vrnitev nepravilno obračunanih plač v višini 1.297.428,00 SIT. Slovenska razvojna družba, d.d., Ljubljana, kot pravna naslednica Tehnološko–razvojnega sklada Republike Slovenije, d.o.o., Ljubljana, je dne 8.9.1998 vložila ugovor zoper izdani sklep. O ugovoru je odločal senat I, ki je zavrnil ugovor sklada s sklepom št. 1210-4/97-12 dne 20.10.1998. Slovenska razvojna družba je z dopisom z dne 30.11.1998 Računsko sodišče obvestila, da je vzpostavila terjatve do delavcev nekdanjega Tehnološko–razvojnega sklada Republike Slovenije v zahtevani višini in od vseh delavcev z dopisom zahtevala vrnitev izračunanega zneska preveč izplačanih plač v 30 dneh po prejemu dopisa.

Revizija 12.4

Revidiranec: Tehnološko–razvojni sklad Republike Slovenije, d.o.o.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto za 1997, končano na dan 14.7.1997.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 6.10.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Na sedežu revidiranca je pregled opravila pooblaščen revizijska družba. 19.11.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano prvostopenjsko poročilo.

Revizija 12.5

Revidiranec: Slovenski odškodninski sklad, d.d.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1996.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov in preveriti pravilnost poslovanja.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 17.12.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Računovodske izkaze je na sedežu revidiranca pregledala pooblaščen revizijska družba, poslovanje pa Računsko sodišče. 12.2.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 2.3.1998 je dokončno.

Mnenje: Pozitivno.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti: V poročilu o reviziji računovodskih izkazov za leto 1995 je bilo skladu priporočeno, da od Stanovanjskega sklada pridobi dokumentacijo, na podlagi katere bi vzpostavil popolno evidenco za ustrezno knjigovodsko evidentiranje prihodkov in terjatev iz naslova kupnin, kar je sklad uresničil in po stanju konec leta 1996 vzpostavil terjatve skladno s podatki iz evidence kupnin po stanovanjskem zakonu. Nepravilnosti, ki so se nanašale na prenizko izkazane prihodke iz nekaterih drugih oblik poslovanja in na obveznosti iz naslova odškodninskih zahtevkov in iz izdanih obveznic, je sklad odpravil med revizijo. Zaradi različnih stališč pri obravnavanju nakupa nadomestnih prostorov za Filmski studio Viba film, ki se nanaša na poravnavo obveznosti do upravičenca denacionalizacijskega zahtevka, je Računsko sodišče priporočilo skladu, da pridobi mnenje Vlade Republike Slovenije o lastništvu kupljenega osnovnega sredstva. Vlada je na 47. seji dne 29.1.1998 sprejela sklep, da se prenese lastništvo objekta s pripadajočim zemljiščem na lokaciji Stegne 5, ki je bilo pridobljeno na podlagi kupoprodajne pogodbe z dne 27.11.1995. Pogodbo o brezplačnem prenosu nepremičnin sta sklenila Vlada Republike Slovenije in Slovenski odškodninski sklad, d.d., dne 30.3.1998, po stanju 31.5.1998 pa je bilo opravljeno tudi ustrezno knjigovodsko evidentiranje.

Revizija 12.6

Revidiranec: Slovenski odškodninski sklad, d.d.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1997.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov in preveriti pravilnost poslovanja.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 12.11.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Računovodske izkaze je na sedežu revidiranca pregledala pooblaščen revizijska družba, poslovanje pa Računsko sodišče. 29.12.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Do 31.12.1998 rok za pripombe ni potekel.

Revizija 12.7

Revidiranec: Sklad Republike Slovenije za razvoj, d.d.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1996.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov in preveriti pravilnost poslovanja.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 11.2.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Računovodske izkaze je na sedežu revidiranca pregledala pooblaščen revizijska družba. 7.5.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano prvostopenjsko poročilo.

Revizija 12.8

Revidiranec: Sklad Republike Slovenije za razvoj, d.d.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto za leto 1997, končano 14.7.1997.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 22.12.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Na sedežu revidiranca je pregled opravila pooblaščen revizijska družba. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizija 12.9

Revidiranec: Sklad za sukcesijo Republike Slovenije.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1997.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov in preveriti pravilnost poslovanja.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 23.4.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 19.6.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 3.11.1998. Od 7.12.1998 je dokončno.

Mnenje: Pozitivno.

Revizijska razkritja: Sklad Republike Slovenije za sukcesijo – Upravni odbor ni dobil ustreznega mnenja pristojnega ministrstva o višini plače, kot to določa 2. člen Sklepa vlade o kriterijih za sklepanje pogodb o zaposlitvi direktorjev javnih podjetij, agencij in skladov, katerih ustanoviteljica je Republika Slovenija. Prav tako ni na novo določil višine plače direktorici oziroma z direktorico ni uskladal pogodbe z določbami navedenega sklepa vlade. Sklenjena pogodba o delu direktorice sklada je sporna z vidika zakona o delavcih v državnih organih, saj je bil za državno podsekretarko na Ministrstvu za finance Blanko Primec pri plači določen 15–odstotni dodatek po 8. členu Uredbe o količnikih za določitev osnovne plače in dodatkih zaposlenih v službah Vlade Republike Slovenije in v upravnih organih (Ur.l. RS, št. 35/96), kar pomeni, da imenovana ali ne bi smela opravljati naloge direktorice sklada ali ji ne bi smel biti priznan navedeni dodatek k plači.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti: Sklad je odpravil pomanjkljivosti, razkrite z revizijo računovodskih izkazov za leto 1996, tako da je vzpostavil ustrezne evidence prispelih računov in računov, oddanih v izplačilo, ter zagotovil pregledno evidenco porabljenih sredstev za nasledstvo po nosilcih stroškov in obračunavanje. Na formalne nepravilnosti pri obravnavanju pogodbenega odnosa med revidirano osebo in direktorico sklada je pristojna članica opozorila Ministrstvo za finance s posebnim dopisom (št. 1202-13/98-14 z dne 3.11.1998). Ministrstvo je z dopisom št. 432-27/97 z dne 26.11.1998 zaprosilo Računsko sodišče za pomoč pri iskanju najustreznejše rešitve za odpravo razkritih nepravilnosti. V odgovoru na zaprosilo so bile ministrstvu v skladu s standardi INTOSAI nakazane možne usmeritve, odločanje pa prepuščeno ustreznim organom sklada in vladi.

Revizija 12.10

Revidiranec: Sklad za financiranje razgradnje NEK in odlaganje radioaktivnih odpadkov iz NEK, Krško.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1997.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov in preveriti pravilnost poslovanja.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 13.5.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Računovodske izkaze je na sedežu revidiranca pregledala pooblaščen revizijska družba, poslovanje pa Računsko sodišče. 1.7.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 17.7.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom glede verodostojnosti računovodskih izkazov in pozitivno glede pravilnosti poslovanja.

Revizijska razkritja: Za obdobje od 1.1. do 15.7.1997 je direktor sklada prejel bruto plačo v skupnem znesku 4.931.841 SIT in s tem presegl dovoljeni obseg sredstev. Osnovna plača direktorja v tem obdobju ni presegla 90 % bruto plače ministra za gospodarske dejavnosti, presežen pa je bil skupen obseg plače. Poleg osnovne plače je namreč direktor na podlagi sklepa 17. seje upravnega odbora z dne 19.5.1997 prejel tudi stimulativen del plače za prvo polletje leta 1997, in sicer v višini 5/6 bruto plače v mesecu maju oziroma 648.060,10 SIT bruto. Celoten obseg izplačanih sredstev za plačo je zaradi tega presegal obseg dovoljenih sredstev za 482.674 SIT oziroma za 10 %. Nepravilnost je bila ugotovljena tudi pri izplačevanju sejin, ki so jih obračunavali vsak mesec, ne glede na to, ali so seje bile, kar je v nasprotju s 17. členom statuta sklada.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti: Računsko sodišče je ob reviziji računovodskih izkazov sklada za leto 1996 zaradi neplačanih prispevkov NEK v višini 6.581.636 tisoč SIT skladu priporočilo, naj preko pristojnega ministrstva poskuša zagotoviti izvajanje zakona o Skladu za financiranje razgradnje NEK in za odlaganje radioaktivnih odpadkov iz NEK. Vlada je soglašala z načinom poravnave zaostalega dolga tako, da NEK del obveznega prispevka nameni za pokrivanje zaostalih obveznosti. Neplačevanje zakonskih obveznosti se je nadaljevalo tudi v letu 1997. NEK je poravnala le manjši del obveznosti, nastalih po medsebojnem sporazumu o poravnavanju obveznosti, ki so ostale neplačane v letu 1996 v znesku 6.581.636 tisoč SIT. Po sklenjeni izvensodni poravnavi je sklad dne 12.5.1997 ta sredstva prenesel na dolgoročne terjatve skupaj z oblikovanim popravkom vrednosti. Obveznosti po poravnavi so bile plačane v višini 16.235 tisoč SIT, kar je le 8 % nastale letne obveznosti. Nepravilne pa so ostale tudi obračunane zamudne obresti v višini 51.687 tisoč SIT. Za hrvaški del porabljene električne energije NEK ni poravnala nobenega zneska. Zaradi neplačevanja obveznega prispevka za financiranje razgradnje NEK, kakor tudi zaradi neplačevanja dela prispevka, dogovorjenega z izvensodno poravnavo z dne 12.5.1997, je bil v letu 1997 oblikovan popravek vrednosti v višini 2.465.792 tisoč SIT.

Za odpravo ugotovljenih nepravilnosti pri plači direktorja sklada je bil izdan sklep na podlagi 26. člena ZRacS (št. 1202-12/98-13 z dne 1.9.1998), s katerim je bilo skladu naloženo, da vzpostavi terjatev do prejšnjega direktorja Antona Mustarja v višini 482.674,00 SIT neupravičeno izplačane plače za leto 1997 in začne s postopkom izterjave. Sklad je z dopisom št. MV/MŠ-211/98 z dne 2.10.1998 Računskemu sodišču sporočil, da je izvedel vsa dejanja, kot je bilo zahtevano s sklepom. K poročilu je priložil tudi dokumentacijo, ki dokazuje izvedbo naloženih dejanj. Po izstavitvi opomina pred tožbo je nekdanji direktor dne 29.9.1998 v celoti poravnal znesek preveč izplačane plače.

Upravni odbor je na 22. seji sprejel sklep, s katerim je od oktobra dalje uskladi obračun dela plače za delovno uspešnost zaposlenih s sklepom vlade in s tem odpravil eno od nepravilnosti, ki so bile razkrite z revizijo računovodskih izkazov za leto 1996. Sklad ni v celoti upošteval ugotovitve Računskega sodišča in je tudi v letu 1997 nepravilno obračunaval dodatek za delovno uspešnost. Dodatek ni bil obračunan na pravilno osnovo, saj je ta vključevala dodatek k plači za delovno dobo. Podlaga za takšen način obračuna dodatka za delovno uspešnost zaposlenih je bil veljavni pravilnik o notranji organizaciji in delu, sistemizaciji ter vrednotenju delovnih mest v službah sklada. Upravni odbor sklada je 1.6.1998 sprejel nov

pravilnik o notranji organizaciji in delu, sistemizaciji ter vrednotenju delovnih mest v službah sklada, s katerim je uskladil obračun dela plače za delovno uspešnost zaposlenih z določili ZRPJZ in s tem odpravil ugotovljene nepravilnosti. Dodatek zaradi omejitvene konkurenčne klavzule, ki so ga neupravičeno prejeli nekateri zaposleni do konca leta 1997, je bil s 1.1.1998 odpravljen dvema zaposlenima. Upravni odbor je namreč na 23. seji dne 13.10.1997 sprejel ustrezne spremembe statuta, h katerim je 27.11.1997 izdala soglasje tudi Vlada Republike Slovenije (sklep št. 400-06/97-53 N) in s tem zagotovil pravno podlago za ukrepanje.

Nepravilnost, ugotovljena pri obračunavanju sejin organom sklada, je bila odpravljena s poračunom sejin za obdobje od januarja do septembra 1997, s katerim so uskladili plačila sejin tako, da so člani upravnega odbora prejeli sejnine le za vsako sklicano sejo. Prav tako je sklad pri Davčni upravi Republike Slovenije zahteval povračilo preplačila posebnega davka na določene prejemke in prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Skladu je bil za leti 1996 in 1997 povrnjen znesek davkov in prispevkov v skupni višini 2.415 tisoč SIT.

Revizija 12.11

Revidiranec: Sklad za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja, d.o.o., Ribnica.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1997.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov in preveriti pravilnost poslovanja.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 3.9.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 16.10.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 3.11.1998 je dokončno.

Mnenje: Pozitivno.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti: Po razkritju nepravilnosti pri izplačevanju dela plače za delovno uspešnost zaposlenim med revizijo zaključnega računa za leto 1996 je sklad začel odpravljati nepravilnosti in je skoraj v celoti uskladil možni obseg sredstev za delovno uspešnost za leto 1997, s tem da je v novembru in decembru leta 1997 zaposlenim prenehal izplačevati del plače za delovno uspešnost. Na predlog direktorja so bile na 19. seji upravnega odbora dne 16.12.1997 sprejete dopolnitve Pravilnika o plačah in drugih prejemkih delavcev sklada, s katerimi je bilo določeno, da mesečni obseg sredstev za izplačilo delovne uspešnosti ne sme presegati skupnega obsega plač, ki je določen z ZRPJZ.

Obravnava Poročila Računskega sodišča o revizijah skladov na Odboru za nadzor proračuna in drugih javnih financ državnega zbora

Na željo Odbora za nadzor proračuna in drugih javnih financ smo februarja 1998 izdelali zbirno poročilo o revizijah skladov, ki ga je ta obravnaval na seji dne 17.4.1998 in predlagal vladi, da tudi sama obravnava poročilo in o svojih ugotovitvah poroča odboru. Prav tako je sprejel sklep, s katerim je predlagal Računskemu sodišču, da podobno skupno poročilo pripravi za obravnavo na odboru tudi o revizijah za leto 1997. Pri tem je zaprosil Računsko sodišče, da v poročilu navede, kako skladi uresničujejo dana priporočila.

Revizijsko področje 13

DELOVANJE VLADNIH SLUŽB

Lani smo na tem področju izvajali 2 reviziji. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 sta bili izdani 2 revizijski poročili (0 predhodnih, 1 prvostopenjsko, 1 drugostopenjsko).

Do 31.12.1998 sta bili dokončni 2 poročili.

Revizija 13.1

Revidiranec: Servis skupnih služb Vlade Republike Slovenije.

Predmet/obseg revizije: Poraba sredstev za naložbe, prenove, vzdrževalna dela in materialne stroške v letih 1995 in 1996.

Cilj revizije: Preveriti pravilnost porabe sredstev in izvedbe javnih naročil.

Utemeljitev revizije: Pomembnost porabe po obsegu proračunskih sredstev.

Potek izvajanja: 30.9.1995 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 14.10.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo 13.5.1998 izdano prvostopenjsko poročilo. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. 18.12.1998 je bilo izdano drugostopenjsko poročilo, ki je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: Strokovna in tehnična dela za posodobitev mejnega prehoda Dolga vas so bila oddana brez javnega razpisa z neposredno pogodbo. Poslovni prostori na Langusovi cesti so bili kupljeni brez javnega razpisa in plačani delno s proračunskimi sredstvi ter delno z nepremičninami. Servis ni iskal najboljšega ponudnika pri zamenjavi oziroma prodaji nepremičnin. V najemnih pogodbah, sklenjenih za poslovne prostore na Beethovnovi 11, Jesenkovi 3 in Dunajski 47, ni zavaroval svojih vlaganj v prenovo prostorov v višini 450 milijonov SIT ob morebitni odpovedi pogodbe, stečaju najemodajalca oziroma ob neodkupu najetih poslovnih prostorov. Najemna pogodba ni bila sklenjena v skladu z določili predpisov za oddajo javnih naročil. Poslovni prostori na Dunajski 47 so bili vzeti v najem, še preden so bili primerni za uporabo. Za prenovo teh prostorov in za najemnine za nezasedene prostore je porabil več kot 30 milijonov SIT. Za najete poslovne prostore Zveze združenj borcev in udeležencev NOB je v obdobju od 1.1.1996 do 30.6.1996 nepravilno nakazoval najemnino na žiroračun pravne osebe namesto na žiroračun najemodajalca–fizične osebe. Pri javnem razpisu za čiščenje in varovanje poslovnih prostorov na Jesenkovi 3 komisija pri pripravi predloga najugodnejšega ponudnika ni upoštevala vseh meril, določenih v razpisu. Pri oddaji del čiščenja poslovnih prostorov državnih organov je sklenil pogodbe za štiri dodatne lokacije, ki niso bile zajete v javnem razpisu. K pogodbam ni pridobil soglasja Ministrstva za

finance. Sredstva, namenjena za investicijsko vzdrževanje, je nenamensko porabil za nabavo osnovnih sredstev najmanj v višini 45 milijonov SIT.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Zaradi suma kršitve davčnih predpisov je Računsko sodišče predlagalo Davčni upravi Republike Slovenije, da v skladu s svojimi pristojnostmi opravi inšpekcijski postopek pri davčnem zavezancu Edu Pirkmajerju, državnem sekretarju na Ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj. Davčna uprava je opravila inšpekcijski pregled in o rezultatih poročala Računskemu sodišču. Prav tako je bila za isto osebo dana prijava Komisiji državnega zbora po zakonu o nezdržljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo zaradi suma kršitve 5. člena omenjenega zakona. Na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije (št. 465-166/96 z dne 18.6.1998) je Servis skupnih služb odpovedal najem poslovnih prostorov za Zvezo združenj borcev, ker so bile ugotovljene nepravilnosti pri nakazovanju najemnine.

Revizija 13.2

Revidiranec: Vlada Republike Slovenije, Urad za priseljevanje in begunce.

Predmet/obseg revizije: Poslovanje v letih 1994 in 1995.

Cilj revizije: Preveriti pravilnost poslovanja.

Utemeljitev revizije: Aktualnost begunske problematike v revizijskem obdobju.

Potek izvajanja: 31.1.1996 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 30.12.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 15.1.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: Opredmetena osnovna sredstva konec leta niso bila pravilno izkazana. Letni popis sredstev in njihovih virov je bil pomanjkljivo izveden, predujmi dani dobaviteljem niso bili izkazani pravilno. Urad je dopustil, da so potrjevali račune za zdravstvene storitve beguncev brez ustreznih informacij in priložene dokumentacije, s katero bi bilo dokazano, da so bile obračunane storitve dejansko opravljene.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Nekatere pomanjkljivosti pri evidentiranju objektov in opreme so bile odpravljene že med revizijo. Urad je popisal sredstva, terjatve in obveznosti na dan 31.12.1997 in na tej podlagi dokončno uskladi knjigovodska stanja z dejanskimi. Sprejeta so bila navodila, ki urejajo pretok informacij in dokumentacije, kar bi naj prispevalo k večji pravilnosti in pravočasnosti evidentiranja in izkazovanja poslovnih dogodkov. Vzpostavili so sistem mesečnega spremljanja nabave in porabe goriva ter uporabe službenih avtomobilov, prav tako pa so proučili možnost za zmanjšanje števila službenih avtomobilov zaradi zmanjševanja števila zbirnih centrov in zaposlenih.

Revizijsko področje 21

DELOVANJE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

Lani smo na tem področju izvajali 2 reviziji. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 sta bili izdani 2 revizijski poročili (2 predhodni, 0 prvostopenjskih, 0 drugostopenjskih).

Do 31.12.1998 je bilo dokončno 1 poročilo.

Revizija 21.1

Revidiranec: Ministrstvo za obrambo.

Predmet/obseg revizije: Izvajanje temeljnih razvojnih programov obrambnih sil Republike Slovenije (TRP).

Cilj revizije: Preveriti pravilnost in upravičenost porabe javnih finančnih sredstev za TRP, presoditi, kako je za porabljena finančna sredstva povečana obrambna sposobnost države.

Utemeljitev revizije: TRP so najpomembnejši dolgoročni projekt opremljanja slovenske vojske.

Potek izvajanja: 8.9.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 12.2.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 27.2.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: Omenjena revizija ima naravo uradne tajnosti, zaradi tega ne moremo prikazati pomembnih razkritij. Razkrili pa smo veliko nepravilnosti in pomanjkljivosti.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Izdan je bil sklep o odpravi nepravilnosti. Ministrstvo za obrambo je že v teku revizije pristopilo k odpravi ugotovljenih nepravilnosti.

Revizija 21.2

Revidiranec: Ministrstvo za obrambo, Uprava za zaščito in reševanje.

Predmet/obseg revizije: Poraba sredstev v letu 1997–Naložbe.

Cilj revizije: Preveriti pravilnost in preglednost poslovanja pri realizaciji letnega načrta in porabi sredstev v zvezi z naložbami za leto 1997 vključno s porabo sredstev požarnega sklada ter presoditi gospodarnost poslovanja v zvezi s temi naložbami.

Utemeljitev revizije: Revizija spada v sklop sistematičnega revidiranja vseh organizacijskih enot MORS.

Potek izvajanja: 21.7.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 22.12.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Do 31.12.1998 rok za pripombe ni potekel.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijsko področje 22

DELOVANJE SLUŽB MINISTRSTVA ZA NOTRANJE ZADEVE

Lani smo na tem področju izvajali 3 revizije. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 so bila izdana 4 revizijska poročila (3 predhodna, 1 prvostopenjsko, 0 drugostopenjskih).

Do 31.12.1998 so bila dokončna 3 poročila.

Revizija 22.1

Revidiranec: Uprava za notranje zadeve Postojna.

Predmet/obseg revizije: Poslovanje v letu 1996.

Cilj revizije: Preveriti pravilnost poslovanja, presoditi primernost računovodskega sistema in učinkovitost delovanja notranjih kontrol.

Utemeljitev revizije: Revizija spada v sklop sistematičnega revidiranja vseh organizacijskih delov MNZ.

Potek izvajanja: 4.9.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 7.1.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 22.1.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: Pri načrtovanju ministrstvo še ni sprejelo ustreznega pravilnika. Načrtovanje temelji predvsem na predhodni porabi, kar ni zadostno in zadovoljivo merilo za dobro načrtovanje porabe notranjih organizacijskih enot. Poraba uprave za notranje zadeve Postojna ni prikazana v dejanski višini, ker je previsok delež sredstev izkazan v akcijah in zavarovanjih. Kršeno je bilo Navodilo o izvrševanju proračuna, ker niso bili vedno ustrezno dogovorjeni roki plačil. Notranje kontrole niso bile dovolj zanesljive pri odobravanju nabav in prevzemanju blaga.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Upravi za notranje zadeve Postojna so bila dana priporočila za izboljšanje poslovanja.

Revizija 22.2

Revidiranec: Ministrstvo za notranje zadeve.

Predmet/obseg revizije: Izterjava mandatnih kazni.

Cilj revizije: Preveriti pravilnost izvajanja naloge, preizkusiti delovanje notranjih kontrol.

Utemeljitev revizije: Na podlagi pobud je obstajal sum, da pri izkazovanju pobranih mandatnih kazni prihaja do nepravilnosti.

Potek izvajanja: 8.10.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 13.2.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 9.6.1998. Od 10.7.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: Normativno določen sistem izterjave denarnih kazni ni bil ustrezen. Podzakonski predpisi, ki urejajo sistem mandatnega kaznovanja, niso bili usklajeni med seboj in z Zakonom o prekrških, Zakonom o Agenciji za plačilni promet ter Odredbo o računih ter načinu vplačevanja in razporejanja javnih finančnih prihodkov. Poleg tega podzakonski predpisi niso predpisovali vrednostnega spremljanja izrečenih denarnih kazni, ki so javno finančni prihodek, zaradi česar tudi niso bile na razpolago vrednostne informacije o stanju in gibanju teh prihodkov, predvsem o višini neplačanih obveznosti. Predpisani nadzori finančno-materialnega poslovanja o denarnem kaznovanju niso bili opravljeni v skladu z navodili.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Ministrstvu so bila dana priporočila za odpravo razkritih nepravilnosti in slabosti. Nekatere so odpravili že med revizijo.

Revizija 22.3

Revidiranec: Ministrstvo za notranje zadeve, Prehodni dom za tujce.

Predmet/obseg revizije: Poslovanje za leti 1996 in 1997.

Cilj revizije: Preveritev zakonite, namenske in gospodarne porabe javnih sredstev; presoja primernosti računovodskega sistema evidentiranja in učinkovitosti delovanja notranjih kontrol.

Utemeljitev revizije: Revizija spada v sklop sistematičnega revidiranja vseh organizacijskih delov MNZ.

Potek izvajanja: 23.3.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 16.9.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 1.10.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: Načrtovanje je temeljilo predvsem na predhodni porabi, kar ni zadostno in zadovoljivo merilo za dobro načrtovanje porabe. Računi so se likvidirali in plačevali brez ustreznih podlag, plačevali so se tudi stroški, ki niso nastali v povezavi s poslovanjem revidiranca. Tekoče spremljanje in nadziranje porabe določenih stroškov ni bilo zagotovljeno. Pri oblikovanju cene malice za delavce niso bili zajeti vsi stroški, povezani s pripravo in prodajo obrokov. Višina prihodkov lastne dejavnosti v bilanci uspeha je bila nepravilno

izkazana, odhodki od porabe živil niso bili pravilno razmejeni med prehrano tujcev in porabo živil, ki pomeni odhodek lastne dejavnosti. Notranje kontrole za poslovanje kuhinje niso delovale učinkovito. Neporabljena sredstva lastne dejavnosti ob koncu obračunskega leta 1996 niso bila vrnjena v proračun, temveč so bila prenesena v naslednje poslovno leto. Revidiranec ni imel ustrezne materialne evidence o prevzemu in izdaji zdravil. Način kadrovanja je bil neustrezen, saj so se v delovno razmerje sprejemali delavci z neprimerno izobrazbo, zaradi česar je imela zahtevano stopnjo izobrazbe le dobra tretjina zaposlenih.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Ministrstvu so bila dana priporočila za odpravo razkritih nepravilnosti in slabosti.

Revizijsko področje 23

DELOVANJE UPRAVNIH ENOT

Lani smo na tem področju izvajali 4 revizije. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 so bila izdana 4 revizijska poročila (4 predhodna, 0 prvostopenjskih, 0 drugostopenjskih).

Do 31.12.1998 so bila dokončna 3 poročila.

Revizija 23.1

Revidiranec: Upravna enota Ljubljana.

Potek izvajanja: 27.2.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 17.9.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 2.10.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 23.2

Revidiranec: Upravna enota Ribnica.

Potek izvajanja: 15.6.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 18.11.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 4.12.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 23.3

Revidiranec: Upravna enota Sežana.

Potek izvajanja: 15.6.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 19.10.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 4.11.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 23.4

Revidiranec: Upravna enota Gornja Radgona.

Potek izvajanja: 15.6.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 16.12.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Do 31.12.1998 rok za pripombe ni potekel.

Predmet/obseg teh revizij

Poraba sredstev v letu 1997.

Cilj teh revizij

Preveriti zakonito, namensko in gospodarno porabo sredstev, ugotoviti normativno ureditev delovanja upravnih enot, presoditi primernost računovodskega sistema evidentiranja in učinkovitost delovanja notranjih kontrol.

Utemeljitev teh revizij

Sistematično revidiranje delovanja upravnih enot.

Revizijska razkritja

Ugotovljene so bile nepravilnosti pri določanju dodatkov za plače. Na UE je bilo v letu 1997 od 19 do 32 % zaposlenih, ki nimajo ustrezne stopnje izobrazbe. UE so v letu 1997 na novo zaposlovali ljudi brez ustreznih delovnih izkušenj in z neustrezno smerjo izobrazbe. Akti o sistemizaciji delovnih mest nimajo določenih manj zahtevnih (začetniških) delovnih mest, ki bi omogočali zaposlovati začetnike. Ugotovljenih je bilo nekaj nepravilnosti pri določanju količnikov in napredovanju višjih upravnih delavcev. MNZ oz. UE nimajo izdelanih kriterijev za izdelavo letnih planov in spremljanje porabe. Na UE nimajo izdelanih kriterijev za delitev sredstev za delovno uspešnost. Evidence prisotnosti na delu in odsotnosti z dela niso bile vodene natančno. Nezakonito so bili porabljeni letni dopusti za leto 1996, po 30.6.1997. Zaloge zaračunljivih tiskovin so se nepravilno vodile po nabavnih cenah. Ugotovljene so bile nepravilnosti pri popisu zalog. UE niso redno vsakodnevno praznile računa 845. UE še nimajo pogodbeno urejenih odnosov za uporabo prostorov z občinami. Pri neposredni oddaji javnega naročila niso cene niti kakovosti storitev posebej skrbno preverjali z zbiranjem več ponudb, s povpraševanjem o cenah na trgu, z analizo stroškov ali s primerjanjem kakovosti. UE imajo neurejene evidence uporabe službenih vozil. Na vseh nadzorovanih UE nabavne vrednosti računalniške opreme niso knjižili na podlagi pravih in verodostojnih knjigovodskih listin. Na UE niso vzpostavljene vse potrebne notranje kontrole, kjer pa so, te ne delujejo zanesljivo. Za upravne enote v letu 1997 ni bilo celovitih in enotnih računalniških

računovodskih rešitev, ki bi zagotavljale pravočasne, celovite in točne računovodske informacije, ki jih upravne enote potrebujejo za poslovanje. Sistemizacija in opis del in nalog računovodskih delavcev nista poenotena.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti

Nekatere nepravilnosti so bile že med izvajanjem revizije odpravljene v skladu s priporočili.

Revizijsko področje 24

DELOVANJE DRUŠTEV

Lani smo na tem področju izvajali 6 revizij. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 je bilo izdanih 5 revizijskih poročil (5 predhodnih, 0 prvostopenjskih, 0 drugostopenjskih).

Do 31.12.1998 je bilo dokončnih 5 poročil.

Revizija 24.1

Revidiranec: Kinološka zveza Slovenije.

Potek izvajanja: 11.3.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 19.11.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 7.12.1998 je dokončno.

Revizija 24.2

Revidiranec: Gasilsko društvo Ptuj.

Potek izvajanja: 23.3.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 23.6.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 9.7.1998 je dokončno.

Revizija 24.3

Revidiranec: Gasilsko društvo Kamnik.

Potek izvajanja: 23.3.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 23.6.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 13.7.1998 je dokončno.

Revizija 24.4

Revidiranec: Gasilsko društvo Bled.

Potek izvajanja: 23.3.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 23.6.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 9.7.1998 je dokončno.

Revizija 24.5

Revidiranec: Gasilska zveza Slovenije.

Predmet/obseg revizije: Poslovanje v letih 1996 in 1997.

Potek izvajanja: 25.5.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 14.9.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 30.9.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 24.6

Revidiranec: Gorska reševalna služba.

Potek izvajanja: 15.10.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Predmet/obseg teh revizij

Poslovanje v letih 1996 in 1997.

Cilj teh revizij

Preveriti zakonitost, namenskost in gospodarnost porabe proračunskih sredstev.

Utemeljitev teh revizij

Revizije sodijo v sklop revidiranja delovanja društev.

Pomembna odkritja

Poročila o porabi sredstev in rezultatu poslovanja za leti 1996 in 1997 so izkazovala nepravilne vrednosti. Del proračunskih sredstev je bil porabljen nenamensko. Načrtovana poraba sredstev ni bila usklajena z višino sredstev, določeno v pogodbah. Računovodska dokumentacija ni bila popolna in stroški niso bili ustrezno razmejeni. Društva niso uskladila svojih temeljnih aktov in svojega celotnega delovanja do zakonskega roka 4.11.1997 skladno z določili Zakona o društvih ter niso vodila računovodstva na predpisani način, tj. po 33. Slovenskem računovodskem standardu, ki so ga bila po Zakonu o društvih dolžna uporabljati od 1996. leta.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti

Društvom so bila dana priporočila za odpravo razkritih nepravilnosti. Nekatere nepravilnosti so odpravili že med revizijo.

Revizijsko področje 31

DELOVANJE PRAVOSODJA

Lani smo na tem področju izvajali 15 revizij. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 je bilo izdanih 14 revizijskih poročil (14 predhodnih, 0 prvostopenjskih, 0 drugostopenjskih).

Do 31.12.1998 je bilo dokončnih 12 poročil.

Revizija 31.1

Revidiranec: Okrajno sodišče v Ljubljani.

Potek izvajanja: 20.6.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 23.1.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 10.2.1998 je dokončno.

Revizija 31.2

Revidiranec: Okrožno sodišče v Novem mestu.

Potek izvajanja: 9.4.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 30.1.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 17.2.1998 je dokončno.

Revizija 31.3

Revidiranec: Okrajno sodišče v Novem mestu.

Potek izvajanja: 9.4.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 3.2.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 19.2.1998 je dokončno.

Revizija 31.4

Revidiranec: Okrožno sodišče v Ljubljani.

Potek izvajanja: 20.6.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 6.2.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 24.2.1998 je dokončno.

Revizija 31.5

Revidiranec: Okrajno sodišče v Celju.

Potek izvajanja: 10.4.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 13.3.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 31.3.1998 je dokončno.

Revizija 31.6

Revidiranec: Okrožno sodišče v Celju.

Potek izvajanja: 10.4.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 11.3.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 27.3.1998 je dokončno.

Revizija 31.7

Revidiranec: Okrajno sodišče v Mariboru.

Potek izvajanja: 10.6.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 11.3.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 31.3.1998 je dokončno.

Revizija 31.8

Revidiranec: Okrožno sodišče v Mariboru.

Potek izvajanja: 10.6.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 11.3.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 27.3.1998 je dokončno.

Revizija 31.9

Revidiranec: Višje sodišče v Kopru.

Potek izvajanja: 17.10.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 19.3.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 6.4.1998 je dokončno.

Revizija 31.10

Revidiranec: Višje sodišče v Ljubljani.

Potek izvajanja: 7.11.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 20.3.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 7.4.1998 je dokončno.

Revizija 31.11

Revidiranec: Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

Potek izvajanja: 11.11.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 26.5.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 11.6.1998 je dokončno.

Revizija 31.12

Revidiranec: Ministrstvo za pravosodje.

Potek izvajanja: 7.5.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 18.6.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 6.7.1998 je dokončno.

Revizija 31.13

Revidiranec: Sodnik za prekrške Novo mesto.

Potek izvajanja: 26.5.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 18.12.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Do 31.12.1998 rok za pripombe ni potekel.

Revizija 31.14

Revidiranec: Sodnik za prekrške Trbovlje.

Potek izvajanja: 1.9.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 26.11.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano prvostopenjsko poročilo.

Revizija 31.15

Revidiranec: Okrožno državno tožilstvo Koper.

Potek izvajanja: 20.10.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Predmet/obseg teh revizij

Izvajanje nalog v letih 1995 in 1996.

Cilj teh revizij

Oceniti učinkovitost sodišč in ugotoviti stroške kazenskega postopka.

Utemeljitev teh revizij

Zaupanje javnosti v sodstvo in pravni red države je povezano s tekočim delom sodišč. Znano je, da so na sodiščih veliki zaostanki. Namen revizije je bil ugotoviti, ali tudi sama sodišča z učinkovitostjo dela sodnikov vplivajo na nerešene zadeve (zaostanke).

Poleg tega smo ugotavljali, koliko stane ena sodna zadeva glede na stroške zaposlenih na sodiščih. Stroški dela pomenijo v strukturi stroškov sodišč najvišji delež. Na to višino vplivajo predvsem sodniške plače, katerih osnova je enaka osnovi za obračun plač poslancev.

Od vseh zadev, o katerih odločajo sodišča, najbolj bremenijo proračun stroški kazenskega postopka. Zato smo ugotavljali njihovo višino po vrsti in preverjali njihovo izterjavo.

Revizijska razkritja

Kot standard za **preverjanje učinkovitosti dela sodišč** smo uporabili merila Sodnega sveta za ugotavljanje pričakovanega obsega sodnikovega dela in obseg opravljenega dela posameznih sodnikov in sodišč primerjali med sodniki oz. sodišči. Ugotovili smo velike razlike pri doseganju pričakovanega obsega dela med sodniki kakor tudi med sodišči. Revidirana sodišča so v letu 1996 dosegla pričakovani obseg dela v višini od najmanj 99,5 % do največ 211,8 %. Delež sodnikov, ki niso dosegli norme na revidiranih sodiščih, pa je bil:

- na okrajnih sodiščih od 22 % do 67 %
- na okrožnih sodiščih od 0 % do 53 %
- na višjih sodiščih od 33 % do 34 % in
- na Vrhovnem sodišču 13 %, vendar je bil vzrok v tem, ker je bilo na delovno-socialnem oddelku premajhno število zadev.

Glede na gornje ugotovitve smo ugotovili, da je nedoseganje meril sodnikov delno vplivalo na zaostanke na sodiščih (poleg razlogov, ki so jih navajala sodišča: neustrezna zakonodaja, premajhnost prostorov, novi spori glede na nove predpise idr.).

Na koncu leta 1996 so imela vsa sodišča v Republiki Sloveniji 446.588 nerešenih zadev. Število nerešenih zadev se je na revidiranih okrajnih sodiščih povečalo, in sicer od 16,1 % do 43,8 %, na revidiranih okrožnih sodiščih se je zmanjšalo od 1,6 % do 6,1 %, na revidiranih višjih sodiščih pa prav tako zmanjšalo za 0,8 % in 17,4 %. Na Vrhovnem sodišču so se zaostanki v primerjavi z letom 1995 zmanjšali na vseh oddelkih, razen na kazenskem, kjer so se povečali predvsem zaradi povojnih deliktov. Tako stanje je bilo kljub temu, da sodišča niso bila polno zasedena. Zato smo zahtevali preveritev sistemizacije delovnih mest.

Strošek dela na rešeno zadevo na revidiranih sodiščih je v letu 1996 znašal:

- na okrajnih sodiščih od najmanj 4.332 SIT do največ 6.753 SIT
- na okrožnih sodiščih od najmanj 28.779 SIT do največ 38.908 SIT
- na višjih sodiščih 47.188 SIT in 50.613 SIT
- na Vrhovnem sodišču 92.151 SIT,

na rešeno pomembnejšo zadevo:

- na okrajnih sodiščih od najmanj 51.115 SIT do največ 79.821 SIT
- na okrožnih sodiščih od najmanj 74.244 SIT do največ 96.055 SIT
- na višjih sodiščih 52.016 SIT in 52.980 SIT.

Povprečni strošek dela za december 1996 na sodnika:

- na okrajnih sodiščih od najmanj 432.243 SIT do največ 515.478 SIT
- na okrožnih sodiščih od najmanj 555.660 SIT do največ 719.564 SIT
- na višjih sodiščih 697.614 SIT in 786.616 SIT
- na Vrhovnem sodišču 795.969 SIT,

za sodno osebje:

- na okrajnih sodiščih od 142.203 SIT do največ 154.728 SIT
- na okrožnih sodiščih od 140.917 SIT do največ 164.595 SIT
- na višjih sodiščih 174.706 SIT in 183.407 SIT
- na Vrhovnem sodišču 189.982 SIT.

Strošek dela na rešeno zadevo in pomembnejšo rešeno zadevo je odvisen od opravljenega obsega dela sodnika. Zato je pomembno, da Sodni svet sprejme objektivna merila sodnikovega dela in spremlja njegovo uresničevanje. Sodniška dolžnost oz. redno opravljanje sodniške službe pa je, da sodniki uresničujejo sprejete norme.

Glede stroškov kazenskega postopka smo na podlagi vzorca ugotovili:

- povprečni stroški pravnomočno rešene kazenske zadeve so znašali na okrajnem sodišču 107.646 SIT, na okrožnem sodišču pa 449.685 SIT,
- proračun je bremenilo kar 88 % stroškov kazenskega postopka,
- obsojenci so bili dolžni plačati le 12 % stroškov, pa še ti stroški so v glavnem neporavnani in neizterjani.

V strukturi stroškov kazenskega postopka so na prvem mestu nagrade zagovornikom po uradni dolžnosti (te pomenijo kar 86 % sredstev, ki bremenijo proračun) in na drugem mestu izvedenine.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti

Ministrstvu za pravosodje (v nadaljevanju ministrstvo), Sodnemu svetu in sodiščem smo priporočili, da glede na svoje pristojnosti:

- ugotavljajo vzroke nedoseganja norm sodnikov, pri čemer naj se določijo pooblastila predsednikom oz. predstojnikom sodišč za preverjanje učinkovitosti dela sodnikov v smislu izpolnjevanja službenih obveznosti,
- Sodni svet naj preveri in izboljša merila za ugotavljanje pričakovanega obsega sodnikovega dela,
- preverijo ustreznost sistemizacije delovnih mest sodnikov in sodnega osebja ter postopke imenovanj sodnikov,
- proučijo status strokovnega sodelavca na sodiščih v smislu večje samostojnosti pod nadzorstvom sodnika, kar bi bilo treba določiti v postopkovnih predpisih (Zakonu o kazenskem postopku, Zakonu o pravnem postopku, Zakonu o nepravdnem postopku),
- spremljajo uresničevanje programov za odpravljanje zaostankov,
- sodišča naj sprotno izterjujejo stroške postopkov in jih spremljajo po posameznih zadevah, enako velja za spremljanje izvršilnih zadev,
- ministrstvo naj izvaja preverjanje poslovanja sodišč in učinkovitosti njihovega dela. V ta namen naj prouči potrebo po organiziranju službe za notranjo revizijo,
- preverjajo vrstni red reševanja zadev,
- razčlenijo vzroke prelaganja zadev.

Ministrstvo je že med revizijo opravilo ta dejanja:

V letu 1997 je spremljalo doseganje norm po posameznih sodnikih za vsa sodišča² in sprejelo spremembe Sodnega reda.

Novela Sodnega reda zavezuje sodišča, da pripravljajo programe za odpravljanje zaostankov.

² S Sodnim svetom smo se dogovorili, da bo po enakih osnovah kot smo opravili revizijo, ugotovil učinkovitost dela sodišč in sodnikov za leto 1997.

Ministrstvo pripravlja novelo organizacijske zakonodaje. Nesodne pristojnosti naj bi se prenesle na notariat (npr. zapuščinske zadeve), kar bi vplivalo na zmanjšanje zaostankov oz. število zadev, ki se obravnavajo pred sodišči.

Spremembe in dopolnitve Zakona o kazenskem postopku glede zagovornikov po uradni dolžnosti so bile na predlog ministrstva sprejete v mesecu oktobru 1998. Po tej noveli se oži krog kaznivih dejanj, po katerih morajo sodišča odrediti obdolžencu zagovornika po uradni dolžnosti.

Pravilnik o tarifi za plačilo storitev sodnih izvedencev in sodnih cenilcev je bil na predlog ministrstva sprejet 3.10.1997, s čimer so se izvedencem vseh strok v Republiki Sloveniji določila in poenotila omenjena plačila.

Ministrstvo se je s Pošto dogovorilo, da opravlja vročitve tudi telegramska služba in da se vročitve opravljajo tudi popoldne. Predlagalo je spremembo postopkovne zakonodaje, ki se nanaša na vročanje.

Po dokončnosti vseh poročil o revizijah na sodiščih smo pripravili sklepno poročilo o reviziji opravljanja nalog sodišč v letih 1995 in 1996 o naših ugotovitvah delovanja pravosodja glede na učinkovitost sodišč in stroškov kazenskega postopka. Sklepno poročilo bo obravnavano v prvi polovici 1999, leta na skupni seji Odbora DZ za nadzor proračuna in drugih javnih financ in Odbora DZ za notranjo politiko in pravosodje.

Sistemska vprašanja

V omenjenih revizijah delovanja pravosodja smo se ukvarjali tudi z razmejitvijo pristojnosti med izvršilno in sodno oblastjo. Ministrstvo za pravosodje je večkrat poudarjalo, da zaradi samostojnosti in neodvisnosti sodstva nima večjih pristojnosti pri preverjanju učinkovitosti sodstva, na kar se sklicujejo tudi sodišča.

Zakon o organizaciji in delovnem področju ministrstev v 12. členu med drugim določa, da Ministrstvo za pravosodje nadzoruje poslovanje sodišč. Menili smo, da se ta nadzor lahko nanaša tudi na ugotavljanje vzrokov nedoseganja norm sodnikov, preverjanje sistemizacije delovnih mest sodnikov in sodnega osebja, spremljanje uresničevanje programov za odpravljanje zaostankov idr. Gre za preverjanje tistih zadev, ki vplivajo na učinkovitost dela sodišč, kar se kaže v porabi sredstev glede na število rešenih zadev. Nerešene zadeve (zaostanki) na sodiščih so danes ena od zelo pomembnih težav v državi. To pa ne pomeni, da bi s takim preverjanjem Ministrstvo za pravosodje vplivalo na samostojnost in neodvisnost sojenja, lahko pa vpliva na to, da se glede na strošek dela, predvsem sodnikov, poveča obseg opravljenega dela oz. zmanjšajo zaostanki ali je z določenimi sredstvi dosežen najboljši rezultat.

Revizijsko področje 32

DRŽAVNE REZERVE

Lani smo na tem področju izvajali 2 reviziji. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 sta bili izdani 2 revizijski poročili (0 predhodnih, 0 prvostopenjskih, 2 drugostopenjski).

Do 31.12.1998 sta bili dokončni 2 poročili.

Revizija 32.1

Revidiranec: Zavod Republike Slovenije za blagovne rezerve.

Potek izvajanja: 20.11.1996 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 12.6.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 24.9.1997. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. 19.2.1998 je bilo izdano drugostopenjsko poročilo, ki je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 32.2

Revidiranec: Ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj.

Potek izvajanja: 20.11.1996 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 12.6.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 24.9.1997. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. 19.2.1998 je bilo izdano drugostopenjsko poročilo, ki je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Predmet/obseg teh revizij:

Revizijo poslovanja z blagovnimi rezervami pšenice za leto 1995 smo izvedli v obsegu preveritev:

- načrtovanja, realizacije, nadomeščanja in vzdrževanja zalog pšenice in
- načrtovanja, zagotavljanja in porabe sredstev za blagovne rezerve pšenice.

Cilj teh revizij

Cilj revizije je bil preveritev zakonitosti in ocena gospodarnosti poslovanja z blagovnimi rezervami pšenice kot ene od vrst blaga za zagotavljanje potreb osnovne preskrbe.

Utemeljitev teh revizij

Poraba sredstev za vzdrževanje in obnavljanje blagovnih rezerv pšenice je v strukturi porabljenih sredstev za blagovne rezerve pomemben delež.

Revizijska razkritja

Direkcija za blagovne rezerve, Ljubljana,³ je skladiščne zmogljivosti gospodarskih družb – mlinarjev najemala na podlagi neposrednih dolgoročnih pogodb, ne da bi izvedla javne razpise. Za najem je porabila več sredstev kot bi jih, če bi skladiščila pšenico v lastnih skladiščih. Hkrati pa je skladiščila pšenico pri drugih gospodarskih družbah in je za skladiščenje plačevala polno ceno skladiščenja, gospodarskim družbam, s katerimi je imela sklenjene dolgoročne pogodbe o opravljanju in vzdrževanju skladišč, pa je plačevala neizkoriščene zmogljivosti silosov v višini 20 % polne cene skladišćnine. Direkcija ni načrtovala in spremljala stroškov skladišćjenja.

Skupna vrednost vseh opravljenih del, ki jih Direkcija za blagovne rezerve ni oddala z javnimi razpisi, in tistih, pri katerih razpisni pogoji niso bili določeni v skladu z Odredbo o postopku za izvajanje javnega razpisa za oddajo javnih naročil, je znašala v letu 1995 najmanj 110.428.528 SIT. Takšno njeno ravnanje je bilo nezakonito in praviloma tudi negospodarno, ker natančno določeni pogoji in merila za izbor najugodnejšega ponudnika, ki bi jih morala javno razpisati, zagotavljajo konkurenčnost ponudnikov in s tem nižje cene blaga oziroma storitev.

Direkcija je v letu 1995 porabila 26.951.479 SIT za prenova svojih poslovnih prostorov. Opravljena dela je plačala delno s sredstvi amortizacije, delno pa iz materialnih stroškov, ki jih je pokrila s sredstvi, določenimi v državnem proračunu za opravljanje svojih nalog.

Sredstva za oblikovanje blagovnih rezerv v letu 1995 v višini 8.558.480 SIT je nenamensko porabila za izplačila stroškov dela po sodnih odločbah in nadur.

Ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj ni poskrbelo, da bi bili sprejeti programi, ki bi določali blagovne rezerve pšenice za srednjeročno in letno obdobje, kot je to določal zakon o republiških blagovnih rezervah.

Ministrstvo ji je dajalo navodila za plasiranje prostih finančnih sredstev kot depozitov pri bankah, čeprav za to ni bilo zakonske podlage. Bila je proračunski porabnik in bi morala preseške prihodkov nad odhodki vplačevati v proračun. S tem je kršila določila tretjega odstavka 66. člena ZIPro.

³ V letu 1995 je Direkcija za blagovne rezerve, Ljubljana poslovala z blagovnimi rezervami kot proračunski uporabnik. Zaradi posebnosti nalog, ki jih je opravljala, je imela lastnost pravne osebe, čeprav je bila organ v sestavi Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj. Od 1. januarja 1996 ni več organ v sestavi tega ministrstva. Preoblikovala se je v Zavod Republike Slovenije za blagovne rezerve in posluje kot samostojna pravna oseba.

Ministrstvo ni zadovoljivo nadziralo opravljanja njenih nalog kot organa v njegovi sestavi, kar povečuje dvom o pravilnosti evidentiranja in izkazovanja potrebnega obsega proračunskih sredstev za blagovne rezerve in upravičenost zahtevkov za izplačilo iz proračuna za te namene.

Ministrstvo ni predpisalo metodologije in merila za oblikovanje cene pšenice, ki bi ji bila podlaga pri pripravi obračunov za regresiranje cen pšenice.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti

Za odpravo razkritih nepravilnosti je Računsko sodišče dalo Zavodu Republike Slovenije za blagovne rezerve priporočilo, naj posodobi način načrtovanja in opravljanja dejavnosti predvsem s sodobnimi metodami načrtovanja in računalniške tehnologije. Prav tako naj vzpostavi stroškovno računovodstvo, ki bo zagotavljalo preglednost stroškov, ki nastajajo pri poslovanju posameznih vrst in oblik blagovnih rezerv. Naj sprejme novi pravilnik o računovodstvu, s čimer bodo dani temelji, da bo računovodstvo lahko zagotavljalo ustrezne in zanesljive podatke oziroma informacije o njegovi poslovni in finančni uspešnosti ter njegovem premoženjskem in finančnem stanju.

Zavod nas je z dopisom, št. 447-mj/bg, z dne 25. 1. 1999 obvestil, da so posodobili informacijski sistem tako, da so vzpostavili mrežo, ki omogoča natančen pregled vseh knjigovodskih in finančnih operacij. Računalniški program omogoča nadzor posameznih delovnih področij in ugotavljanje morebitnih napak. Vzpostavili so tudi stroškovno računovodstvo in pripravili nov pravilnik o računovodstvu, ki ga je sprejel upravni odbor Zavoda dne 19. 2. 1997. Njihovo finančno poslovanje za leti 1996 in 1997 pa je pregledala revizijska hiša Ernst & Young in ugotovila, da računovodski izkazi dajejo resnično in pošteno sliko finančnega stanja in izidov njegovega poslovanja. Ista revizijska družba bo revidirala računovodske izkaze tudi za leto 1998. Zavod nam je poslal tudi fotokopijo mnenja pooblaščenega revizorja o revidiranju izkazov Zavoda za leto 1997. Verodostojnost njihovih trditev nismo preverjali.

Revizijsko področje 41

IZVAJANJE VISOKOŠOLSКИH PROGRAMOV

Lani smo na tem področju izvajali 13 revizij. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 je bilo izdanih 14 revizijskih poročil (5 predhodnih, 8 prvostopenjskih, 1 drugostopenjsko).

Do 31.12.1998 je bilo dokončnih 6 poročil.

Revizija 41.1

Revidiranec: Ministrstvo za šolstvo in šport.

Potek izvajanja: 13.9.1996 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 26.1.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 29.5.1998. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano drugostopenjsko poročilo.

Revizija 41.2

Revidiranec: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo.

Potek izvajanja: 13.9.1996 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 19.12.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 18.5.1998. Od 18.6.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 41.3

Revidiranec: Univerza v Mariboru, Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo.

Potek izvajanja: 25.9.1996 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 3.12.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 18.5.1998. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano drugostopenjsko poročilo.

Revizija 41.4

Revidiranec: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko.

Potek izvajanja: 11.10.1996 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 19.12.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 7.1.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 41.5

Revidiranec: Univerza v Ljubljani, Veterinarska fakulteta.

Potek izvajanja: 11.11.1996 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 7.1.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 18.5.1998. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano drugostopenjsko poročilo.

Revizija 41.6

Revidiranec: Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo.

Potek izvajanja: 17.2.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 3.12.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 18.5.1998. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano drugostopenjsko poročilo.

Revizija 41.7

Revidiranec: Univerza v Ljubljani, Akademija za likovno umetnost.

Potek izvajanja: 3.12.1996 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 3.12.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 18.5.1998. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano drugostopenjsko poročilo.

Revizija 41.8

Revidiranec: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede.

Potek izvajanja: 31.1.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 5.2.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 29.5.1998. Od 1.7.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 41.9

Revidiranec: Univerza v Mariboru, Fakulteta za organizacijske vede Kranj.

Potek izvajanja: 31.1.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 16.12.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano prvostopenjsko poročilo.

Revizija 41.10

Revidiranec: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta.

Potek izvajanja: 5.5.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 16.12.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 18.5.1998. Od 18.6.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 41.11

Revidiranec: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo.

Potek izvajanja: 28.11.1996 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 3.2.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 3.7.1997. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. 25.3.1998 je bilo izdano drugostopenjsko poročilo, ki je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 41.12

Revidiranec: Univerza v Ljubljani.

Potek izvajanja: 2.9.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 14.7.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 30.7.1998 je dokončno.

Mnenje: Negativno.

Odgovorna oseba revidiranca: dr. Alojz Kralj, rektor Univerze v Ljubljani.

Revizija 41.13

Revidiranec: Univerza v Mariboru.

Potek izvajanja: 15.7.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 9.11.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano prvostopenjsko poročilo.

Predmet / obseg teh revizij

Dodeljevanje proračunskih sredstev kot financiranje javne službe in njihova poraba za izvajanje visokošolskih izobraževalnih programov na posameznih fakultetah v letu 1996. V tem kontekstu je bilo v omejenem obsegu revidirano izvajanje posameznih študijskih programov na fakultetah, vključujoč neposredne in posredne stroške za njihovo izvajanje. Revizija je obsegala sistemizacijo in zasedbo delovnih mest ter njihovo vrednotenje kakor tudi upravljanje premoženja.

Vsebinsko enak obseg revizije je bil predviden za univerzitetne uprave, pri čemer so ta preverjanja obsegala tudi poslovanje univerz v letu 1996.

Revizija na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani za leto 1995 je obsegala personalne stroške.

Cilj teh revizij

Izvajanje visokošolskih izobraževalnih programov je poleg znanstveno–raziskovalnega dela temeljna naloga univerz, ki se izvaja na posameznih fakultetah. Zato je bil primarni cilj proučiti pravilnost porabe proračunskih sredstev za visokošolske izobraževalne programe v skladu z namenom, opredeljenim v zakonih in podzakonskih aktih, statutih in pravilnikih, sprejetih v sklepih MŠŠ ter pogodbah, ki opredeljujejo financiranje javne službe v visokem šolstvu. Hkrati pa je bil cilj oceniti gospodarnost ravnanja s proračunskimi sredstvi in prostorskimi zmogljivostmi kot element revizije opravljanja nalog. Merilo presoje so bili privzeti veljavni normativi in standardi za opravljanje izobraževalne dejavnosti v višjem in visokem šolstvu (Ur. list RS, št. 39/92), sklep o financiranju visokošolskega izobraževanja glede na trajanje in urni obseg študijskih programov (Ur. list RS, št. 23/91) ter sklep o sofinanciranju podiplomskega študija (Ur. list RS, št. 18/95).

Cilj revizije na univerzah je bil poleg opredeljenega še preveritev računovodstva v smislu skladnosti računovodskih izkazov s finančno računovodskimi predpisi ter organizacijo računovodske funkcije v skladu z računovodskimi načeli in splošno računovodsko doktrino.

Utemeljitev teh revizij

Izhodišče opravljenih revizij so bile zakonske spremembe v visokem šolstvu v začetku devedesetih, ko se je prej skupnost visokošolskih zavodov in visokošolskih delovnih organizacij kot samostojnih pravnih oseb organizirala sicer kot ena pravna oseba, tj. univerza, v sestavi katere delujejo visokošolski zavodi kot članice, ki so do določene mere, zunaj javne službe obdržale del samostojnosti. Takšna organiziranost je kmalu pokazala svoje slabosti ter posledično nedorečenosti pri financiranju ter uveljavljanju računovodske funkcije za pravno osebo kot celoto, kar je v letu 1998 doseglo vrhunec z ustavno odločbo št. U - I - 34/94 z dne 22. 1. 1998.

Revizija se je izvajala hkrati na obeh univerzah oz. visokošolskih zavodih kot njenih članicah, pri čemer so bile vključene v izbor po svojem izobraževalnem programu primerljive fakultete obeh univerz s področja družboslovnih in naravoslovnih ved.

Revizijska razkritja

Visokošolski izobraževalni program: Republika Slovenija še ni sprejela nacionalnega programa visokega šolstva, kljub temu da je njegova vsebina določena že s 44. členom Zakona o visokem šolstvu (Ur. list RS, št. 67/93). Financiranje javne službe in s tem financiranje študijskih programov ter njihovo izvajanje temelji na 64. členu Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur. list RS, št. 12/91 - I) v povezavi s 93. člena ZViS-a. Pri analizi izvajanja študijskih programov večinoma ni bilo pridobljenih dokazil, tj. predhodnega soglasja senata univerze, ki bi potrjevali, da so bili izvajani študijski programi res javno veljavni. Le tako bi lahko bili verodostojna osnova za najavo študijskih programov, ki je po potrditvi MŠŠ podlaga za financiranje izvajanja študijske dejavnosti na fakulteti.

Pogoste so ugotovitve glede odstopanja urnega obsega predavanj, seminarjev in vaj od zakonsko določenega. Ugotovitve kažejo, da število redno zaposlenega pedagoškega kadra na fakultetah ne dosega predpisanega dvetretjinskega normativa, kar kaže na njegovo neustreznost in potrebo po spremembi, hkrati pa namesto visokošolskih učiteljev predavajo visokošolski sodelavci oz. so asistenti celo edini nosilci predmetov.

Sistemizacija, zaposleni in plače: Sistemizacije delovnih mest na fakultetah in v univerzitetnih upravah kot temeljnega akta, ki ga določi rektor, visokošolski zavodi nimajo ali ni usklajen z dejansko zasedbo delovnih mest ali pa pristojni minister k njemu še ni dal soglasja, čeprav je izhodišče za obveznosti iz naslova plač.

Ugotovljene so nadpovprečne in podpovprečne delovne obremenitve visokošolskih učiteljev, t.i. druga, četrta in peta tretjina, ki jih je pristojno ministrstvo financiralo, zaradi česar je

povečan izhodiščni koeficient za plače, s tem pa tudi obseg davkov in prispevkov od plač. Ob množičnem pojavu takšnih nadobremenitev se postavi vprašanje ustreznosti normativov pedagoške obveznosti oz. organizacije zasedenosti kadrovskih zmožnosti na univerzi kot celoti.

Največ nepravilnosti pri izplačilu plač izhaja iz delovne uspešnosti, ki je večinoma nepravilno pojmovana. V skladu z ZRPJZ lahko pomeni največ 3 % obsega sredstev za plače v javnem zavodu in do 20 % osnovne plače za zaposlenega, ugotavlja pa se na podlagi sprejetih meril, ki bi jih moral opredeljevati notranji akt visokošolskega zavoda. Ta merila pogosto niso spoštovana ali pa visokošolski zavod sploh nima meril za ugotavljanje uspešnosti.

Plače so se neupravičeno povečevale tudi iz dodatkov, do katerih posamezniki bodisi niso bili upravičeni, bodisi za njihov izračun ni bila uporabljena pravilna osnova ali pa za njihovo izplačilo sploh ni zakonite osnove.

Skupna ocena preveč izplačanih sredstev iz plač je znašala v izbranem obdobju in pri revidiranih osebah 325 mio SIT.

Upravljanje premoženja: Univerza oz. visokošolski zavodi v njeni sestavi so bili dolžni opraviti popis premoženja na dan 31.3.1991 in na dan 31.12.1993, ugotoviti, koliko premoženja je bilo pridobljeno iz javnih in koliko iz drugih sredstev ter ga tako evidentiranega razporediti na univerzo oz. članice. Kljub težavnosti zapletenega uresničevanja zakonskih določb vendarle ni podatkov, kakšno vrednostjo javnih dobrin upravlja univerza oz. njene članice.

Analiza zasedenosti zmogljivosti kaže, da je povprečna zasedenost predavalnic med 60 % in 80 %, medtem ko zasedenost laboratorijev z rednimi, dodiplomskimi študijskimi programi ponekod ne dosega niti 15 %. Informacijski tokovi o zasedenosti učnih površin znotraj univerze niso vzpostavljeni, ampak se ob prezasedenosti predavalnic pretežno najemajo prostori zunaj univerze.

Poslovne knjige in računovodski izkazi: Univerza ni vodila poslovnih knjig ter ni sestavila računovodskih izkazov kot pravna oseba, saj se evidence poslovnih dogodkov članic in univerzitetne uprave niso vodile sintetično. Računovodski izkazi so se sestavljali ločeno po posameznih članicah, ločeno pa jih je sestavila tudi univerzitetna uprava. Tako članice kot uprava vodijo poslovne knjige po zakonu o računovodstvu, pri čemer se članice ravnaajo po uredbi o kontnem planu in pravilniku o vsebini kontov v kontnem planu, univerzitetna uprava pa uporablja kontni plan za samoupravne interesne skupnosti. Izhajajoč iz navedenega, računovodski izkazi niso sestavljeni konsolidirano ter so nerealno prikazani za vrednosti medsebojnega financiranja ter medsebojnega in notranjega prometa.

Univerza ni imela potrebnih aktov za ureditev finančno-računovodskega poslovanja. Računalniški programi, s pomočjo katerih so članice in uprava spremljale poslovanje, so bili različni. Finančnega načrta, ki bi izhajal iz programa dela, univerza ni imela.

Rektorjev sklad: Merila, na podlagi katerih naj bi se delila sredstva rektorjevega sklada, niso bila izdelana. Sredstva so bila razporejena članicam in Računalniškemu centru univerze.

Sredstva, ki sta jih porabljali organizacijski enoti uprave, so bila porabljena nenamensko v višini 2,1 mio SIT, in sicer za potrošni material in drobni inventar.

Nove nabave: MŠŠ in univerza oz. njene članice so v pogodbi o financiranju določile mejo 1 mio SIT, pri katerem je za nove nabave že potreben javni razpis. Ta določba je bila praviloma kršena, bodisi da sploh ni bila upoštevana, bodisi da je nabava potekala sukcesivno. Univerza s članicami tudi ni izdelala usklajenega plana nabav, s čimer bi se lahko izboljšala pogajalska izhodišča z dobavitelji.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti / slabosti

Visokošolski izobraževalni program: S sprejetjem nacionalnega programa se pričakujejo opredeljeno poslanstvo visokega šolstva v Sloveniji, dejavnost, standardi ter okvirni obseg potrebnih sredstev za izvedbo nacionalnega programa. Sedanje financiranje visokošolskih izobraževalnih programov na Univerzi v Ljubljani poteka neposredno med ministrstvom in fakulteto na podlagi programov, najave, na način črpanja proračunskih postavk. Pomanjkljivosti takšnega financiranja na ravni visokošolskih izobraževalnih programov se kažejo predvsem v stroškovni neučinkovitosti na vseh ravneh, v nesodelovanju med fakultetami. Posledica tega je podvajanje izobraževalnih programov, medfakultetni in interdisciplinarni programi ne obstajajo, pa tudi standardov kakovosti ni.

Problem razporejanja sredstev v slovenskih visokošolskih ustanovah so načeli tudi že v poročilu svetovalne misije v Sloveniji z naslovom Prestrukturiranje univerz: avtonomija, kakovost in razporejanje sredstev, ki ga je pripravil Direktorat za izobraževanje, kulturo in šport Komiteja za visoko šolstvo in raziskovalno dejavnost Sveta Evrope v letu 1996. V letu 1997 je bil izdelan komplementarni projekt Razvoj managementa visokošolskih ustanov – finančni management, ki ga je financirala ETE.

V pričakovanju čimprejšnjega sprejetja nacionalnega programa visokega šolstva in novih standardov in normativov kot meril za namensko in gospodarno uporabo proračunskih sredstev smo na tej stopnji opravljenih revizij izpostavili potrebo po doslednem spoštovanju sedaj sprejete pravne podlage.

Sistemizacija, zaposleni in plače: Računsko sodišče RS je s temi nepravilnostmi seznanilo Odbor Državnega zbora za nadzor proračuna in drugih javnih financ že na podlagi povzetka ugotovitev nadzorov v letih 1995 in 1996.

Iz sprejetih sklepov odbora izhaja, da je ta naložil ministrstvu, naj izvajajo ostrejši nadzor nad zaposlovanjem v javnih zavodih, ki spadajo v njihovo pristojnost. To velja tako za potrjevanje sistemizacije kot za kasnejši nadzor zaposlovanja skladno s potrjeno sistemizacijo.

Odbor je v svojih sklepih že v letu 1997 opozoril na problem plačevanja nadpovprečne delovne obremenitve nekaterih pedagoških delavcev na fakultetah. Ugotovil je, da so se plačevali višji dodatki k plači, kot je določeno v Zakonu o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in lokalnih skupnostih. Zato je predlagal Ministrstvu za šolstvo in šport ter

slovenskima univerzama, da problem ustrezno rešijo in preprečijo izplačila v nasprotju s predpisi. Ministrstvu za šolstvo in šport je naložil, naj o rešitvi te problematike Odbor obvesti v treh mesecih.

Ministrstvo za šolstvo in šport je proučilo problematiko v zvezi s plačevanjem nadpovprečne obremenitve in v tej zvezi seznanilo obe univerzi in njune članice o zakonitih možnostih in načinu plačevanja nadobremenitev. Pisno opozorilo je univerzama in članicam izdalo 23.2.1998 ter s tem seznanilo tudi Računsko sodišče. Ali sta univerzi in fakultete že začele spreminjati način plačevanja nadobremenitev, Računsko sodišče ni seznanjeno.

Upravljanje premoženja: Čeprav popis premoženja v letu 1991 in 1993, na podlagi katerega bi se moralo ločeno evidentirati kot premoženje, pridobljeno iz javnih sredstev od tistega, ki je bilo pridobljeno iz drugih virov, ni bilo opravljeno v nobenem visokošolskem zavodu, smo vztrajno opozarjali, da je kljub težavnosti spoštovanja zapletenih predpisov popis treba opraviti. Le tako bo mogoče ugotoviti, kolikšen delež premoženja je v lasti R Slovenije, ki ga visokošolski zavod upravlja in kolikšen delež je v lasti samega visokošolskega zavoda.

V letu 1998 nas je Univerza v Ljubljani pisno obvestila, da so že začeli vzpostavljati evidence o premoženju.

Pri izrabi prostorskih zmogljivosti smo predlagali vzpostavitev informacijske baze obstoječih prostih zmogljivosti ter gospodarnost pri najemanju prostorov v učne namene zunaj okvirov univerze.

Poslovne knjige in računovodski izkazi: Pri vzpostavljanju verodostojnih knjigovodskih evidenc za univerzo kot pravno osebo smo v revizijah usmerjali k uporabi enotnih kontnih planov za vse dele univerze, k uvajanju stroškovnih mest oz. mest odgovornosti, razporejanju posrednih, skupnih stroškov, evidentiranju stroškov po namenih oz. uvedbi stroškovnega knjigovodstva v najširšem pomenu. Spodbujali smo k uvedbi doslednega evidentiranja prihodkov po namenih.

Pri izdelavi računovodskih izkazov smo visokošolske zavode napotili, naj pripravijo sintetične knjigovodske evidence za univerzo kot pravno osebo, upoštevaje zmanjšanja za zneske medsebojnega financiranja in notranjega prometa.

Kakovostna računovodska naloga na ravni univerze kot pravne osebe je mogoča le ob ustrezni računalniški podpori ter vzpostavljenih notranjih kontrolah.

Za spoštovanje navedenega so že zdaj dane osnove v obstoječi finančno–računovodski zakonodaji, v računovodskih načelih ter splošni računovodski doktrini. Nedvomno pa bosta novi zakon o računovodstvu, ki bo med drugim uzakonil evidentiranje po namenih, ter stopenjski poslovni izid pripomogla k večjemu poenotenju in preglednosti poslovnih knjig tudi na visokošolskih zavodih.

Tudi o pristopu k poenotenju načina evidentiranja poslovnih dogodkov nas je Univerza v Ljubljani v letu 1998 že obvestila.

Rektorjev sklad in nove nabave: Tako poraba proračunskih sredstev iz rektorjevega sklada kot poraba proračunskih sredstev za nove nabave bi morali temeljiti na predpisani izvedbeni podlagi: na sprejetih merilih za delitev oz. na dogovorjenih pogodbenih obveznostih pri odločitvah o novih nabavah.

Revizije so pri teh kršitvah priporočale sprejem meril, usklajeni načrt nabav in dosledno spoštovanje sprejetih norm.

Sistemska priporočila

Za delitev globalne vsote po fakultetah in na univerzitetno upravo je treba izdelati projekt razporejanja globala, strukturo finančno–računovodskega upravljanja, ki ga morajo voditi finančno–računovodski strokovnjaki na ravni univerze in na ravni fakultet.

Opredeliti je treba delovno področje, pooblastila in odgovornosti finančno–računovodskih struktur na univerzitetni in na fakultetnih ravneh. Odpira se vprašanje združevanja mnogih skupnih nalog univerze kot pravne osebe ob dejstvu, da so in bodo ostale nosilke in izvajalke visokošolskih študijskih programov in znanstvenoraziskovalnega dela fakultete.

Pomembna postajajo vprašanja neodvisnosti akademskih odločitev na fakultetah, zagotavljanja finančne avtonomije in finančne fleksibilnosti, ustrezne računalniške podpore računovodski funkciji, preprečitev centralizacije v smislu deli in vladaj – in ob vsem tem ter še čem vprašanje potrebne in zadostne količine proračunskih sredstev.

Revizijsko področje 42

NALOŽBE V ŠOLSTVU

Lani smo na tem področju izvajali 2 reviziji. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 sta bili izdani 2 revizijski poročili (1 predhodno, 1 prvostopenjsko, 0 drugostopenjskih).

Do 31.12.1998 nobeno poročilo ni bilo dokončno.

Revizija 42.1

Revidiranec: Ministrstvo za šolstvo in šport.

Predmet/obseg revizije: Dodeljevanje sredstev za razvojne programe RS v vzgoji in izobraževanju (Ur. l. RS, št 13/94) za obdobje od 1994 do 1998.

Cilj revizije: Preveriti pravilnost in gospodarnost dodeljevanja sredstev.

Utemeljitev revizije: Državni zbor je predlagal Računskemu sodišču, da opravi nadzor nad zakonitostjo ter gospodarnostjo dejanj oziroma poslovnih dogodkov Ministrstva za šolstvo in šport pri nakupu in prodaji Tiskarne Ljudska pravica ter nabavi računalniške opreme.

Potek izvajanja: 11.11.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizija 42.2

Revidiranec: Center za šolske in obšolske dejavnosti.

Predmet/obseg revizije: Poslovanje in poraba sredstev za naložbe v letu 1996.

Cilj revizije: Preveriti pravilnost in presoditi gospodarnost poslovanja.

Utemeljitev revizije: Revizija je bila uvedena kot odziv na pobudo sveta Centra za šolske in obšolske dejavnosti in kot odziv na pobude posameznikov na pisanje v javnih glasilih.

Potek izvajanja: 2.9.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 23.3.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 23.12.1998. Do 31.12.1998 rok za ugovor ni potekel.

Revizijsko področje 43

EVROPSKI MESEC KULTURE

Lani smo na tem področju izvajali 2 reviziji. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 je bilo izdano 1 revizijsko poročilo (1 predhodno, 0 prvostopenjskih, 0 drugostopenjskih).

Do 31.12.1998 nobeno poročilo ni bilo dokončno.

Revizija 43.1

Revidiranec: Mestna občina Ljubljana.

Potek izvajanja: 10.2.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizija 43.2

Revidiranec: Ministrstvo za kulturo Ljubljana.

Potek izvajanja: 10.2.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 30.12.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano prvostopenjsko poročilo.

Predmet/obseg teh revizij

Dodeljevanje in poraba sredstev za Evropski mesec kulture Ljubljana 1997.

Cilj teh revizij

Preveriti pravilnost dodeljevanja in porabe sredstev.

Utemeljitev teh revizij

Revizija je bila uvedena kot odziv na pisanje v javnih glasilih in kot odziv na pobudo mestnega sveta Mestne občine Ljubljana.

Revizijsko področje 44

IZVAJANJE FILMSKE IN GLASBENE DEJAVNOSTI

Lani smo na tem področju izvajali 4 revizije. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 sta bili izdani 2 revizijski poročili (2 predhodni, 0 prvostopenjskih, 0 drugostopenjskih).

Do 31.12.1998 sta bili dokončni 2 poročili.

Revizija 44.1

Revidiranec: Filmski sklad Republike Slovenije.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1996.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 10.12.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 16.9.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 2.10.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 44.2

Revidiranec: Filmski sklad Republike Slovenije, Ljubljana.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1997.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 30.3.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 5.11.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 21.11.1998 je dokončno.

Mnenje: Pozitivno.

Revizija 44.3

Revidiranec: Filmski studio Viba film.

Predmet/obseg revizije: Poslovanje za leto 1996 in 1997.

Cilj revizije: Preveriti pravilnost in presoditi gospodarnost poslovanja.

Utemeljitev revizije: Revizija je bila uvedena na pobudo Ministrstva za kulturo.

Potek izvajanja: 13.11.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizija 44.4

Revidiranec: SNG Opera in balet, Ljubljana.

Predmet/obseg revizije: Poslovanje za leto 1997.

Cilj revizije: Preveriti pravilnost in presoditi gospodarnost poslovanja.

Utemeljitev revizije: Revizija je bila uvedena kot odziv na pisanje v javnih glasilih in kot odziv na pobudo novega direktorja.

Potek izvajanja: 18.9.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizijska razkritja

Filmski sklad v letu 1996 ni upošteval priporočil Računskega sodišča RS, naj sprejme ustrezne dopolnitve pravilnika o sistemizaciji, ki se nanašajo na pooblastila in odgovornosti zaposlenih ter vrednotenje njihovih delovnih mest in ni izdelal finančnega načrta poslovanja.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti

Filmski sklad je odpravil očitano nepravilnost v zvezi z nesprejemom finančnega načrta.

Predlog finančnega načrta za leto 1997, ki ga je pripravila strokovna služba, je upravni odbor sprejel na 29. seji dne 18.12.1996. Upravni odbor je o dopolnitvah pravilnika o sistemizaciji razpravljal na 53. seji dne 10.6.1998 in sklenil pravilnik ustrezno dopolniti.

Revizijsko področje 51

DELOVANJE MINISTRSTVA ZA ZDRAVSTVO

Lani smo na tem področju izvajali 1 revizijo. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 je bilo izdano 1 revizijsko poročilo (1 predhodno, 0 prvostopenjskih, 0 drugostopenjskih).

Do 31.12.1998 poročilo ni bilo dokončno.

Revizija 51.1

Revidiranec: Ministrstvo za zdravstvo.

Predmet/obseg revizije: Poraba sredstev s proračunske postavke 7084 – Spremljanje zdravstvenega stanja prebivalstva v letih 1995 in 1996.

Cilj revizije: Preizkus pravilnosti dodeljevanja sredstev.

Utemeljitev revizije: Omenjena proračunska postavka je po višini sredstev druga največja postavka v proračunu Ministrstva za zdravstvo.

Potek izvajanja: 17.9.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 23.12.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Do 31.12.1998 rok za pripombe ni potekel.

Revizijsko področje 52

POSLOVANJE ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

Lani smo na tem področju izvajali 4 revizije. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 so bila izdana 3 revizijska poročila (2 predhodna, 1 prvostopenjsko, 0 drugostopenjskih).

Do 31.12.1998 sta bili dokončni 2 poročili.

Revizija 52.1

Revidiranec: Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1996.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 10.9.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Pregled na sedežu revidiranca je opravila pooblaščen revizijska družba. 11.12.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 10.2.1998. Od 16.3.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: ZZS je v letu 1996 pripravil ločena zaključna računa za dejavnost obveznega zdravstvenega zavarovanja in prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja, vendar zaradi neurejenega pravnega položaja enote prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja niso natančno določena razmerja med obema vrstama zavarovanj. Delitev skupnih stroškov po ključih na enoto je zato vprašljiva in s tem tudi realnost izkazanega rezultata poslovanja posamezne enote. Nekatero nepravilnosti so se pojavile zaradi neenotnega sistema dela območnih enot in navodil Direkcije. Določene nepravilnosti so bile ugotovljene pri knjiženju delnic in obveznic, pri eni kratkoročni obveznosti ter pri terjatvah in obveznostih do tujine. Stanje dolgoročno vezanega depozita ni bilo točno. Manjše nepravilnosti so bile ugotovljene tudi glede na Odredbo o izplačilih povračil delavcem v zvezi z delom in drugimi prejemki.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Revidiranec je pisno sporočil, da je priporočila upošteval in da je nepravilnosti odpravil. Izdal je interni predpis o javnih naročilih. Ponovno je ovrednotil in ustrezno knjižil delnice in obveznice, kratkoročne obveznosti ter terjatve in obveznosti do tujine ter revalorizirani dolgoročni depozit. V letu 1997 so odvedli dohodnino za izplačana povračila delavcem nad višino določeno z Odredbo. Kratkoročna terjatev, ki je bila na predlog inventurne komisije predlagana za odpis, je bila knjižena marca 1998.

Revizija 52.2

Revidiranec: Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Predmet/obseg revizije: Poraba sredstev za investicije in investicijsko vzdrževanje v letu 1996.

Cilj revizije: Preveriti pravilnost in gospodarnost porabe sredstev.

Utemeljitev revizije: Pomembnost obsega sredstev in tveganja pri porabi.

Potek izvajanja: 24.10.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizija 52.3

Revidiranec: Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Predmet/obseg revizije: Izvajanje naloge – načrtovanje in razdeljevanje sredstev za lekarniško dejavnost v letih 1996 in 1997.

Cilj revizije: Preveriti pravilnost izvajanja naloge.

Utemeljitev revizije: Pomembnost sredstev – skoraj petina vseh sredstev za zdravstvo v Sloveniji se porabi za zdravila in lekarniško dejavnost.

Potek izvajanja: 26.2.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 15.12.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 31.12.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: Ugotovljena je bila nepopolnost finančnih načrtov, ki analitično ne izkazujejo in ne pojasnjujejo vseh načrtovanih odhodkov v sklopu postavke odhodkov za zdravila in tehnične pripomočke. Pomanjkljivosti pa so bile ugotovljene tudi pri izplačilu prihrankov za leto 1996. Nadzor nad delom lekarn ni bil zadovoljiv. V dveh letih ni bil opravljen niti ena nadzor nad ustreznostjo obračunavanja storitev.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Revidiranec je že v času trajanja nadzora zagotovil, da bo priporočila v zvezi z načrtovanjem in nadzorom nad delom lekarn upošteval.

Revizija 52.4

Revidiranec: Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1997.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 14.10.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Pregled na sedežu revidiranca je izvedla pooblaščen revizijska družba. 30.12.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Do 31.12.1998 rok za pripombe ni potekel.

Revizijsko področje 53

POSLOVANJE ZDRAVSTVENIH ZAVODOV

Lani smo na tem področju izvajali 4 revizije. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 so bila izdana 3 revizijska poročila (3 predhodna, 0 prvostopenjskih, 0 drugostopenjskih).

Do 31.12.1998 so bila dokončna 3 poročila.

Revizija 53.1

Revidiranec: Zavod za zdravstveno varstvo Maribor.

Predmet/obseg revizije: Poraba sredstev s proračunske postavke 7084 – Spremljanje zdravstvenega stanja prebivalstva v letih 1995 in 1996.

Cilj revizije: Preizkus pravilnosti izvajanja programa in preveritev spoštovanja načel gospodarnosti pri izvajanju programa.

Utemeljitev revizije: Sredstva omenjenega programa pomenijo največji del plačil storitev ministrstva javnim zavodom.

Potek izvajanja: 9.12.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 20.11.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 8.12.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 53.2

Revidiranec: Zavod za zdravstveno varstvo Ravne na Koroškem.

Predmet/obseg revizije: Poraba sredstev s proračunske postavke 7084 – Spremljanje zdravstvenega stanja prebivalstva v letih 1995 in 1996.

Cilj revizije: Preizkus pravilnosti izvajanja programa in preveritev spoštovanja načel gospodarnosti pri izvajanju programa.

Utemeljitev revizije: Sredstva omenjenega programa so največji del plačil storitev ministrstva javnim zavodom.

Potek izvajanja: 9.12.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 20.11.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 8.12.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 53.3

Revidiranec: Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana.

Predmet/obseg revizije: Poraba sredstev s proračunske postavke 7084 – Spremljanje zdravstvenega stanja prebivalstva v letih 1995 in 1996.

Cilj revizije: Preizkus pravilnosti izvajanja programa in preveritev spoštovanja načel gospodarnosti pri izvajanju programa.

Utemeljitev revizije: Sredstva omenjenega programa pomenijo največji del plačil storitev ministrstva javnim zavodom ter dodatna naloga – preveritev že naloženih sklepov Računskega sodišča o odpravi nezakonitosti.

Potek izvajanja: 26.5.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 20.11.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 8.12.1998 je dokončno.

Mnenje: Negativno.

Odgovorna oseba revidiranca: V letu 1995 in do oktobra 1996: Dominik Komadina, dr.med., Marija Groznik, vodja finančno–računovodske službe.

Revizija 53.4

Revidiranec: Združenje zdravstvenih zavodov.

Predmet/obseg revizije: Poslovanje v letih 1995 in 1996.

Cilj revizije: Preizkus pravilnosti poslovanja in gospodarne porabe sredstev.

Utemeljitev revizije: Gre za subjekt s posebnim (pravno nepopolno urejenim položajem), ki se financira pretežno preko javnih zavodov.

Potek izvajanja: 30.5.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizijska razkritja

Prihodki po pogodbah za izvajanje programa Spremljanje zdravstvenega stanja prebivalstva v letih 1995 in 1996 so letno pomenili zelo različne vrednosti – od manj kot desetino vseh prihodkov Zavoda za zdravstveno varstvo Maribor do manj kot tretjino vseh prihodkov Zavoda za zdravstveno varstvo Ravne na Koroškem, toda po podatkih zavodov so bili bistveno nižji kot porabljena sredstva za ta namen. Vendar pa so zavodi kršili predpise pri obračunu osnovne plače, pri osnovi za obračun dodatkov za delovno dobo, za vplive delovnega okolja, za deljen delovni čas, za delo preko polnega delovnega časa, za mentorstvo,

za delovno uspešnost, za stalnost, pri izplačevanju "stimulacije" za kilometrino, pri izplačilu plač iz dobička ter pri avtorskih pogodbah.

Pogodbi o izvajanju nalog spremljanja zdravstvenega stanja prebivalstva, ki ju je podpisal Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana, sta v letih 1995 in 1996 temeljili na neresničnih podatkih o številu izvajalcev nalog. Število priznanih izvajalcev je v letu 1995 presegalo število vseh zaposlenih za 9 (oziroma za 21 %) in v letu 1996 za 3,5 delavca, pri čemer pa je treba upoštevati, da je zavod opravljal tudi druge dejavnosti. Ugotovljene so tudi večje nezakonitosti v letu 1996 pri obračunavanju plače direktorju, ki se nanašajo predvsem na količnik za določitev osnovne plače, osnovo za obračun dodatka za delovno dobo, obračunavanje in izplačevanje dodatne delovne uspešnosti ter dodatkov za deljeni delovni čas, raziskovalno delo in znanstveno stopnjo, neupravičeno plačano premijo za avtomobilsko zavarovanje, ki je zavod ni upošteval niti pri obračunu davka od osebnih prejemkov, v. d. direktorici je bil za dva meseca neupravičeno izplačan dodatek za deljeni delovni čas ter dodatna delovna uspešnost, posamezne avtorske pogodbe so bile sklenjene tudi za dela, ki niso avtorska dela. Kljub ugotovitvam Računskega sodišča, da so bili v letu 1995 kršeni predpisi, predvsem pri izplačilu plače direktorja zavoda, torej osebe, ki je odgovorna za zakonitost dela zavoda, je svet zavoda soglašal z izplačilom dodatne nagrade direktorju v višini 1.549.468 SIT bruto.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti

O sistemskih nepravilnostih v zvezi z ugotavljanjem prihodkov na trgu in ostalih nepravilnostih na tem področju smo prvič obvestili pristojno ministrstvo v začetku novembra 1995, naslednjič podrobneje pa oktobra 1997 in na problematiko opozorili tudi v Poročilu o delu RS od 1.1.1995 do 31.3.1996, Sektor 5–zdravstvo. Odbor za nadzor proračuna in drugih javnih financ Državnega zbora je obravnaval ključne ugotovitve iz revizijskih poročil in pozval Ministrstvo za zdravstvo, da ga obvesti o odpravi nepravilnosti, upoštevanju priporočil in o sprejetih sankcijah.

Poleg tega je bilo v reviziji Zavoda za zdravstveno varstvo Ljubljana preverjeno tudi, kako so izvršili sklepe za odpravo nezakonitosti, ki so se nanašali na sistematizacijo in zaposlovanje ter stroškov dela v letu 1995. Ugotovljeno je bilo, da je zavod začel odpravljati nezakonitosti konec leta 1996.

Revizijsko področje 54

POSLOVANJE LEKARN

Lani smo na tem področju izvajali 3 revizije. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 je bilo izdano 1 revizijsko poročilo (1 predhodno, 0 prvostopenjskih, 0 drugostopenjskih).

Do 31.12.1998 nobeno poročilo ni bilo dokončno.

Revizija 54.1

Revidiranec: Obalne lekarne Koper.

Potek izvajanja: 3.7.1996 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 24.12.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano prvostopenjsko poročilo.

Revizija 54.2

Revidiranec: Lekarna Slovenska Bistrica.

Potek izvajanja: 22.4.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 24.12.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano prvostopenjsko poročilo.

Revizija 54.3

Revidiranec: Lekarna Ljubljana.

Potek izvajanja: 16.9.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 18.3.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano prvostopenjsko poročilo.

Predmet/obseg teh revizij

Poslovanje v letih 1995 in 1996.

Cilj teh revizij

Preveriti pravilnost poslovanja in evidentiranje prihodkov iz opravljanja javne službe.

Utemeljitev teh revizij

Pomembnost sredstev – skoraj petina vseh sredstev za zdravstvo v Sloveniji se porabi za zdravila in lekarniško dejavnost. Razen pomembnosti sredstev so bili razlogi za uvedbo nadzorov tudi ugotovitve iz preteklih let, ki so izvirale iz revizij stroškov dela v dveh lekarnah, kjer so bile ugotovljene večje nepravilnosti.

Revizijska razkritja

Do 31.12.1998 nobeno poročilo ni bilo dokončno.

Revizijsko področje 61

DELOVANJE SKLADA ZA RAZVOJ MALEGA GOSPODARSTVA

Lani smo na tem področju izvajali 2 reviziji. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 je bilo izdano 1 revizijsko poročilo (0 predhodnih, 1 prvostopenjsko, 0 drugostopenjskih).

Do 31.12.1998 je bilo dokončno 1 poročilo.

Revizija 61.1

Revidiranec: Sklad RS za razvoj malega gospodarstva.

Predmet/obseg revizije: Poslovanje Sklada v letih 1995 in 1996.

Cilj revizije: Preveriti pravilnost poslovanja ter presoditi gospodarnost, učinkovitost in uspešnost izvajanja programov subvencioniranja, kreditiranja in izdajanja garancij malemu gospodarstvu.

Utemeljitev revizije: Pobuda malega gospodarstva.

Potek izvajanja: 16.4.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 22.12.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 11.2.1998. Od 16.3.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: Sklad je pri obračunavanju in izplačevanju plač ravnal v nasprotju s predpisi in zanje neupravičeno porabil 32 mio SIT. Prav tako je bilo nepravilno porabljenih 6,8 mio SIT kot posledica preveč izplačanih zneskov za regres za letni dopust, za nadomestilo za stroške prehrane med delom in za pogodbe o delu. Ugotovljena je bila tudi poraba 35,8 mio SIT za nakup poslovnih prostorov, za kar pa ni bilo pridobljeno potrebno soglasje Vlade RS.

Skład je v določenem obdobju leta 1996 negospodarno puščal dalj časa na žiroračunu večje vsote gotovine ter tako izgubil za najmanj 9,1 mio SIT prihodkov.

Pogodba o subvencioniranju med drugim vsebuje tudi določila, kdaj lahko Sklad odstopi od pogodbe. Odstop je možen tudi, če (1) kreditojemalec ne poravnava redno svojih obveznosti do poslovne banke in ta o tem obvesti Sklad in (2) če mu kreditojemalec ne pošilja trimesečnih poročil o stanju števila zaposlenih ali če se število zaposlenih zmanjša za več kot 15 % od števila, načrtovanega v investicijskem programu. Nadzor nad številom zaposlenih je v letu 1996 izvedel za subvencije, odobrene v letu 1992 in v letu 1993. 46 investitorjev (39 % vseh investitorjev v analizi) ni izpolnilo načrta zaposlovanja in konec leta 1996 izkazujejo za 163 manj zaposlenih od načrtovanega števila. Na podlagi prejetih podatkov, da ima kar 38

investitorjev (32 % vseh investitorjev v analizi) za več kot 15 % manj zaposlenih kot po investicijskem načrtu, ni ukrepal niti proti enemu investitorju. Z dvema investitorjema, ki nista dosegla predvidenega zaposlovanja, pa je Sklad sklenil celo pogodbe brez določila, da je izplačevanje subvencije povezano z doseganjem načrtovanega števila zaposlenih

Sredstva kupnin, namenjena za kreditiranje enot malega gospodarstva, je usmeril v enote malega gospodarstva po več kot devetih (9) mesecih, odkar jih je prejel na svoj žiroračun. Postopek od prevzema sredstev do plasiranja teh sredstev v malo gospodarstvo je potekal tako:

- prejem sredstev na žiroračun: 7.11.1995,
- razpis za izbor poslovnih bank: 8.12.1995,
- razpis za kreditiranje projektov malega gospodarstva: 12.4.1996,
- odobritev kreditov na sejah UO: 22.7.1996,
26.7.1996 in
27.9.1996,
- nakazila sredstev na poslovne banke: avgust – december 1996,
- koriščenje posojil: avgust – december 1996.

Tako dolgotrajen postopek prenosa namenskih javnih sredstev za malo gospodarstvo v enote malega gospodarstva je neučinkovit in z vidika prejemnikov sredstev negospodaren.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Za odpravo nezakonitih izplačil je bil Skladu izdan sklep po 26. členu Zakona o Računskem sodišču, s katerim mu je bilo naloženo, da izterja nezakonita izplačila in zagotovi pravilno izplačevanje plač in drugih osebnih prejemkov od 1.1.1997 dalje. Sklad je poročal o uresničitvi sklepa ter vzpostavitvi terjatev do zaposlenih v višini 38,4 mio SIT, začetku postopka izterjave in zakonitem obračunavanju plač. Prav tako je sporočil, da je spoštoval dana priporočila tako, da je med drugim:

- sprejel novelirane notranje akte oziroma nekatere odpravil (Pravilnik o organizaciji in sistematizaciji delovnih mest ter Pravilnik o plačah, Tarifa nadomestil za opravljanje storitev ...),
- izvedel preveritev porabe sredstev subvencij pri prejemnikih (2.6.1998) in kot sankcijo prekinil izplačevanje subvencij 110 investitorjem,
- Upravnemu odboru predlagal imenovanje nadzornega sveta (4.12.1998),
- v letu 1998 izvajal naročila v skladu z Zakonom o javnih naročilih.

Revizija 61.2

Revidiranec: Sklad RS za razvoj malega gospodarstva.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1997.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 23.12.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizijsko področje 62

ZAVAROVANJE OB BREZPOSELNOSTI IN POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

Lani smo na tem področju izvajali 5 revizij. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 je bilo izdanih 5 revizijskih poročil (2 predhodni, 2 prvostopenjski, 1 drugostopenjsko).

Do 31.12.1998 je bilo dokončno 1 poročilo.

Revizija 62.1

Revidiranec: Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1996.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 8.9.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Na sedežu revidiranca je pregled opravila pooblaščená revizijska družba. 22.12.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 27.7.1998. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. 2.11.1998 je bilo izdano drugostopenjsko poročilo, ki je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: Zavod za leto 1996 ni oblikoval popravkov vrednosti kratkoročnih plasmajev v Komercialno banko Triglav d. d., Ljubljana, nad katero je bil uveden stečaj, v višini 395,2 mio SIT in s tem previsoko izkazal dolgoročne finančne naložbe za 200 mio SIT in sredstva za druge namene za 195,2 mio SIT ter hkrati za omenjena zneska pre nizko prikazal odhodke leta 1996. Nepravilnost vpliva na povečanje nekritih odhodkov za leto 1996, ki ob upoštevanju zahtevanega oblikovanja popravkov vrednosti naložb, znašajo skupno 1.218 mio SIT ali za 48 % več, kot je izkazal v svoji bilanci prihodkov in odhodkov.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: V računovodskih izkazih za leto 1997 je oblikoval popravke vrednosti v višini 395,2 mio SIT.

Revizija 62.2

Revidiranec: Republiški zavod za zaposlovanje.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1996.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 4.9.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Na sedežu revidiranca je pregled opravila pooblaščen revizijska družba. 23.12.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 8.10.1998. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano drugostopenjsko poročilo.

Revizija 62.3

Revidiranec: Republiški zavod za zaposlovanje.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1997.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 13.11.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Pregled na sedežu revidiranca je izvedla pooblaščen revizijska družba. 30.12.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Do 31.12.1998 rok za pripombe ni potekel.

Revizija 62.4

Revidiranec: Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1997.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 13.10.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Na sedežu revidiranca je pregled opravila pooblaščen revizijska družba. 24.12.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Do 31.12.1998 rok za pripombe ni potekel.

Revizija 62.5

Revidiranec: Kapitalski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1997.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 23.12.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizijsko področje 63

IZVAJANJE AKTIVNE POLITIKE ZAPOSLOVANJA

Lani smo na tem področju izvajali 8 revizij. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 je bilo izdanih 10 revizijskih poročil (7 predhodnih, 3 prvostopenjska, 0 drugostopenjskih).

Do 31.12.1998 so bila dokončna 4 poročila.

Revizija 63.1

Revidiranec: RZZ – Območna enota Koper.

Potek izvajanja: 20.11.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 3.4.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 22.7.1998. Od 25.8.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 63.2

Revidiranec: RZZ – Območna enota Kranj.

Potek izvajanja: 10.9.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 3.4.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 19.10.1998. Od 20.11.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 63.3

Revidiranec: Architecta, d. o. o., Piran.

Potek izvajanja: 23.6.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 20.10.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 20.11.1998. Od 24.12.1998 je dokončno.

Mnenje: Pozitivno.

Revizija 63.4

Revidiranec: Center za socialno delo Piran.

Potek izvajanja: 23.6.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 23.10.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 11.11.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 63.5

Revidiranec: Občina Piran.

Potek izvajanja: 21.6.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 22.10.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano prvostopenjsko poročilo.

Revizija 63.6

Revidiranec: Vlada RS – Urad za priseljevanje in begunce.

Potek izvajanja: 22.7.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 17.11.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano prvostopenjsko poročilo.

Revizija 63.7

Revidiranec: Republiški zavod za zaposlovanje Centralna služba.

Potek izvajanja: 7.1.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 16.12.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Do 31.12.1998 rok za pripombe ni potekel.

Revizija 63.8

Revidiranec: Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

Potek izvajanja: 10.11.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Predmet / obseg teh revizij

Revizije so vključevale preverjanje izvajanja programov aktivne politike zaposlovanja – javna dela v letih 1995, 1996 in 1997 ter dodeljevanje sredstev subvencij in prenosov za programe aktivne politike zaposlovanja v letih 1997 in 1998. Da bi bil dosežen cilj revizij, so bili preskušani programi javnih del s socialnovarstvenega področja, področja komunalne infrastrukture ter področja javne uprave, kulture in izobraževanja. Načrtovano preverjanje je

bilo opravljeno v območnih enotah in Centralni službi Republiškega zavoda za zaposlovanje, pri naročnikih javnih del, izvajalcih javnih del ter na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve (v nadaljevanju: MDDSZ).

Cilji teh revizij

Namen teh revizij je bil ugotoviti usklajenost izvajanja programov javnih del z zakonskimi in podzakonskimi določili za njihovo izvajanje ter analizirati oziroma ugotoviti uspešnost, učinkovitost in gospodarnost izvajanja teh programov v območnih enotah in Centralni službi Republiškega zavoda za zaposlovanje ter pri naročnikih in izvajalcih teh programov. Namen revizije dodeljevanja sredstev subvencij in prenosov za programe aktivne politike zaposlovanja je preveriti zakonitost in namenskost porabe proračunskih sredstev, ugotoviti gospodarnost, uspešnost in učinkovitost ravnanja s temi sredstvi ter preveriti obstoj oziroma delovanje sistema nadzora MDDSZ nad porabo teh sredstev.

Utemeljitev teh revizij

Javna dela so del programa ukrepov aktivne politike zaposlovanja in uzakonjena v 52. in 53. členu Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Ur. l. RS, št. 5/91, 17/91, 12/92, 71/93, 2/94, 38/94 in 80/97 – v nadaljevanju: ZZZPB). So javno razpisana dela po merilih, ki jih določi Republiški zavod za zaposlovanje in so pod enakimi pogoji dostopna vsem nezaposlenim. Javna dela ne vsebujejo rednih programskih dejavnosti organizacij oziroma delodajalcev na območju družbenopolitične skupnosti. Korenite gospodarske in družbene spremembe ob prehodu v tržno gospodarstvo so se močno pokazale na socialno-ekonomskem položaju prebivalstva. Ena izmed teh posledic je razmeroma visoka stopnja brezposelnosti, ki povzroča, da znaten del prebivalstva v aktivnem življenjskem obdobju izgublja enake možnosti za polno socialno vključenost. Področje revizije tako privlači vsakodnevni interes javnosti, še posebej na področju zaposlovanja oz. odpravljanja brezposelnosti, za kar država namenja pomembna sredstva.

Revizijska razkritja

Revizije izvajanja programov javnih del v letih 1995–1997 so pokazale določene neuskklajenosti pri delovanju območnih enot Republiškega zavoda za zaposlovanje glede na določila veljavnih predpisov, in sicer:

1. v letu 1997 sta območni enoti Republiškega zavoda za zaposlovanje ravnali v nasprotju s 101. členom Pravilnika o izvajanju programov aktivne politike zaposlovanja, ker sta dopustili 34 udeležencem (8 % udeležencev socialnovarstvenih programov oz. 3 % udeležencev vseh programov v letu 1997) udeležbo v javnih delih nad predpisanim obdobjem ter jim izplačali skupaj za 16,5 mio SIT (5 % sredstev socialnovarstvenih programov oz. 3 % sredstev vseh programov javnih del v letu 1997);
2. v letih 1995–1997 sta območni enoti Republiškega zavoda za zaposlovanje vključili v socialnovarstvene programe javnih del 49 udeležencev (11,2 % udeležencev socialnovarstvenih programov oz. 5,8 % udeležencev v vseh programih javnih del v letih 1995–1997), ki so imeli nižjo stopnjo izobrazbe, kot jo je zahteval naročnik oz. izvajalec v ustreznem obrazcu za prijavo programa javnih del. Med vključevanjem teh udeležencev je bilo na seznamih brezposelnih oseb na območju obeh območnih enot dovolj oseb z ustrežno oz. zahtevano stopnjo izobrazbe; tem 49-im udeležencem sta območni enoti izplačali skupaj 22,4 mio SIT (15 % sredstev socialnovarstvenih programov oz. 9 % sredstev vseh programov javnih del v letih 1995–1997);
3. pri obračunavanju prehrane je OE Koper vključenim v programe javnih del, ki so bili prisotni na delu vse dni v novembru 1997, obračunala regres za prehrano za 22 dni, čeprav je imel mesec samo 20 delovnih dni; takšno ravnanje je v nasprotju z internim Navodilom in tudi s 1. točko 2. člena Uredbe o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se pri ugotavljanju davčne osnove priznajo kot odhodek (Ur. l. RS, št. 72/93, 43/94, 62/94 in 7/95); ugotovljena nepravilnost pomeni 8,5 % nadziranih obračunanih sredstev za regres za prehrano. V kontroliranem obdobju je OE Koper udeležencem obračunala v programih javnih del skupaj za 56,2 mio SIT regresa za prehrano, kar je 8,5 % oz. 4,8 mio SIT nenamensko porabljenih javnih sredstev;
4. v letih 1996 in 1997 je bila OE Koper izvajalec programa Urejanje arhiva OE Koper. Arhiviranje gradiva je redna dejavnost v OE Koper in je poraba javnih sredstev v višini 199 tisoč SIT tako v nasprotju s 94. členom Pravilnika o izvajanju programov aktivne politike zaposlovanja;
5. v nasprotju s sklenjenimi tristranskimi pogodbami o izvajanju programa javnih del je bilo vključenih v programe 6 brezposelnih oseb preveč (1,4 % udeležencev socialnovarstvenih programov oz. 0,7 % udeležencev vseh programov javnih del v letih 1995–1997), za udeležbo katerih je OE Koper nenamensko porabila 619 tisoč SIT (0,4 % sredstev socialnovarstvenih programov oz. 0,2 % sredstev vseh programov javnih del v letih 1995–1997), oz. vključitve več brezposelnih ni uredila z aneksi k pogodbam;
6. OE Koper ni izkoristila možnosti udeležbe v pogodbeno dogovorjenih programih javnih del za 61 udeleženec/mesecev. OE Koper ni spoštovala pogodbenih dogovorov in je število vključenih spreminjala na podlagi ustnih dogovorov; število vključenih bi smelo biti spremenjeno na podlagi vnaprejšnje enomesečne napovedi;
7. območni enoti Republiškega zavoda za zaposlovanje sta nadzirali izvajanje programov javnih del na podlagi mesečnih poročil o izvajanju programov javnih del, ki jim ga

dostavljajo izvajalci programov javnih del; druge vrste nadzorov, ki so opredeljene in zapisane v Navodilu za izvajanje programa javnih del za leto 1997, pa nista izvajali. V Navodilu za izvajanje programa javnih del za leto 1997 sta spremljanje in nadzor nad izvajanjem programa javnih del naložena območnim enotam in se zagotavljata s spremljanjem dela pri izvajalcu programa. Za vsak program je treba že pred začetkom izvajanja določiti, koliko časa bo nadzor trajal, vendar pa najmanj enkrat med trajanjem programa; nadzoruje se tudi z informacijami udeležencev (anketni vprašalniki po končanem programu);

8. območni enoti Republiškega zavoda za zaposlovanje sta neustrezno in nezadostno načrtovali programe javnih del, ker nista opredelili vrste del po posameznih programih, obsega sredstev, potrebne strukture brezposelnih in njihovega števila, časa opravljanja javnih del in načina prehoda iz javnih del v zaposlitev;
9. ZZZPB v 52. členu določa, da so javna dela "pod enakimi pogoji dostopna vsem brezposelnim"; zaradi kršitev navedenih v predhodnih točkah jim je bila onemogočena pravica in kršeno določilo o enakosti dostopa do javnega dela.

Čeprav je zaposlitev največji in za vse udeležence politike zaposlovanja tudi najpomembnejši cilj, ki ga je mogoče doseči s programi javnih del, pa je vsekakor treba upoštevati tudi druge cilje programov javnih del. Ti cilji so v Navodilu za izvajanje javnih del (izdal Zavod na podlagi Pravilnika o izvajanju aktivne politike zaposlovanja 15.7.1996) opisani kot temeljni cilji. V Navodilu je navedeno, da je temeljni cilj javnih del: "preprečevati demoralizacijo brezposelnih, ohranjanje in razvijanje delovnih navad, znanj in veščin brezposelnih, zagotavljanje socialne varnosti brezposelnih in spodbujanje povpraševanja po delovni sili, spodbujanje k samozaposlovanju na podobnih delih, odpiranje novih tržnih niš, preprečevanje prehoda presežnih delavcev v odprto brezposelnost in spodbujanje razvoja lokalnih skupnosti." Ugotavljanje učinkovitosti programov javnih del samo z ekonomskimi merili, bi povzročilo izkrivljanje. V vsakem primeru je za 30 % cenejše opravljanje dela z javnim delom kot redna zaposlitev delavca (vključeni v program javnega dela dobi plačilo v višini 70 % plače, ki bi jo prejemal delavec za redno delo!). Zato je bolj kot ekonomski vidik, učinkovitost izvajanja nalog in gospodarnost ravnanja na področju organiziranosti izvajanja programa javnih del (za izvedbo programa je odgovoren in usposobljen izvajalec) treba iskati rešitev v pripravi brezposelne osebe za vključevanje v program. Z vidika Republiškega zavoda za zaposlovanje sta tako opredeljeni gospodarnost in učinkovitost doseženi, ko programi javnih del zajamejo čim več težko zaposljivih kategorij brezposelnih oseb (dolgotrajno brezposelni, invalidne osebe, starejše osebe).

V letih 1995–1997 se je v obeh območnih enotah skupaj redno zaposlilo 233 udeležencev javnih del, kar je 11 % vseh udeležencev. Tako se je v obravnavanem obdobju vsakemu devetemu udeležencu javnih del uspelo redno zaposliti. Učinkovitost porabe javnih sredstev, merjena s številom prehodov v redno zaposlitev, je največja v socialnovarstvenih programih in v programih v javni upravi, izobraževanju, kulturi in turizmu. Naravovarstveni, kmetijski in gozdarski programi pa v obravnavanem obdobju izkazujejo daleč podpovprečne rezultate učinkovitosti v odnosu na celoto javnih del, saj so bili realizirani le trije (3) prehodi v redno zaposlitev.

Izvajalec programa javnih del – pomoč ostarelim in invalidnim osebam v letu 1997 – je izvajal program s šestimi udeleženkami. Izvajalec programa dela udeleženk ni vodil in organiziral tako, kot to določa Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih

storitev ter je tako opuščal zahtevani nadzor nad delom udeleženk programa. Poleg rednih tedenskih sestankov skupine – supervizija bi moral izvajalec vzpostaviti pregledno evidenco o delu posamezne udeleženke, iz katere bi bilo razvidno: katerim oskrbovancem, kdaj, kolikokrat, koliko časa in kakšna pomoč jim je bila dana. Nedosledno vodenje nadzora ter napačno poročanje o delu udeleženk območni enoti Republiškega zavoda za zaposlovanje in naročniku se je v letu 1997 kazalo v preveč zahtevanih in prejetih sredstvih v višini 649 tisoč SIT ter v preveč izplačanih sredstvih udeleženkam v višini 149 tisoč SIT.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti

V priporočilih revidirancem smo poudarili, naj se v sklepu o napotitvi v program javnih del navede višino nagrade, ki pripada udeležencu, zahteva od naročnika in izvajalca programa javnih del podroben opis vsebine programa in zagotovila, da program ne vsebuje rednih dejavnosti izvajalca, ter v okviru načrtovanih sredstev za programe javnih del poskuša usmerjati naročnike v tiste programe, ki bodo bolj zadovoljevali zaposlitvene možnosti brezposelnih oseb. Območne enote so sporočile, da:

- so izboljšale sistem načrtovanja javnih del tako, da so za leto 1998 v programu javnih del opredeljeni cilji v obliki števila udeležencev, njihova struktura ter obseg potrebnih sredstev,
- je RZZ z razpisom programov javnih del za leto 1999 od naročnikov in izvajalcev zahteval ob predaji prijave tudi izpolnitev opomnika za predstavitev javnega dela,
- se je z novelo Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti uredilo tudi vprašanje navedbe višine nagrade, ki pripada udeležencu.

Za preveč izplačana sredstva za nadomestitev stroškov prehrane med delom pa je območna enota izvedla postopek povrnitve sredstev v skupnem znesku 521 tisoč SIT, in sicer v obliki poročila v dveh mesečnih obrokih. Izvajalec programa pomoči na domu je med revizijo vrnil naročniku preveč zaračunana sredstva v višini 509 tisoč SIT.

Revizijsko področje 64

POSLOVANJE CENTROV ZA SOCIALNO DELO

Lani smo na tem področju izvajali 4 revizije. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 so bila izdana 3 revizijska poročila (3 predhodna, 0 prvostopenjskih, 0 drugostopenjskih).

Do 31.12.1998 nobeno poročilo ni bilo dokončno.

Revizija 64.1

Revidiranec: Center za socialno delo Ljubljana Šiška.

Potek izvajanja: 8.9.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 23.10.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano prvostopenjsko poročilo.

Revizija 64.2

Revidiranec: Center za socialno delo Maribor.

Potek izvajanja: 21.5.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 15.12.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano prvostopenjsko poročilo.

Revizija 64.3

Revidiranec: Center za socialno delo Ljubljana Šiška.

Potek izvajanja: 20.11.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 22.10.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano prvostopenjsko poročilo.

Revizija 64.4

Revidiranec: Center za socialno delo Maribor.

Potek izvajanja: 13.10.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Predmet/obseg teh revizij

V enem centru za socialno delo je bilo preverjeno njegovo poslovanje v letih 1995 in 1996, v drugem pa poslovanje v letih 1996 in 1997. V obeh centrih je bilo preverjeno tudi izvajanje programov socialnovarstvenih pomoči v letih 1995 in 1996 oziroma izvajanje dejavnosti na socialnem področju v letih 1996, 1997 in 1998.

Cilj teh revizij

Z revizijami se je preverjala pravilnost poslovanja centrov ter ugotavljala gospodarnost delovanja. Z revizijami izvajanja dejavnosti na socialnovarstvenem področju pa se je preverjalo, ali je izvajanje programov skladno s predpisi, ter ugotavljalo namenskost in gospodarnost porabe sredstev.

Utemeljitev teh revizij

Pomembnost sredstev, ki jih upravljajo neposredno in posredno centri za socialno delo.

Revizijska razkritja

Do 31.12.1998 nobeno poročilo ni bilo dokončno.

Revizijsko področje 71

IZVAJANJE INFRASTRUKTURNIH PROGRAMOV (PROMET, OKOLJE, PROSTOR)

Lani smo na tem področju izvajali 18 revizij. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 je bilo izdanih 20 revizijskih poročil (6 predhodnih, 6 prvostopenjskih, 8 drugostopenjskih).

Do 31.12.1998 je bilo dokončnih 11 poročil.

Revizija 71.1

Revidiranec: Ministrstvo za promet in zveze, Direkcija RS za ceste.

Predmet/obseg revizije: Izvedba javnega naročila – postopek priprave in izvedbe javnega razpisa (Ur. l. RS, št. 49-50/94).

Cilj revizije: Preveriti pravilnost izvedbe javnega naročila.

Utemeljitev revizije: Sum monopolne povezanosti med udeleženci izvajanja cestnega programa.

Potek izvajanja: 20.9.1996 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 3.4.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 26.5.1998. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. 3.12.1998 je bilo izdano drugostopenjsko poročilo, ki je dokončno.

Mnenje: Negativno.

Odgovorna oseba revidiranca: Anton Šajna, direktor.

Revizijska razkritja: Ugotovili smo, da objava javnega razpisa in razpisna dokumentacija nista vsebovali elementov, predpisanih z Odredbo o postopku za izvajanje javnega razpisa za oddajo javnih naročil. Predmet javnega naročila, razpisni pogoji in merila za izbiro najugodnejšega ponudnika so bili nezadostno in nejasno opredeljeni, DRSC je sklenila pogodbo z DDC po višji ceni za efektivno delovno uro, kot jo je DDC ponudila – zaradi te razlike je pogodbena vrednost višja za 35,6 mio SIT. Na podlagi tako pripravljenega javnega razpisa nismo mogli preizkusiti, ali je bil izbran najugodnejši ponudnik.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Sklep za odpravo nepravilnosti ni bil izdan.

Revizija 71.2

Revidiranec: Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji, d. d.

Predmet/obseg revizije: Izvedba javnega naročila – postopek priprave in izvedbe javnega razpisa (Ur. l. RS, št. 44-45/94).

Cilj revizije: Preveriti pravilnost izvedbe javnega naročila.

Utemeljitev revizije: Sum monopolne povezanosti med izvajalci cestnega programa.

Potek izvajanja: 20.9.1996 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 3.4.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 5.6.1998. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. 3.12.1998 je bilo izdano drugostopenjsko poročilo, ki je dokončno.

Mnenje: Negativno.

Odgovorna oseba revidiranja: Jože Brodnik, predsednik uprave.

Revizijska razkritja: Sodimo, da je bil razpis objavljen zaradi razpisa in ne zato, da bi DARS na njegovi podlagi izbral najugodnejšega ponudnika. Gre za bistvene pomanjkljivosti javnega razpisa, ki so take, da objava ne more šteti za veljavno. Objava javnega razpisa in razpisna dokumentacija nista vsebovali obveznih elementov, kot jih določa Pravilnik o postopku za oddajo naročil DARS. Na podlagi tako pripravljenega javnega razpisa nismo mogli preizkusiti, ali je bil izbran najugodnejši ponudnik.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Sklep za odpravo nepravilnosti ni bil izdan.

Revizija 71.3

Revidiranec: Ministrstvo za promet in zveze.

Predmet/obseg revizije: Poraba sredstev s proračunske postavke 1675 – Sprotno vzdrževanje prog, s proračunske postavke 1665 – Investicijsko vzdrževanje prog, s proračunske postavke 6411 – Sanacija predora Lipoglav in s proračunske postavke 6415 – Postajno poslopje Ljubljana, nadaljevanje sanacije – I. faza (proračun 1996).

Cilj revizije: Preizkus pravilnosti porabe sredstev s proračunskih postavk.

Utemeljitev revizije: Analiza proračunskih postavk in upravljanje sredstev na Ministrstvu za promet in zveze.

Potek izvajanja: 10.7.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 20.2.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 22.4.1998. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. 16.10.1998 je bilo izdano drugostopenjsko poročilo, ki je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: Ministrstvo s pogodbo za izvajanje sprotnega in investicijskega vzdrževanja železniške infrastrukture ni določilo plačilnih pogojev, ki so veljali za izplačila obveznosti s proračuna v skladu z Navodili o izvrševanju proračuna za leto 1996. Ugotovljeno je bilo, da ministrstvo ni opravljalo ustreznega nadzora nad kakovostjo in količino opravljenih del, saj je preverjalo samo višino zneskov iz zahtevkov za izplačila in pogoje črpanja proračunskih sredstev glede na sklenjeno pogodbo, ni pa vzpostavilo ustreznega nadzora nad izvajanjem pogodb.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Sklep za odpravo nepravilnosti ni bil izdan.

Revizija 71.4

Revidiranec: Ministrstvo za promet in zveze, Uprava RS za pomorstvo.

Predmet/obseg revizije: Poraba sredstev s proračunske postavke 6256 – Investicije v pristaniško infrastrukturo in varnost plovbe (proračun 1996).

Cilj revizije: Preizkus pravilnosti porabe sredstev s proračunske postavke.

Utemeljitev revizije: Analiza proračunskih postavk in proučitev odnosov med Upravo in Luko Koper.

Potek izvajanja: 10.7.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 23.10.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 3.2.1998. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. 29.10.1998 je bilo izdano drugostopenjsko poročilo, ki je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: Sredstva v višini 18 mio SIT se niso porabila v skladu z namenom proračunske postavke. Izvedena je bila naložba v izkop Bazena III v koprskem pristanišču in nasipavanje Pomola II in ne nasipavanje Pomola III, kot je bilo predvideno v Proračunu Republike Slovenije za leto 1996. Nenamensko so bila porabljena sredstva za plačilo priprave študije izhodišč za pripravo programa sprejema, razvoja in vzdrževanja pristaniške infrastrukture v pristanišču Koper.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Sklep za odpravo nepravilnosti ni bil izdan.

Revizija 71.5

Revidiranec: Ministrstvo za promet in zveze, Direkcija RS za ceste.

Predmet/obseg revizije: Poraba sredstev s proračunske postavke 1143 – Posipni materiali za regionalne in magistralne ceste (proračun 1996).

Cilj revizije: Preizkus pravilnosti porabe sredstev s proračunske postavke.

Utemeljitev revizije: Analiza proračunskih postavk in pritožbe udeležencev pri nabavi posipnega materiala.

Potek izvajanja: 26.11.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 14.7.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano prvostopenjsko poročilo.

Revizija 71.6

Revidiranec: Cestno podjetje Novo mesto, d. d.

Predmet/obseg revizije: Poslovanje v letih 1996 in 1997.

Cilj revizije: Preveriti pravilnost poslovanja, ugotoviti gospodarnost in učinkovitost.

Utemeljitev revizije: Analiza poslovnih poročil z vidika poslovanja izvajalskega sistema upravljanja cest.

Potek izvajanja: 8.10.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizija 71.7

Revidiranec: Ministrstvo za promet in zveze, Uprava RS za zračno plostvo.

Predmet/obseg revizije: Poraba sredstev s proračunske postavke 3421 – Materialni stroški, s proračunske postavke 3745 – Drugi odhodki za delo na drugih področjih, s proračunske postavke 3815 – Materialni stroški vodenja zračnega prometa, s proračunske postavke 5220 – šolanje kontrolorjev letenja (proračun 1995 in 1996); poraba sredstev s proračunske postavke 1577 – Izdelava študij za mednarodni center KL in izdelave drugih študij, s proračunske postavke 3421 – Materialni stroški, s proračunske postavke 3745 – Drugi odhodki za delo na drugih področjih, s proračunske postavke 3815 – Materialni stroški vodenja zračnega prometa, s proračunske postavke 5220 – Šolanje kontrolorjev letenja, s proračunske postavke 7738 – Strokovno usposabljanje in urjenje letalskega in drugega osebja, s proračunske postavke 7739 – Zagotavljanje varnosti in rednosti prometa – alternativna letališča (proračun 1997).

Cilj revizije: Preizkus pravilnosti porabe sredstev s proračunskih postavk, ugotoviti učinkovitost.

Utemeljitev revizije: Analiza proračunskih postavk in povezava revidiranega področja z vsemi drugimi področji v okviru prometa in zvez.

Potek izvajanja: 8.10.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizija 71.8

Revidiranec: Družba za raziskave v cestni in prometni stroki, d. o. o.

Predmet/obseg revizije: Poslovanje v letih 1995 in 1996.

Cilj revizije: Preizkus pravilnosti.

Utemeljitev revizije: Analiza poslovnih poročil in preveritev konflikta interesov med zaposlenimi v cestni stroki.

Potek izvajanja: 14.5.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Vložili smo predlog za uvedbo postopka o prekršku proti pravni osebi in odgovorni osebi, ker so nam preprečili pregled knjigovodskih listin in drugih dokumentov, povezanih s poslovanjem. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizija 71.9

Revidiranec: Ministrstvo za promet in zveze, Uprava RS za telekomunikacije.

Predmet/obseg revizije: Poraba sredstev s proračunske postavke 7276 – Izgradnja, vzdrževanje in obratovanje infrastrukture RTV Slovenija (proračun 1996).

Cilj revizije: Preizkus pravilnosti porabe sredstev s proračunske postavke.

Utemeljitev revizije: Analiza proračunskih postavk in pregled poslovanja vseh organov v sestavi.

Potek izvajanja: 28.10.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 15.1.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 2.2.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: Uprava ni nadzirala vsebine in oblike realizacije proračunske postavke ter izvedbe javnega naročila po pogodbi o porabi sredstev. Pri oddaji javnega naročila ni ravnala v skladu z Odredbo o postopku za izvajanje javnega razpisa za oddajo javnih naročil, saj je merila za izbiro najugodnejšega ponudnika objavila šele po objavi javnega razpisa.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Upravi so bila dana priporočila. Ali so bila dana priporočila upoštevana, ni bilo preverjeno.

Revizija 71.10

Revidiranec: Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji, d. d.

Predmet/obseg revizije: Poslovanje v letih 1995 in 1996.

Cilj revizije: Preveriti pravilnost poslovanja.

Utemeljitev revizije: Analiza poslovnih poročil in povezanost med udeleženci cestnega programa.

Potek izvajanja: 28.1.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 13.6.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 24.10.1997. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. 25.5.1998 je bilo izdano drugostopenjsko poročilo, ki je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: DARS ima sedež v Celju. Delovni proces ima organiziran tako, da večino poslov opravlja v dislocirani enoti v Ljubljani, s čimer krši določila statuta. Stroški najemnin in vzdrževanja za prostore v Ljubljani so v letu 1996 znašali več kot 1,5 mio SIT na zaposlenega, hkrati pa je bilo za nakup poslovnih prostorov in opremo v Celju porabljenih 269,3 mio SIT, kar je negospodarno ravnanje s sredstvi. DARS je neupravičeno izplačal odškodnine za neizkoriščene dopuste v skupni višini 8,2 mio SIT, kar je enako 4 % sredstev za plače v letu 1996. DARS je nepravilno izplačal del plač za delovno uspešnost.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: DARS-u je bil izdan sklep za odpravo nepravilnosti. Ali je bil sklep izveden, še ni bilo preverjeno.

Revizija 71.11

Revidiranec: Ministrstvo za promet in zveze, Direkcija RS za ceste.

Predmet/obseg revizije: Poraba sredstev s proračunske postavke 1050 – Ostalo in sofinanciranje, s proračunske postavke 6802 – Večje sanacije objektov po spisku, s proračunske postavke 6706 – R 326/1166 – Sevnica–Planina in s proračunske postavke 6707 – Jurklošter–Dežno (proračun 1996).

Cilj revizije: Preizkus pravilnosti, ugotoviti gospodarnost porabe sredstev s proračunskih postavk.

Utemeljitev revizije: Analiza proračunskih postavk in upravljanje s proračunskimi sredstvi.

Potek izvajanja: 26.11.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 15.5.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko

poročilo; izdano je bilo 17.7.1998. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano drugostopenjsko poročilo.

Revizija 71.12

Revidiranec: Ministrstvo za promet in zveze.

Predmet/obseg revizije: Izvajanje naloge – postopek priprave in sprejemanja lokacijskega načrta za AC odsek Vransko–Blagovica.

Cilj revizije: Preveriti pravilnost izvajanja naloge.

Utemeljitev revizije: Povezava revizij v zvezi z avtocestnim odsekom Vransko–Blagovica pri zastopniku investitorja posega v prostor (DARS), organu v sestavi ministrstva (Ministrstvo za okolje in prostor, Urad RS za prostorsko planiranje) ter Ministrstvu za promet in zveze.

Potek izvajanja: 14.11.1996 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 8.1.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 9.7.1997. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. 11.2.1998 je bilo izdano drugostopenjsko poročilo, ki je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: Ugotovili smo, da je minister dal soglasje k predložitvi osnutka lokacijskega načrta Vladi Republike Slovenije, čeprav izdelane strokovne podlage niso bile zadostne za sprejem soglasja k osnutku lokacijskega načrta z obrazložitvijo izločenih variant. Razkrili smo, da so bile strokovne podlage za vrednotenje finančnega dela osnutka lokacijskega načrta pomanjkljive.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Ministrstvu je bil izdan sklep za odpravo nepravilnosti. Ali so bile razkrite nepravilnosti odpravljene, ni bilo preverjeno.

Revizija 71.13

Revidiranec: Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji, d. d.

Predmet/obseg revizije: Izvajanje naloge – priprava predloga investicijske odločitve za AC odsek Vransko–Blagovica.

Cilj revizije: Preveriti pravilnost izvajanja naloge.

Utemeljitev revizije: Povezava revizij v zvezi z avtocestnim odsekom Vransko–Blagovica pri zastopniku investitorja posega v prostor (DARS), organu v sestavi ministrstva (Ministrstvo za okolje in prostor, Urad RS za prostorsko planiranje) ter Ministrstvu za promet in zveze.

Potek izvajanja: 11.7.1996 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 26.7.1996 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 8.11.1996. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. 10.2.1998 je bilo izdano drugostopenjsko poročilo, ki je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: Ugotovili smo, da DARS ni zagotovil potrebnih strokovnih podlag za vrednotenje štirih variant avtocestnega odseka Vransko–Blagovica, določenih s programom priprave lokacijskega načrta. V skladu z Zakonom o dopolnitvah zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor in s programom priprave lokacijskega načrta bi moralo biti vrednotenje štirih variant opravljeno po funkcionalnih, finančnih in okoljevarstvenih kriterijih, za kar bi DARS moral zagotoviti zadostne strokovne podlage. Samo na podlagi zadostnih strokovnih podlag bi lahko izdelovalec lokacijskega načrta pripravil primerjalno analizo variant, na podlagi katere bi izdelal osnutek lokacijskega načrta. Tak osnutek lokacijskega načrta bi minister za okolje in prostor v soglasju z ministrom za promet in zveze skupaj z obrazložitvijo variant, ki so bile izločene kot neustrezne s funkcionalnega, finančnega oziroma okoljevarstvenega vidika, moral predložiti Vladi Republike Slovenije.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Sklep za odpravo nepravilnosti ni bil izdan.

Revizija 71.14

Revidiranec: Ministrstvo za okolje in prostor.

Predmet/obseg revizije: Poraba sredstev s proračunske postavke 4404 – Predpisi (proračun 1996).

Cilj revizije: Preizkus pravilnosti porabe sredstev s proračunske postavke.

Utemeljitev revizije: Analiza proračunskih postavk in upravljanje proračunskih sredstev.

Potek izvajanja: 4.6.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 2.10.1997 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 21.7.1998. Od 27.8.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: Ministrstvo je nepravilno porabilo sredstva v višini 5,7 mio SIT za financiranje posvetovanj, seminarjev, delavnic, pomoči pri pripravi individualnih pravnih aktov, vrednotenja ponudb, publicistične dejavnosti in nakupa letalskih kart. Ta znesek pomeni 10 % porabljenih sredstev proračunske postavke. Pri oddaji javnih naročil ministrstvo ni ravnalo v skladu z Odredbo o postopku za izvajanje javnega razpisa za oddajo javnih naročil, ker ni pripravilo zadostne razpisne dokumentacije, ni upoštevalo predpisanega roka za izbiro najugodnejšega ponudnika ter ni pravočasno obvestilo ponudnikov o izbiri.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Sklep za odpravo nepravilnosti ni bil izdan.

Revizija 71.15

Revidiranec: Ministrstvo za okolje in prostor.

Predmet/obseg revizije: Poraba sredstev s proračunske postavke 5472 – Zapiranje rudnika urana Žirovski vrh in s proračunske postavke 6378 – Ekološka sanacija rudnika urana Žirovski vrh (proračun 1997).

Cilj revizije: Preizkus pravilnosti porabe sredstev s proračunskih postavk.

Utemeljitev revizije: Analiza proračunskih postavk in upravljanje proračunskih sredstev.

Potek izvajanja: 5.3.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizija 71.16

Revidiranec: Stanovanjski sklad Republike Slovenije.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1997.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 15.7.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 24.11.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano prvostopenjsko poročilo.

Revizija 71.17

Revidiranec: Ministrstvo za okolje in prostor, Uprava RS za varstvo narave.

Predmet/obseg revizije: Poraba sredstev s proračunske postavke 3430 – Materialni stroški in s proračunske postavke 6088 – Vzdrževanje vodnega režima na vodnem območju Soče (proračun 1996).

Cilj revizije: Preizkus pravilnosti porabe sredstev s proračunskih postavk.

Utemeljitev revizije: Analiza proračunskih postavk in upravljanje proračunskih sredstev.

Potek izvajanja: 8.10.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 23.7.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 9.8.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: Uprava pri načrtovanju sredstev ni izkazala potrebne skrbnosti in ni v celoti upoštevala načel načrtovanja. Uprava ni upoštevala realnosti pri načrtovanju sredstev za materialne stroške, ker nosilci načrtovanja niso realno ocenjevali razpoložljivih podatkov. Uprava bi morala poravnati materialne stroške v obsegu, kot je bil določen s proračunom in ne s sredstvi iz drugih proračunskih postavk. Sredstva niso bila prerazporejena za plačila dodatnih del ali storitev za opravljanje nalog, ki jih ni bilo mogoče predvideti ob sprejemanju proračuna ali ob sklepanju pogodb. Uprava ni imela izdelanih meril za investicijska in vzdrževalna dela ter ni spoštovala določil Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije. Zakon v 40. členu določa, da morajo uporabniki za investicijska in vzdrževalna dela skleniti pogodbo z izvajalcem oziroma uporabnikom sredstev v skladu z Odredbo o postopku za izvajanje javnega razpisa za oddajo javnih naročil.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Upravi so bila dana priporočila. Ali so bila dana priporočila upoštevana, ni bilo preverjeno.

Revizija 71.18

Revidiranec: Ministrstvo za okolje in prostor, Urad RS za prostorsko planiranje.

Predmet/obseg revizije: Izvajanje naloge – postopek priprave in sprejemanja lokacijskega načrta za AC odsek Vrnsko–Blagovica.

Cilj revizije: Preveriti pravilnost izvajanja naloge.

Utemeljitev revizije: Povezava revizij v zvezi z avtocestnim odsekom Vrnsko–Blagovica pri zastopniku investitorja posega v prostor (DARS), Uradu RS za prostorsko planiranje (prej Zavod) ter Ministrstvu za promet in zveze.

Potek izvajanja: 26.7.1996 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 17.12.1996 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 9.7.1997. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. 11.2.1998 je bilo izdano drugostopenjsko poročilo, ki je dokončno.

Mnenje: Negativno.

Odgovorna oseba revidiranja: Miha Jazbinšek, minister do 28.2.1994, dr. Pavle Gantar, minister od 28.2.1994, Jože Novak, direktor Urada (prej Zavoda).

Revizijska razkritja: Minister je v programu priprave lokacijskega načrta določil, da mora Zavod (zdaj Urad) nastopati kot naročnik lokacijskega načrta, kar pa ne sodi v delovno področje ministrstva, niti zavoda. S tem ko je Zavod prevzel naloge naročnika lokacijskega načrta za avtocestni odsek Vransko–Blagovica, je prevzel naloge, ki bi jih moral opraviti zastopnik investitorja posega v prostor DARS. S tem ko je Zavod prevzel vlogo naročnika, ni opravljal upravnih nalog, pač pa je v postopku priprave in sprejemanja lokacijskega načrta izvajal dejavnost priprave lokacijskega načrta, kar po Zakonu o organizaciji in delovnem področju ministrstev ne spada v njegovo pristojnost. Zavod je dne 14.12.1993 neupravičeno sklenil pogodbo št. 350-04-11/93 za pripravo lokacijskega načrta in primerjavo, vrednotenje in izbor idejne rešitve trase in spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin planskih aktov občin. Pogodbo v vrednosti 9,8 mio SIT in štiri dodatke, na podlagi katerih je izvajalcu dodatno izplačal še 6,4 mio SIT, je Zavod sklenil z Razvojnim centrom Planiranje. Zavod je bil kot proračunski uporabnik po 1. členu Odredbe o pogojih in načinu javnega razpisa za oddajo določenih del, ki se financirajo iz proračuna Republike Slovenije (v nadaljevanju odredba), dolžan izvesti pravilen javni razpis za izbiro izvajalca. V Ur. l. RS, št. 20/93, z dne 23.4.1993 je Zavod objavil razpis za predhodno ugotavljanje sposobnosti izvajalcev za opravljanje nalog s področja urejanja prostora in prostorskega planiranja. Objava je bila pomanjkljiva, ker ni ustrezno določala predmeta javnega naročila in ker ni vsebovala meril za ugotavljanje usposobljenosti izvajalcev ter drugih elementov, določenih v 28. členu odredbe. Zavod kot naročnik bi javni razpis moral pripraviti tako, da bi vseboval temeljne elemente kvalifikacijskega in predmetnega dela postopka, kot to določa odredba v členih od 27 do 32, česar pa ni storil. Javni razpis zato ni pomenil ustrezne pravne podlage za sklenitev pogodbe z izvajalcem, Razvojnim centrom Planiranje. Zavod oziroma Urad kot naročnik ni skrbno nadziral izvajanja pogodbenih obveznosti, saj izvajalec del, Razvojni center Planiranje ni izdelal prometne in ekonomske študije za posamezne trase avtoceste in poročila o vplivih na okolje, kot je bilo to določeno s pogodbo o izvajanju del z dne 14.12.1993. Poleg tega pa je minister predložil Vladi RS osnutek lokacijskega načrta z obrazložitvijo izločenih variant, ki ni temeljila na zadostnih strokovnih podlagah.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Sklep za odpravo nepravilnosti ni bil izdan.

Revizijsko področje 72

KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO

Lani smo na tem področju izvajali 3 revizije. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 so bila izdana 3 revizijska poročila (3 predhodna, 0 prvostopenjskih, 0 drugostopenjskih).

Do 31.12.1998 sta bili dokončni 2 poročili.

Revizija 72.1

Revidiranec: Zavod za gozdove Slovenije.

Predmet/obseg revizije: Poslovanje v letih 1996 in 1997.

Cilj revizije: Preveriti pravilnost poslovanja.

Utemeljitev revizije: Analiza poslovnih poročil in proučitev odnosov med Zavodom in Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Potek izvajanja: 7.4.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 23.11.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano prvostopenjsko poročilo.

Revizija 72.2

Revidiranec: Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

Predmet/obseg revizije: Računovodski izkazi za leto 1997.

Cilj revizije: Dati mnenje o verodostojnosti računovodskih izkazov.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 7.4.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 28.7.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 14.8.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: Ugotovili smo, da računovodski izkaz stanja ne izkazuje realno, popolno in točno stanje vrednosti kmetijskih zemljišč in gozdov v lasti Republike Slovenije, ki so dana skladu v upravljanje. Na sklad niso prenesena vsa zemljišča, kot to določa Zakon o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov; evidence o parcelah, na podlagi katerih je sklad vzpostavil začetno evidenco osnovnih sredstev, niso usklajene s stanjem v naravi. Do 31. 12. 1997 je

opravilo prenos zemljišč na sklad 16 zadrug, s preostalimi 51 zadrugami pa je sklepanje pogodb v pripravi.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Sklep za odpravo nepravilnosti ni bil izdan.

Revizija 72.3

Revidiranec: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Predmet/obseg revizije: Poraba sredstev s proračunske postavke 1494 – Namakanje kmetijskih zemljišč in s proračunske postavke 7294 – Obnova vinogradov (proračun 1996).

Cilj revizije: Preizkus pravilnosti poraba sredstev s proračunskih postavk.

Utemeljitev revizije: Analiza proračunskih postavk in upravljanje proračunskih sredstev.

Potek izvajanja: 22.10.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 20.1.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 5.2.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja: Proračunska postavka 1494 – Namakanje kmetijskih zemljišč: Ministrstvo je pri objavi Uredbe o finančnih intervencijah za celostno urejanje podeželja in obnovo vasi ter javnega razpisa ravnalo v nasprotju s planskimi dokumenti. Ministrstvo je ravnalo v nasprotju z določili Odredbe o postopku za izvajanje javnega razpisa za oddajo javnih naročil v delu, ki se nanaša na odpiranje ponudb, in v delu, ki se nanaša na enakopravnost ponudnikov (dovoljevalo je dopolnjevanje vlog). Ministrstvo je sklenilo pogodbo za že opravljena dela. Ministrstvo je pri določanju rokov plačil v posameznih pogodbah ravnalo v nasprotju z Navodili o izvrševanju proračuna. Posamezna plačila so bila izvedena v nasprotju s pogodbenimi določili, ker so se sredstva izplačevala pred uspešno opravljenim tehničnim pregledom in zakonitim rokom. Ministrstvo ne razčlenjuje posameznega ukrepa z vidika gospodarnosti in učinkovitosti dodeljenih sredstev.

Proračunska postavka 7294 – Obnova vinogradov: Ministrstvo ne razpolaga z dokumentom oz. podlago za zasnovo in objavo javnega razpisa. Zasnova razpisa ni bila ustrezna. Razpisni pogoji in merila niso natančno navedeni in med seboj ločeni ter so se med postopkom izvedbe javnega razpisa spreminjali. Ministrstvo ni pripravilo oziroma objavilo vseh smiselnih in potrebnih elementov razpisne dokumentacije in ni upoštevalo rokov, objavljenih v javnem razpisu. Ministrstvo je z odločitvijo o izplačevanju 80 % pripadajočih sredstev vsem prosilcem subvencije, ki so izpolnjevali razpisne pogoje, zasledovalo cilj, ki ni bil v celoti skladen z zasnovo javnega razpisa. Ministrstvo ni nadziralo dela izvajalca strokovnih, tehničnih in administrativnih nalog (Poslovno združenje za prehrano Slovenije), ki je pregledovalo in obdelovalo prispelo vloge.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti: Ministrstvu so bila dana priporočila. Ali so bila dana priporočila, ni bilo preverjeno.

Priporočila in najpomembnejše ugotovitve v zvezi z uresničevanjem nacionalnega programa gradnje avtocest v Republiki Sloveniji

Na podlagi ugotovitev in ocen, ki izhajajo iz revizij v zvezi z uresničevanjem Nacionalnega programa gradnje avtocest v Republiki Sloveniji (revizija odseka Vransko–Blagovica in oddaje inženirskih storitev), Računsko sodišče priporoča Državnemu zboru Republike Slovenije, Odboru za nadzor proračuna in drugih javnih financ ter Odboru za infrastrukturo in okolje, da prouči naslednja priporočila, jih sprejme ter od pristojnih organov zahteva njihovo uveljavitev v praksi.

Na podlagi Zakona o dopolnitvah zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor, Zakona o Družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji, Zakona o graditvi objektov, Zakona o varstvu okolja in prakse v Evropski uniji, Računsko sodišče priporoča navedeni postopek priprave ključnih dokumentov, strokovnih podlag za odločanje in začetnih faz lokacijskega načrta za avtocestne odseke.

Navedeni postopek je v skladu s Smernico ES 85/337/EEC s področja študij vplivov na okolje za velike javne projekte in primerljiv s prakso evropskih držav pri pripravi dokumentacije za velike javne projekte. Tak postopek omogoča natančnejšo določitev odgovornosti posameznih subjektov pri pripravi dokumentacije in zagotavlja, da sta upravni postopek in postopek sprejemanja odločitev ločena od priprave strokovnih podlag.

Priprava lokacijskega načrta naj bi potekala po naslednjem postopku:

- V okviru predhodnih del DARS ob sodelovanju inženirja zagotovi te ključne dokumente: tehnične (idejne) študije v merilu 1:5000, študijo ekonomske upravičenosti in študijo vpliva na okolje za vsako varianto avtocestnega odseka. Pri pripravi ključnih dokumentov naj se uporabijo ustrezne metodologije, ki so primerljive z metodologijami iz prakse držav Evropske unije.
- DARS ključne dokumente iz predhodnih del predloži ministru za promet in zveze, ki jih potrdi.
- Minister za promet in zveze da predlog za pripravo programa lokacijskega načrta ministru za okolje in prostor. Minister za promet in zveze predlog dokumentira in utemelji s ključnimi dokumenti iz predhodnih del.
- Minister za okolje in prostor na podlagi tega predloga in ključnih dokumentov iz predhodnih del določi program priprave lokacijskega načrta. Program priprave lokacijskega načrta predloži Vladi Republike Slovenije, ministru za promet in zveze in občinam, v katerih bo avtocestni odsek.
- Na podlagi programa priprave lokacijskega načrta zastopnik investitorja posega v prostor, DARS kot naročnik opravi javno naročilo za pripravo lokacijskega načrta. Izdelovalec lokacijskega načrta kot pogodbeni partner DARS mora v šestih mesecih od določitve programa priprave lokacijskega načrta izdelati in proučiti variante poteka avtoceste ter pripraviti osnutek lokacijskega načrta.
- Osnutek lokacijskega načrta mora poleg ključnih dokumentov iz predhodnih del (idejne gradbene študije v merilu 1:5000, študije upravičenosti, študije vpliva na okolje za vsako varianto avtocestnega odseka) vsebovati tudi primerjalno študijo, v kateri bodo posamezne variante predstavljene s funkcionalnega, finančnega oziroma okoljevarstvenega vidika. Kadar gre za posebno zahteven odsek, naj DARS variante

izdela v natančnejšem merilu in s tem zmanjša tveganje v ocenah obremenitev javnih financ, okolja in naravnih virov.

- Za upravne naloge v zvezi s pripravo lokacijskega načrta je odgovorno Ministrstvo za okolje in prostor, Urad Republike Slovenije za prostorsko planiranje.
- DARS pripravljeni osnutek lokacijskega načrta preda ministru za promet in zveze ter ministru za okolje in prostor. Ministra osnutek lokacijskega načrta predložita Vladi Republike Slovenije, ki odloči o najustreznejši varianti in dokumentacijo predloži Državnemu zboru v predhodno obravnavo.
- Ko Vlada Republike Slovenije odloči o najugodnejši varianti, DARS za izbrano varianto naroči idejni projekt v merilu 1:1000 in investicijski program. Investicijski program sprejme minister za promet in zveze. Lokacijski načrt se predloži ministru za promet in zveze in ministru za okolje in prostor, ki ga sprejmeta in predložita Vladi Republike Slovenije.
- Vlada Republike Slovenije sprejme sklep o javni razgrnitvi osnutka lokacijskega načrta.

DARS naj razen predloga, kako naj poteka priprava lokacijskega načrta, upošteva naslednja priporočila:

- pri vseh naložbah v avtocestno omrežje DARS pravočasno in z vso potrebno skrbnostjo pripravi te ključne dokumente iz predhodnih del: idejne tehnične študije v merilu 1:5000, študije ekonomske upravičenosti za variante in študije vpliva na okolje za variante avtocestnega odseka,
- da so strokovne podlage, za katere je odgovoren DARS oziroma vsi ključni dokumenti iz predhodnih del, na ravni idejnih tehničnih študij v merilu 1:5.000, pripravljeni v variantah, ob upoštevanju sodobnih metodologij, ki so primerljive z metodologijami v državah Evropske unije. DARS naj zagotovi, da so tveganja ocenjenih vrednosti v ključnih dokumentih, vključno z oceno količin, popisom del in predvidenimi stroški, manjša od 30 %.
- pri avtocestnih odsekih, kjer je pričakovano tveganje ocenjenih vrednosti na ravni idejnih tehničnih študij v merilu 1:5.000 zaradi težavnosti terena višje od 30 %, naroči natančnejše projekte za tiste variante, ki so po ocenah z ravni idejnih tehničnih študij primernejše. Pri natančnejšem načrtovanju naj se v takih primerih izdelajo tudi potrebne spremne študije, ki podpirajo odločanje (študije ekonomske upravičenosti in študije vplivov na okolje),
- da opravi vlogo naročnika lokacijskega načrta za gradnjo avtocestnih odsekov ter pri tem dosledno upošteva osnovna načela javnih naročil. Vsa javna naročila naj bodo zasnovana tako, da je omogočena najširša možna tržna konkurenca.

Ministrstvo za okolje in prostor, Urad Republike Slovenije za prostorsko planiranje pa naj upošteva naslednja priporočila:

- kadar ugotovi pomanjkljivosti ali nezadostnost dokumentov iz predhodnih del, za katere je pristojen DARS, obvesti ministra za okolje in prostor, ki zahteva dopolnitev dokumentov,
- naj ne nastopa v vlogi naročnika lokacijskega načrta, temveč naj v postopku priprave lokacijskega načrta opravlja upravne in strokovne naloge,
- naj osnutek lokacijskega načrta predloži v recenzijo neodvisnim strokovnjakom.

Računsko sodišče je Ministrstvu za promet in zveze priporočilo, da v zadostni meri utemelji in dokumentira predlog za pripravo lokacijskega načrta. Od zastopnika investitorja posega v prostor DARS naj pridobi ustrezne strokovne podlage in ključne dokumente iz predhodnih del. Ministrstvo za promet in zveze se je z omenjenim priporočilom že seznanilo in ga bo upoštevalo v okviru svojih pristojnosti.

Računsko sodišče predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije, da od Vlade Republike Slovenije, ki je v obravnavo poslala besedilo Predloga sprememb in dopolnitev Nacionalnega programa gradnje avtocest v Republiki Sloveniji, zahteva natančno analizo dosedanjega uresničevanja Nacionalnega programa, v katerem bodo razlogi za podražitve posameznih odsekov avtocest podrobneje razloženi. Vlada Republike Slovenije naj obenem predloži tudi načrt za izboljšanje načrtovanja in priprave ključnih dokumentov za avtoceste.

Računsko sodišče Državnemu zboru Republike Slovenije nadalje predlaga, da o osnutkih lokacijskih načrtov, ki jih dobi v predhodno obravnavo skupaj z dokumentacijo iz predhodnih del, pridobi mnenje neodvisnih strokovnjakov.

Predstavitev značilnih nepravilnosti in priporočila v zvezi z javnimi naročili

Naročniki storitev opravljanja strokovno tehničnih nalog ocenijo potreben obseg del na podlagi izkustvenih norm v povezavi z obsegom pričakovanih del, ki so pri takih delih deloma prožne in je možno konice pokrivati z občasnim najemanjem strokovnjakov za določena dela. Ocene potreb bi morale obstajati kot dokument o javnem naročilu že pred sklepom o začetku naročila. Naročniki ne razpolagajo z dokumenti, ki bi natančneje izkazovali njihove potrebe.

Naročniki morajo pred začetkom priprave razpisne dokumentacije proučiti vire nabav in raziskati trg, katere izvajalce in kakšne ponudbe je moč pridobiti. Na tej podlagi lahko naročniki odločijo, v kakšnih enotah in obliki bodo storitve oddajali, da bodo zagotovili ugodno in gospodarno izvedbo javnega naročila. Odziv ponudnikov v Republiki Sloveniji je razmeroma lahko napovedati in mora biti poznan tudi naročnikom, ki jih navaja to poročilo. Šele s temi pridobljenimi informacijami lahko naročniki oblikujejo predmet naročila v smiselno zaokrožene celote, po obsegu storitev in po kakovosti in načinu izvedbe naročila. Naročniki oblikujejo preobsežna javna naročila in s tem združujejo storitve, ki bi jih lahko izvedli različni gospodarski subjekti, registrirani za opravljanje posameznih storitev.

S preobširnimi naročili naročniki omejujejo tržno konkurenco in s tem onemogočijo usposobljene in kakovostne izvajalce (manjša inženirska podjetja), ki nimajo možnosti za pridobitev del zgolj zaradi manjših zmogljivosti in ne zaradi svojih sposobnosti. S takšnim ravnanjem naročniki vnaprej omejijo konkurenco in izločijo druge možne ponudnike oziroma priredijo javni razpis konkretnemu ponudniku. V nasprotnem primeru bi naročniku povečali število možnih ponudnikov, dosegli ugodnejše cene ter kakovost storitev, ki bi jo zagotavljala večja konkurenca med izvajalci istovrstnih del. Omejevanje konkurence na omenjeni način pomeni neskladje z veljavnim pravnim redom in ustavno normo 74. člena Ustave Republike Slovenije, saj ne zagotavlja pogojev za enakopravno nastopanje na trgu, saj v nasprotju s predpisi omejuje konkurenco.

Prav tako pomeni nedovoljeno omejevanje konkurence z oblastnimi dejanji, določanje pogojev in meril, ki so pristranski in neutemeljeni ali nenatančno določeni (izvajalec mora zaposlovati določeno število strokovnjakov, dela mora izvesti z lastnimi zmogljivostmi) ter s tem neutemeljeno omejujejo različne možnosti povezav med ponudniki in tržno konkurenco. S smotrno določenimi merili bi si naročniki zagotovili strokovno načrtovanje in vodenje gradnje ali vodenja investicijskih projektov. Od izvajalcev naročniki pričakujejo pravilno napoved izvedbe projekta, napoved stroškov in realno oceno trajanja projekta. Nekakovost storitve izvajalca storitev se izraža v nerealnih rokih, povečanju stroškov, dodatnih delih in nepravočasnem najemanju finančnih sredstev, kar lahko zaznamo tudi pri realizaciji programov gradnje cest v Republiki Sloveniji.

Z revizijami je bil ugotovljen poseben privilegiran tržni položaj enega izmed ponudnikov inženirskih storitev, Družbe za državne ceste, d.o.o., Ljubljana, ki je pridobil večino del (strokovnotehničnih opravil za izvedbo programov gradnje cest) iz obravnavanih javnih razpisov in se financira le iz dveh pogodb, sklenjenih na podlagi obravnavanih razpisov, s čimer je praktično ustvarjen monopolni položaj ponudnika, ki je poleg tega tudi kapitalsko povezan z naročnikom (Republiko Slovenijo), kar povzroča konflikt interesov in ne zagotavlja enakopravnosti ponudnikov.

Pri pogodbenem urejanju odnosov iz javnih razpisov za oddajanje strokovnotehničnih opravil za izvajanje programov gradnje cest niso dovolj natančno opredeljena vprašanja nadzora nad izvajanjem pogodbe, med drugim tudi zaradi prej omenjenega konflikta interesov. V pogodbah niso opredeljena učinkovita sredstva za sankcioniranje napak izvajalcev strokovno tehničnih opravil in alokacija rizikov za nepravilno in pomanjkljivo izvedbo del. Učinkovit način sankcioniranja nepravilnosti pravzaprav ni možen v zadostni meri, saj je naročnik Republika Slovenija in izvajalec v lasti države. Uveljavitev odškodninskega zahtevka takega izvajalca bi bremenila isti proračun.

Računsko sodišče Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije, naj Vlada Republike Slovenije zagotovi, da naročnika DRSC in DARS preverita ustreznost načinov oddaje strokovnotehničnih opravil za izvajanje programov gradnje cest v Republiki Sloveniji ter zagotovi, da se vzpostavi ustrezen nadzor nad izvajanjem pogodbenih del ter po poteku veljavnosti pogodb zagotovi izvedba javnih razpisov teh del v skladu z Zakonom o javnih naročilih z zagotavljanjem odprte konkurence za posamezne vrste strokovnotehničnih opravil.

Revizijsko področje 81

POSLOVANJE OBČIN

Lani smo na tem področju izvajali 11 revizij. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 je bilo izdanih 6 revizijskih poročil (6 predhodnih, 0 prvostopenjskih, 0 drugostopenjskih).

Do 31.12.1998 je bilo dokončnih 6 poročil.

Revizija 81.1

Revidiranec: Občina Laško.

Potek izvajanja: 4.9.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 27.1.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 13.2.1998 je dokončno.

Revizija 81.2

Revidiranec: Občina Starše.

Potek izvajanja: 4.7.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 25.2.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 17.3.1998 je dokončno.

Revizija 81.3

Revidiranec: Občina Cerklje na Gorenjskem.

Potek izvajanja: 7.7.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 23.4.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 14.5.1998 je dokončno.

Revizija 81.4

Revidiranec: Občina Kidričevo.

Potek izvajanja: 2.2.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 5.6.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 24.6.1998 je dokončno.

Revizija 81.5

Revidiranec: Občina Sežana.

Potek izvajanja: 4.7.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 10.7.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 29.7.1998 je dokončno.

Revizija 81.6

Revidiranec: Mestna občina Koper.

Potek izvajanja: 20.11.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 3.12.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 22.12.1998 je dokončno.

Revizija 81.7

Revidiranec: Občina Idrija.

Potek izvajanja: 2.6.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizija 81.8

Revidiranec: Občina Železniki.

Potek izvajanja: 8.9.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizija 81.9

Revidiranec: Občina Krško.

Potek izvajanja: 14.12.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizija 81.10

Revidiranec: Občina Medvode.

Potek izvajanja: 17.12.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizija 81.11

Revidiranec: Javno podjetje Vodovod-Kanalizacija, d.o.o., Ljubljana.

Potek izvajanja: 10.11.1997 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Predmet/obseg teh revizij

Letni računovodski izkazi občin za obdobje 1995–1998 in izvajanje nekaterih nalog z vplivom na prihodke, odhodke, sredstva in vire sredstev občin.

Od tega je pri šestih občinah poudarek na letu 1996 in pri štirih na letu 1997. Pri prejemkih je težišče na pobiranju dajatev po občinskih odlokih (nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, takse) in prihodkih od premoženja (najemnine). Pri izdatkih je težišče na stroških dela, izdatkih za investicije, vključno z zadolževanjem in dajanjem poroštev, porabi namenskih državnih pomoči (npr. za naravne nesreče), na oblikovanju, porabi in posoji sredstev rezerv ter financiranju političnih strank.

Cilj teh revizij

Preveriti, ali je poslovanje skladno z veljavnimi finančno–računovodskimi in drugimi predpisi. Preveriti spoštovanje načel gospodarnosti pri ravnanju z denarnimi sredstvi in upravljanju poslovnih prostorov.

Tovrstne revizije, označene kot revizije poslovanja občin, so bile končane v desetih občinah, kar je v 7 % vseh. Na njihovi podlagi smo hoteli prepoznati in opozoriti na tiste šibkosti v normativni ureditvi lokalne samouprave, ki pomenijo zakonodajalcu priložnost za uveljavljanje ureditve, ki bo omogočala gospodarnejše poslovanje občin.

Utemeljitev teh revizij

Izbrali smo majhne, srednje in velike občine z različnih območij.

Občin z manj kot 10.000 prebivalci je v Sloveniji 91 (leto 1998). Iz te velikostne skupine so bile v letu 1997 končane štiri revizije poslovanja. V letu 1998 smo izvedli revizijo še v štirih občinah, in to v dveh z gorenjskega, eni z mariborskega in eni s ptujskega območja. V eni od štirih občin smo uvedli revizijo zaradi številnih in stalnih prošenj občanov.

Občin iz skupine z nad 10.000 do 20.000 prebivalci je 38 in revizijo smo izvajali v štirih. Izbrali smo po eno občino s celjskega, ljubljanskega, gorenjskega in primorskega območja. V dveh od štirih občin smo revizijo uvedli zaradi številnih in stalnih prošenj občanov oziroma občinskega sveta ter nadzornega odbora.

Občin z več kot 20.000 prebivalci je 18 in revizijo smo izvajali v dveh. V obeh primerih sta bili občini izbrani zaradi interesa javnosti za preveritev domnevnih nepravilnosti.

Revizijska razkritja

Rezultate revizij povzemamo iz petih dokončnih poročil, ker je bila revizija poslovanja občine Laško (poročilo je bilo dokončno 13.2.1998) vključena v letno poročilo za leto 1997.

Izvajanje proračuna

V vseh petih občinah smo ugotovili nespoštovanje veljavnih predpisov pri izvajanju proračuna (letnega predračuna občine). Nepravilnosti so podobne tistim, ki smo jih navedli že v lanskem poročilu, in sicer:

- proračun je bil sprejet ali pa je začel veljati po preteku leta, za katero naj bi veljal. V enem primeru je rebalans (spremembe proračuna) sprejel župan, čeprav so po zakonu tovrstne odločitve v izključni pristojnosti občinskega sveta.
- V dveh občinah smo ugotovili, da je župan presegal pristojnosti pri porabi sredstev na podlagi določil v odloku o proračunu. Ta je dajal županu bistveno širše možnosti (prerazporejanje sredstev med posameznimi nameni in s tem spreminjanje težišč delovanja občine), kot jih dopušča veljaven zakon.
- Od petih občin smo samo pri eni ugotovili, da je župan spoštoval s proračunom opredeljene zneske izdatkov za določen namen kot najvišji možni znesek porabe. V preostalih štirih občinah ta temeljna zahteva za ravnanje z javnimi sredstvi ni bila spoštovana.

Poslovne knjige in računovodski izkazi

Nepravilnosti pri izkazovanju poslovnih dogodkov v poslovnih knjigah občin in posledično napačno izkazane podatke v letnih računovodskih izkazih smo ugotovili pri vseh petih občinah. Njihov obseg je bil tolikšen, da revizor pri nobeni občini ne bi mogel zagotoviti (dati

pozitivnega mnenja), da so podatki v računovodskih izkazih popolni, točni in pravilno razvrščeni.

V osnovi je treba razlikovati napačno izkazovanje podatkov o prejemkih in izdatkih ter napačno izkazovanje podatkov o sredstvih (premoženju) in virih sredstev (čistem premoženju in dolgovih). Prva vrsta nepravilnosti ima učinek na podatke o poslovanju za leto, na katero se nanaša, druga vrsta pa ima trajni učinek in se prenaša, če ni ustrezno popravljena, iz leta v leto.

Napačno izkazovanje podatkov o prejemkih in izdatkih vpliva na napačno prikazan skupni znesek zbranih in porabljenih sredstev ter na proračunski presežek oziroma primanjkljaj. Presoja poslovanja posamezne občine na podlagi doseženih rezultatov za posamezno skupino približno enakih občin je v takšnih razmerah vprašljiva in lahko vodi do napačnih sklepov in usmeritev. Izkazovanje porabe sredstev po namenih in podrobnejših namenih, ki ne izraža dejanskega stanja, pa je lahko izraz prikritih namer za nespoštovanje proračuna.

Napačno izkazovanje poslovnih dogodkov, ki vplivajo na sredstva in vire sredstev, smo, enako kot navajamo v poročilu za preteklo leto, ugotavljali zlasti pri naložbah v stalna sredstva (nepremično in premično premoženje) in terjatvah. Teh nepravilnosti smo ugotovili za 912 mio SIT, vse pa so se nanašale na prenizko izkazovanje premoženja. Ena občina je svoje premoženje izkazala kar za 46 % prenizko. Posledica tega je, da zbirnim podatkom iz premoženjskih bilanc občin ni mogoče zaupati, saj obstaja velika verjetnost, da so zavajajoča slika finančnega oziroma premoženjskega stanja lokalne ravni. Pri takšni "računovodski natančnosti" je urejanje premoženjskopравnih razmerij med novonastalimi občinami dodatno oteženo, saj ni zanesljivih podatkov o tem, kaj in koliko naj bi občine med seboj sploh delile. Poleg tega so to plodna tla za nepooblaščen razpolaganje z javnimi sredstvi, saj sledljivost premoženja, ki ni knjigovodsko pravilno evidentirano, s tem ni zagotovljena.

Zadolževanje in dajanje poroštev

V poročilu za leto 1997 smo poudarili, da smo od petih občin pri treh ugotovili kršitve pri zadolževanju in dajanju poroštev. Lahko navedemo, da smo v letu 1998 preveritev opravili pri štirih občinah in ugotovili kršitev samo pri eni. Ta je dala poroštvo za najeto posojilo javnega podjetja (162 mio SIT), čeprav ni imela urejenih premoženjskopравnih razmerij med novonastalimi občinami in danega porošstva v poslovnih knjigah ni evidentirala.

Stroški dela – funkcionarji in občinska uprava

Nepravilnosti pri izplačevanju plač funkcionarjev smo ugotovili pri vseh petih občinah v skupnem znesku 10 mio SIT. Podlaga za previsoka izplačila je bila pri treh občinah sejnina (3,9 mio SIT), pri dveh dodatki za delovno dobo (1,4 mio SIT), pri eni del plače za delovno uspešnost (0,3 mio SIT) in pri eni dodatki za znanje tujega jezika ter dodatki za nezdržljivost opravljanja del (4,6 mio SIT).

Prihranke javnih sredstev, ki jih je mogoče doseči na podlagi razkritij revizije je smiselno členiti na enkratne in trajne. Pri navedenih revizijah gre za enkratni prihranek v znesku 10 mio SIT in trajni prihranek 1 mio SIT letno. V treh občinah so že pred začetkom revizije prenehali s previsokimi izplačili, niso pa ugotovili nezakonito izplačanih zneskov za nazaj in

niso začeli odpravljati povzročene škode. Tovrstne učinke našega dela zato označujemo kot enkratne. V dveh občinah bi z nepravilnim, previsokim izplačevanjem nadaljevali, če revizije ne bi bilo, zato tovrstne učinke označujemo kot trajne.

Tudi pri izplačevanju plač delavcem uprave smo ugotovili nepravilnosti pri vseh petih občinah. Če bi občine spoštovale veljavne predpise o plačah, bi lahko bili izdatki za plače skupno najmanj 20 mio SIT letno manjši (trajni prihranek). Najpogostejša in materialno pomembna kršitev veljavnih predpisov je, da se zaposluje in plačuje delavce s srednjo ali višjo izobrazbo, kot da gre za delavce z visoko izobrazbo.

Rezerve

V letnem poročilu za leto 1997 smo opozorili na pogosto kršitev pri oblikovanju, porabi in posoji sredstev rezerv. V letu 1998 smo na tem področju ugotovili samo manjše nepravilnosti, zato menimo, da se je stanje izboljšalo in da se občine "učijo" iz naših revizijskih poročil.

Investicije

Pri vsaki občini smo revidirali izvedbo najmanj dveh investicij. Pri treh občinah od petih smo ugotovili, da so bili izvajalci izbrani brez objave javnega razpisa, kar je formalno kršitev veljavnih predpisov, vsebinsko pa to pomeni, da si občine niso prizadevale izbrati najugodnejšega izvajalca oziroma ponudnika ter niso ravnale kot dober gospodar. Poleg tega smo pri dveh občinah ugotovili, da sta dajali izvajalcem predplačila brez zavarovanja in s tem formalno kršili veljaven zakon (7. člen ZFO), vsebinsko pa sta s tem izpostavljali javna sredstva nedopustnemu tveganju izgube. Prekoračitve predračunskih vrednosti investicij pa razkrivajo prešibak nadzor v fazi priprave.

Gospodarjenje z denarnimi sredstvi in poslovnimi prostori

Negospodarno ravnanje z denarnimi sredstvi smo ugotovili pri štirih občinah in ocenili, da bi skupen prihranek lahko znašal 10,9 mio SIT. Ena od občin je najela posojilo in plačala obresti, čeprav je imela v istem obdobju na svojem računu dovolj denarja (ocenjen možen prihranek 1,2 mio SIT). Iz naslova danih brezobrestnih avansov bi dve občini lahko prihranili 2 mio SIT in v enem primeru smo ugotovili napako pri kompenzaciji, zaradi katere je izpadel prejemek v znesku 1,2 mio SIT. Pri eni občini smo ocenili, da je imela zaradi nepobiranja takse za obremenjevanje okolja za 6,5 mio SIT izpada prejemkov.

Negospodarno ravnanje s poslovnimi prostori smo ugotovili pri eni občini. Ocenjen izpad prejemkov je znašal 14 mio SIT (kasnitve pri obračunavanju ali nezaračunavanje najemnin).

Drugo

- V enem primeru smo ugotovili neupoštevanje zakonskih določil o nezdržljivosti opravljanja funkcije člana občinskega sveta. Znesek izplačil v zvezi s to kršitvijo je znašal 13,2 mio SIT.
- V enem primeru smo ugotovili, da je občina financirala investicijo v zasebni vrtec, ki ni imel zakonite koncesije (52 mio SIT).

- Pri prihodkih, ki jih občina določa sama (nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, komunalne takse), ena občina ni zagotovila pridobivanja proračunskih prejemkov na zakonit način in ni zagotovila pogojev za celovitost proračuna.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti

Izvajanje proračuna

Ko so v konkretnih primerih sredstva uporabljena v nasprotju s proračunom, napak praviloma ni mogoče več popraviti. Pričakujemo pa, da bo v prihodnje manj tovrstnih ravnanj odgovornih zaradi zagroženih kazni za odgovorno osebo (34. h člen ZFO - Ur.l. RS, št. 56/98) in bolj kritične presoje javnosti.

Menimo, da kažejo razkrite nepravilnosti med drugim tudi na razmeroma nizko stopnjo zavesti o nujnosti spoštovanja proračuna kot demokratično oblikovane volje občanov.

Eden od možnih načinov, s katerim bi zakonodajalec lahko s spodbudo in ne samo z zagroženo kaznijo vplival na izboljšanje, je npr. uvedba inštrumenta razbremenitve (oprostitve) župana odgovornosti za pravilno izvršitev proračuna. V naši ureditvi imamo samo opredelitev, da sprejema zaključni račun občinski svet, ni pa določeno, kar mislimo, da je temeljno, da mora biti ta (obračun uresničenega) predhodno preverjen in da se na podlagi preveritve župan razbremeni odgovornosti. Vsem bi bilo jasnejše, da sprejetje "zaključnega računa" ni formalno potrjevanje, temveč pomeni priznanje županu za pravilno izvršitev proračuna. Menimo, da bi takšen inštrument lahko spodbudil župane, da bi strokovneje pripravili načrte in jih strokovneje izvajali.

Poslovne knjige in računovodski izkazi

V revizijo vključene občine so na podlagi naših usmeritev naredile ustrezne knjižne popravke in mislimo, da so občinske uprave našim revizorjem hvaležne za pogovor in nasvete.

Pogosto so odgovorni povedali, da so se pri obstoječi normativni ureditvi lokalne samouprave zelo trudili, da so sploh dosegli obstoječe stanje. Sodiijo, da jih državna uprava strokovno zelo slabo ali skoraj ne podpira. Mislimo, da s tem merijo na še vedno zelo pomanjkljivo normativno ureditev in neurejeno svetovanje občinam. Menijo tudi, da bi bila potrebna takšna organiziranost državne uprave, ki bi zagotovila celovito in enotno reševanje problemov, s katerimi se srečuje večina občin.

Tudi revizorji menimo, da bi do bistvenega pozitivnega premika lahko prišlo samo z združitvijo nalog in odgovornosti za področja lokalne samouprave na enem mestu. Gospodarna bi bila rešitev, ki bi temeljila na skupnem reševanju enakih težav in enotnem, nadziranem uvajanju sprejetih rešitev. V letnem poročilu za leto 1997 smo opozorili, da bi bilo treba določiti organ (ministrstvo), ki bi imel splošno pristojnost za lokalno samoupravo, pristojen naj bi bil izdajati izvedbene predpise, nadzirati zakonitost poslovanja, oblastno ukrepati, zlasti pa svetovati na podlagi razkritij Računskega sodišča.

Naše priporočilo do zdaj ni imelo ustreznega odziva. S spremembo 88. a in 90. a člena ZLS – Ur. l. RS, št. 74/98, je bilo uvedeno nadzorstvo nad zakonitostjo splošnih in posamičnih aktov občine, ki ga uresničujejo pristojna ministrstva (vsako na svojem področju). Ministrstvom se med drugim nalaga dolžnost sodelovanja, obveščanja, strokovne pomoči ter predlaganja ustreznih rešitev in ukrepov.

Mislimo, da se s takšno členitvijo nalog in odgovornosti za lokalno samoupravo na več ministrstev ohranja staro stanje, uveljavljeno že pred reformo lokalne samouprave, ki ne zagotavlja učinkovitega in trajnega izboljševanja razmer.

Nepravilnosti v zvezi z računovodskim izkazovanjem občin po naši oceni vzbujajo skrb predvsem zato, ker pomembno neustrezne podatkovne podlage o prejemkih in izdatkih, sredstvih in virih sredstev pomenijo slabo informacijsko podporo odločanju na ravni države in posamezne občine. Globlje vzroke za razmere vidimo v tem, da računovodskih predpisov za občine ni in se samo smiselno uporabljajo predpisi, ki veljajo za državo (državni proračun).

Glavne slabosti računovodskih predpisov državnega proračuna in možne smeri reševanja predstavljamo v nadaljevanju:

- Računovodsko izkazovanje je po predpisih, ki so veljali do leta 1998, in po Odredbi o evidentiranju in izkazovanju javnofinančnih prihodkov in drugih prejemkov in odhodkov in drugih izdatkov, sredstev in obveznosti do virov sredstev – Ur. l. RS, št. 1/99, zasnovano na spremljanju prejemkov in izdatkov. Poimenovani so sicer kot "prihodki in odhodki proračuna", kar je moteče in zavajajoče, ker ne vključujejo terjatev in obveznosti, ki vplivajo na prihodke in odhodke obračunskega leta. Izdatki investicijske narave in poslovni dogodki, povezani s posojili, se pri takšni zasnovi podvojeno izkazujejo. Terjatve in obveznosti, ki se nanašajo na obračunsko leto, pa se izkazujejo v bilanci stanja med časovnimi razmejitvami, kar je nepregledno. T.i. "bilanca prihodkov in odhodkov in račun financiranja proračuna" je izkaz prejemkov in izdatkov oziroma izkaz denarnih tokov, ki je potreben za presojo plačilne sposobnosti. Poleg izkaza denarnih tokov pa je za ekonomsko presojo potreben tudi izkaz poslovnoizidnih tokov t.i. izkaz uspeha (vzporejanje prihodkov in odhodkov), ki bi sporočal, ali je občina v obračunskem letu ohranila, povečala ali zmanjšala čisto premoženje. Predpisana zasnova računovodstva ne omogoča izdelave tega izkaza in je zato logično, da ga ne predpisuje.⁴

Na podlagi proučevanja strokovne literature in prakse menimo, da sta za presojo poslovanja potrebna oba "gibliva" izkaza: izkaz denarnih tokov (prejemki in izdatki) ter izkaz uspeha (oziroma izkaz poslovnoizidnih tokov; prihodki in odhodki) in ne samo prvi.

Iz prakse v drugih državah se lahko naučimo, da je to mogoče doseči najmanj na dva načina: z eno glavno knjigo in kontnim okvirom, ki zagotavlja sočasno spremljanje denarnih in poslovnoizidnih tokov (sodobna zasnova računovodstva nemških občin) ali z

⁴ V teoriji se potreba po tem računovodskem izkazu utemeljuje z zahtevo po preverjanju spoštovanja medgeneracijske pravičnosti.

dvema glavnima knjigama, ki sta med seboj povezani preko kontov denarja ter terjatev in obveznosti (računovodstvo za zvezno raven v Avstriji).

Menimo, da je veljavna ureditev, ko zasnova računovodstva občin omogoča samo finančno gledanje na poslovanje, preozka. V zaostrenih družbenoekonomskih razmerah, ki terjajo večjo zmogljivost ter večjo racionalnost in učinkovitost vsakega subjekta v javnem sektorju, je treba uvesti takšno zasnovo, ki omogoča tudi ekonomsko gledanje na poslovanje, da je mogoče prepoznati priložnosti za izboljšave in jih nadzorovano uvajati.⁵

Predlagamo, da se s predpisi omogoči uvajanje sodobnega računovodstva občin, ki naj bi bilo zasnovano na računovodskem zajemanju ekonomskih kategorij in bo dajalo tri temeljne letne računovodske izkaze: izkaz denarnih tokov (prejemkov in izdatkov), izkaz uspeha (prihodkov in odhodkov) in izkaz stanja (sredstev in virov sredstev) ter s tem zagotavljalo celovitejšo in jasnejšo odslíkavo plačilne sposobnosti, uspešnosti in premoženjskega stanja.

- Kontni okvir je ogrodje računovodstva, ki zagotavlja enotno pripravo računovodskih izkazov. Z navedeno odredbo je predpisan nov enotni kontni okvir za državni proračun in občinske proračune. Ko smo predpis proučili, ugotavljamo, da bodo občine to odredbo težko uporabljale, ker ni prilagojena njihovim potrebam. Dolžne so jo smiselno uporabljati in ker sodimo, da je zanje slabo razumljiva, obstaja možnost, da bo 192 občin in okrog 1000 krajevnih skupnosti zelo različno upoštevalo računovodske predpise, prirejene državnemu proračunu.

Menimo, da je navedena odredba za občine do take mere nerazumljiva, da bo njeno izvajanje še poslabšalo obstoječe stanje, zato bi bilo primernejše, da bi do izdaje uporabnega predpisa za občine veljala prejšnja ureditev.

Mislimo, da bi moral pristojni minister (formalno je to minister za finance, verjetno pa je vsaj moralna odgovornost tudi na ministru za lokalno samoupravo) poskrbeti, da imajo občine razumljiv in uporaben predpis za delo.

Predlagamo, da se obstoječe stanje popravi tako, da se najprej razumljivo predpiše, kateri so računovodski izkazi za občine, kakšna je zgradba posameznega izkaza in šele na tej podlagi se predpiše kontni okvir za občine. Zaradi zbirnosti in povezanosti podatkov seveda morajo biti predpisi za občino skladni s predpisi, ki veljajo za državo.

- Z navedeno odredbo je predpisana t.i. ekonomska členitev. Za upravljanje države in občin pa je enako pomembna tudi t.i. funkcionalna členitev (npr. za avstrijske občine: 0) predstavniški organi in splošna uprava, 1) javni red in varnost, 2) izobraževanje, vzgoja, šport in znanost, 3) umetnost, kultura... 9) finančna uprava), saj je na njeni podlagi mogoče načrtovati, spremljati, nadzirati in presojsati razporejanje sredstev na med seboj konkurenčna področja javnih nalog. Ker ta ni predpisana, lahko pri nas država in vsaka občina določata funkcionalno členitev po lastni presoji.

⁵ Sodobna zasnova bi omogočala vzpostavitev in razvoj stroškovnega računovodstva v občinah.

Predpisani kontni okvir, če se želi, da je za občine uporaben, bi moral podrejeno vključevati tudi funkcionalno členitev in zagotavljati povezanost obeh temeljnih vidikov. Ker predpisani kontni okvir ne vključuje funkcionalne členitve, menimo, da je njegova uporabnost za občine zelo vprašljiva.

- Noben veljaven predpis z eno samo besedo ne omenja zahteve po knjigovodskem evidentiranju izvrševanja proračuna (letnega predračuna). Če ni povezave med proračunom in konti glavne knjige, so podatki o izvrševanju proračuna (v zaključnem računu) nezanesljivi. Nujno bi bilo treba predpisati, da se zaključni račun proračuna sestavlja na podlagi glavne knjige oziroma, da je evidenca o izvrševanju proračuna obvezna pomožna knjiga za vse osebe javnega prava.
- Če predpostavimo, da kakovost predpisov izraža tudi raven stroke, lahko sklenemo, da je stroka javnega računovodstva v Sloveniji na nizki razvojni stopnji.

Mislimo, da bi bilo potrebno vlaganje države v razvoj te stroke in posebej v izdelavo zasnove sodobnega računovodstva občin. Vidimo možnost izvedbe preko strokovne inštitucije (npr. Slovenskega inštituta za revizijo), ki bi se ji lahko poverilo tudi izdajanje računovodskih standardov za občine vendar s soglasjem državnega organa (npr. Računskega sodišča). Menimo namreč, da je treba upoštevati potrebe države (izkaz denarnih tokov zaradi vodenja javnih financ) in potrebe občin in da se morajo spremembe uvajati preiščeno, postopno in v prehodnem obdobju na prostovoljni podlagi.

Zadolževanje in dajanje poroštov

Kršitve veljavnih predpisov o zadolževanju in dajanju poroštov smo do zdaj ugotovili pri štirih od devetih občin, zato ocenjujemo, da je stanje nezadovoljivo. Za nazaj se lahko popravljajo samo knjigovodski podatki o zadolženosti. Spoštovanje navedenih predpisov je za državo pomembno zaradi obvladovanja skupnega javnega dolga. Za odgovorne v občinah pa so pravilni podatki o zadolženosti zlasti pomembni pri menjavah funkcionarjev po volitvah, saj določajo obseg razpoložljivega prostora, ki ga ima novo izvoljeno vodstvo.

Mislimo, da so tudi tu naša opozorila pripomogla k temu, da se je področje zadolževanja občin normativno ustrežneje uredilo. Sprejeta je bila sprememba ZFO - Ur. l. RS, št. 56/98, ki jasno določa (16., 17,18. in 19. člen):

- da dolgoročno zadolževanje in investicije potrdi občinski svet
- da pogodbe sklepa župan na podlagi predračuna
- da je potrebno predhodno soglasje ministra za finance
- ničnost pogodbe.

10 % omejitev zadolževanja se ne nanaša več na zagotovljeno (primerno) porabo, ampak na realizirane prejemke (velja tudi za dajanje poroštev). Izjemoma je možno višje zadolževanje za stanovanjsko gradnjo, oskrbo z vodo in odvajanje ter čiščenje odplak. Jasno je določeno, da se izdana soglasja štejejo v obseg možnega zadolževanja občin.

Stroški dela – funkcionarji in občinska uprava

Za ugotovljena nezakonita izplačila funkcionarjem smo zahtevali, da se škoda odpravi tako, da se terjatev do prejemnikov evidentira v poslovnih knjigah in se denar izterja. Med revizijo je bil na račun občine vrnjen 1 mio SIT (Starše in Cerklje na Gorenjskem), v drugih primerih imamo zagotovila odgovornih, da so začeli z izterjavo, v dveh primerih pa zagotovila nismo prejeli, zato teče postopek o prekršku zoper odgovorno osebo (župana). Zagrožena kazen za neizvršitev sklepa znaša najmanj 120.000 SIT. Če obstaja dvom, da občina tudi po reviziji krši predpise, menimo, da je potrebna ponovna revizija. Do zdaj je bila ponovna revizija izvedena samo v enem primeru.

Menimo, da so bila razkritja iz revizijskih poročil o stanju glede plač funkcionarjev občin glavni povod za to, da so bile s spremembo ZLS – Ur. l. RS, št. 74/98, jasno določene plače poklicnim in nepoklicnim funkcionarjem (odvisno od števila prebivalcev v občini) ter osnovni količniki tajnikom občine. Mislimo, da bo po tej spremembi zakona manj nepravilnosti. Jasno oziroma nedvoumno predpisano pravilo je namreč glavni porok zato, da se predpis izvaja nepopačeno.

Pomemben razlog, zakaj prejemniki nezakonitih izplačil teh niso pripravljeno prostovoljno vračati, je tudi v dejstvu, da refundacija davka in prispevkov, do katere bi bili v teh primerih upravičeni, ni urejena. Na to smo pristojne že večkrat opozorili, vendar se stanje še vedno ni spremenilo, niti ni bilo izdano (vsaj nam ni znano) navodilo davčnim uradom, kako naj v teh primerih ravnajo.

Za delavce uprave ugotovljeni obseg nezakonitih izplačil samo letno ocenimo in ne zahtevamo vzpostavitve terjatev do posameznega delavca ali za skupen ocenjen znesek škode od župana. Občini priporočamo, da se na podlagi ocene predvidenih stroškov in koristi, ki bi jih z izterjavo imela, sama odloči o ukrepih. Takšno ravnanje temelji na spoznanju, da smo kot državni organ dolžni pospeševati, varovati in krepiti sposobnost samostojnega odločanja občinskih organov.

V letnem poročilu za leto 1997 smo posebej omenili stališča občin do veljavne zakonske ureditve, ki za občinske uprave ne pozna ureditve, po katerih bi delavec smel biti razporejen

na delovno mesto, za katero ne izpolnjuje predpisane izobrazbe, češ da je ta za občinske uprave pomotoma krivična. Nimamo informacij, da bi državni zbor v zvezi s tem sprejel kakšno stališče. Je pa Vlada RS z uredbo določila, da delavci, ki imajo eno stopnjo nižjo izobrazbo od zahtevane, obdržijo razporeditev na delovno mesto, če imajo najmanj 10 let delovnih izkušenj in so stari najmanj 45 let. Menimo, da je imela vlada sicer dober namen, vendar je pri tem prekoračila svoje pristojnosti, saj bi bila pravica do spregleda izobrazbe lahko določena samo z zakonom.

Menimo, da so podobne nepravilnosti pri izplačevanju plač delavcem tudi v tistih občinah, ki v revizijo niso bile vključene (137 občin) in nekatere "čakajo, da pridejo na vrsto". Revizorjev nas je v primerjavi s številom občin in številom zaposlenih v občinah malo, zato opozarjamo, da bi se lahko z revizijami in drugimi oblikami nadzora (nadzor ministrstva ali notranji nadzor občin) za tovrstne stroške prihranilo skupno okrog 500 mio SIT letno.

Sistemsko vprašanje

Na podlagi študija strokovne literature in domače ter tuje prakse, povezane z revidiranjem lokalnih skupnosti, želimo postaviti vprašanje, za katero mislimo, da zasluži premislek.

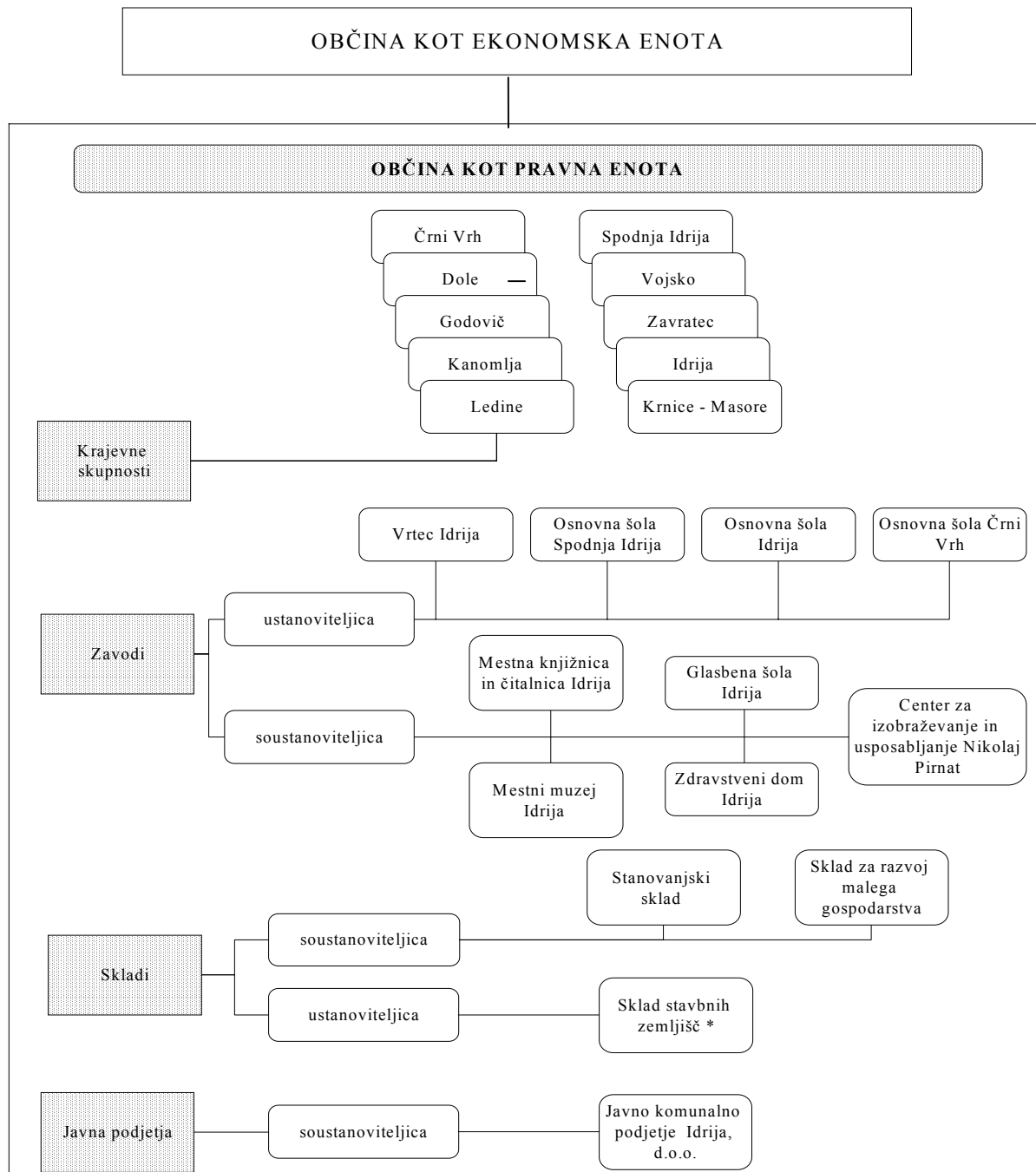
Ali je ravnanje z javnimi sredstvi v organizacijah, ki izvajajo lokalne javne naloge, nadzorovano?

Za deset občin, v katerih smo do zdaj končali revizije poslovanja, smo opravili tudi posnetek stanja organiziranosti in ugotovili, da odpade na eno občino v povprečju 17 pravnih oseb, od tega se v povprečju pet pravnih oseb nanaša na javne gospodarske službe, ki se financirajo praviloma iz plačil za opravljene storitve uporabnikom, in v povprečju je 12 pravnih oseb (npr. krajevnih skupnosti, zavodov, skladov, agencij), ki se financirajo posredno iz dajatev, a se njihovi finančno-računovodski posli vodijo ločeno od občine kot pravne enote.

V revizijah, o katerih poročamo, smo preverjali poslovanje občine v ožjem smislu (pravne enote), čeprav je ta kot krovna organizacija odgovorna za opravljanje lokalnih javnih nalog ne glede na izbrano pravnoorganizacijsko obliko, v kateri se naloge izvajajo.

Kako obsežno je področje, ki ostaja na lokalni ravni revizijsko še nedotaknjeno, je razvidno tudi iz grafične predstavitev organiziranosti ene od srednje velikih občin (nad 10.000 do 20.000 prebivalcev):

Grafična predstavitev organiziranosti srednje velike občine

* S 1.1.1998 je bil ukinjen.

Če upoštevamo samo število občin in število krajevnih skupnosti s statusom pravne osebe (okrog 1.200), odpade na enega državnega revizorja (10 revizorjev) 120 pravnih oseb. Izurjen revizor opravi letno 4 revizije poslovanja, kar pomeni, da bo Računsko sodišče zmožno

preveriti poslovanje posamezne osebe javnega prava z lokalne ravni v najboljšem primeru vsakih 30 let.

Po naši oceni v takšni razdrobljeni organizaciji, značilni za večino naših občin, ni mogoče gospodarno izvesti potrebne delitve dela in zagotavljati strokovnega finančno–računovodskega poslovanja. Poslovanje v razdrobljeni organizaciji je drago, z vidika zunanjega revidiranja pa neobvladljivo.

Smiselno bi bilo proučiti možnost:

- da se zmanjša število pravnih oseb, ki izvajajo lokalne javne službe,
- da se finančno–računovodski posli za občino združijo v okviru občinske uprave,
- da se za majhne občine predpiše obvezna organizacija skupne uprave.

Revizijsko področje 91

VOLILNE KAMPANJE KANDIDATOV ZA PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Lani smo na tem področju izvajali 10 revizij. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 je bilo izdanih 14 revizijskih poročil (10 predhodnih, 3 prvostopenjska, 1 drugostopenjsko).

Do 31.12.1998 je bilo dokončnih 10 poročil.

Revizija 91.1

Revidiranec: Organizator volilne kampanje – Nacionalna stranka dela za g. Marjana Poljšaka.

Predmet/obseg revizije: Financiranje volilne kampanje za predsednika republike 1997.

Cilj revizije: Ugotoviti pravilnost izkazanih podatkov volilne kampanje.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 20.1.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 25.2.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 13.3.1998 je dokončno.

Mnenje: Pozitivno.

Revizija 91.2

Revidiranec: Organizator volilne kampanje – Slovenska ljudska stranka za g. Janeza Podobnika, dr. med.

Predmet/obseg revizije: Financiranje volilne kampanje za predsednika republike 1997.

Cilj revizije: Ugotoviti pravilnost izkazanih podatkov volilne kampanje.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 16.1.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 23.2.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 20.4.1998. Od 23.5.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 91.3

Revidiranec: Organizator volilne kampanje – Liberalna demokracija Slovenije za dr. Bogomirja Kovača.

Predmet/obseg revizije: Financiranje volilne kampanje za predsednika republike 1997.

Cilj revizije: Ugotoviti pravilnost izkazanih podatkov volilne kampanje.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 22.1.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 31.3.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 16.4.1998 je dokončno.

Mnenje: Pozitivno.

Revizija 91.4

Revidiranec: Organizatorica volilne kampanje Ada Gorjup za g. Milana Kučana.

Predmet/obseg revizije: Financiranje volilne kampanje za predsednika republike 1997.

Cilj revizije: Ugotoviti pravilnost izkazanih podatkov volilne kampanje.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 16.1.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 23.2.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 11.3.1998 je dokončno.

Mnenje: Pozitivno.

Revizija 91.5

Revidiranec: Organizator volilne kampanje – Demokratska stranka Slovenije za g. Toneta Peršaka.

Predmet/obseg revizije: Financiranje volilne kampanje za predsednika republike 1997.

Cilj revizije: Ugotoviti pravilnost izkazanih podatkov volilne kampanje.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 20.1.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 20.3.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 7.4.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 91.6

Revidiranec: Organizator volilne kampanje – Krščansko–socialna unija, Krščanski socialisti za kandidata g. Franca Miklavčiča.

Predmet/obseg revizije: Financiranje volilne kampanje za predsednika republike 1997.

Cilj revizije: Ugotoviti pravilnost izkazanih podatkov volilne kampanje.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 19.1.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 26.2.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 25.3.1998. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. 20.5.1998 je bilo izdano drugostopenjsko poročilo, ki je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 91.7

Revidiranec: Organizatorka volilne kampanje Petra Sedej za kandidata mag. Marjana Cerarja.

Predmet/obseg revizije: Financiranje volilne kampanje za predsednika republike 1997.

Cilj revizije: Ugotoviti pravilnost izkazanih podatkov volilne kampanje.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 19.1.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 26.3.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 4.6.1998. Od 7.7.1998 je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizija 91.8

Revidiranec: Organizator volilne kampanje – Socialdemokratska stranka Slovenije in Socialdemokratska stranka Slovenije za kandidata dr. Jožefa Bernika.

Predmet/obseg revizije: Financiranje volilne kampanje za predsednika republike 1997.

Cilj revizije: Ugotoviti pravilnost izkazanih podatkov volilne kampanje.

Utemeljitev revizije: Redna revizija (četrti odstavek 21. člena ZRacS).

Potek izvajanja: 23.1.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 1.4.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 18.4.1998 je dokončno.

Revizija 91.9

Revidiranec: Občina Krško.

Predmet/obseg revizije: Financiranje volilne kampanje za predsednika republike 1997.

Cilj revizije: Ugotoviti pravilnost izkazanih podatkov.

Utemeljitev revizije: Preveritev domneve, da je občina iz proračunskih sredstev financirala predvolilni shod v Krškem dne 9.11.1997.

Potek izvajanja: 17.2.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 19.3.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 7.4.1998 je dokončno.

Revizija 91.10

Revidiranec: Občina Škofja Loka.

Predmet/obseg revizije: Financiranje volilne kampanje za predsednika republike 1997.

Cilj revizije: Ugotoviti pravilnost izkazanih podatkov.

Utemeljitev revizije: Preveritev domneve, da je občina iz proračunskih sredstev financirala predvolilni shod v Škofji Loki dne 15.11.1997.

Potek izvajanja: 18.2.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 18.3.1998 je bilo izdano predhodno poročilo. Od 4.4.1998 je dokončno.

Revizijska razkritja

Ugotovljeno je bilo, da so vsi organizatorji volilne kampanje oddali zaključna poročila do 23. 12. 1997, kar pomeni, da so bila zaključna poročila predložena v predpisanem roku. Organizatorji volilne kampanje so razen dveh izjem pravočasno odprli poseben žiroračun za volilno kampanjo.

Organizatorji volilne kampanje so razen ene izjeme navedli ustrezne podatke, določene s predpisanima obrazcema. Manj popolno je bilo poročanje o poslovanju po računih, s katerih so bila sredstva prenesena na poseben volilni žiroračun, kjer zasledimo nepravilnosti pri treh organizatorjih volilne kampanje.

Pri preizkusu podatkov iz zaključnih poročil osmih organizatorjev volilne kampanje za predsednika republike je bilo v štirih primerih ugotovljeno, da organizatorji niso pravilno prikazali višine zbranih in porabljenih sredstev za volilno kampanjo. Isti organizatorji volilne kampanje so nepravilno prikazali tudi višino prispevkov, ki presegajo trikratno povprečno mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada RS. Podatki o višini odobrenih posojil, ki presegajo trikratno povprečno mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji z navedbo posojilodajalca, so bili nepravilni pri enem organizatorju volilne kampanje, prav tako pa tudi podatki o višini odloženih plačil, ki presegajo trikratno povprečno mesečno plačo. Organizator volilne kampanje je moral predložiti tudi poročilo o poslovanju po računih, s katerih so bila sredstva prenesena na posebni račun, in sicer za obdobje šestih mesecev pred dnevom glasovanja. V enem primeru je bilo poročilo neustrezno, v enem pa so bili podatki o poslovanju po računih nepravilni.

Nezakonitosti v zvezi z 21. členom niso bile ugotovljene. Kršenje 22. člena je bilo ugotovljeno pri dveh organizatorjih volilne kampanje. Pri financiranju ene volilne kampanje pa so sredstva prispevale družbe, ki so navedene v 25. členu in ne smejo financirati političnih strank.

Nihče od organizatorjev volilne kampanje ni presegel dovoljenega zneska porabljenih sredstev, ki ga določa 20. člen Zakona o volilni kampanji. Pri dveh organizatorjih volilne kampanje smo ugotovili kršenje 18. člena Zakona o volilni kampanji, ker niso bili vsi stroški volilne kampanje poravnani izključno s posebnega žiroračuna.

Odpravljanje razkritih nepravilnosti/slabosti

Državnemu zboru je bila dostavljena problematika zakona o volilni kampanji in predlogi za izboljšanje naslednjih členov:

17. a člen – stroški volilne kampanje

V členu so taksativno naštetih stroški volilne kampanje. Kot stroški volilne kampanje bi morali biti upoštevani tudi vsi drugi stroški, ki izhajajo že iz splošne določbe I. odstavka tega člena, ki pravi, da so stroški volilne kampanje stroški, potrebni za izvedbo volilne kampanje za posamezno listo ali posameznega kandidata. Ta splošna določba pa nato s taksativnim naštevanjem stroške volilne kampanje konkretizira in s tem tudi omeji.

Volilna kampanja so po tem zakonu vsa politično propagandna sporočila in druge oblike politične propagande, katerih namen je vplivati na odločanje volivcev pri glasovanju o kandidatih za poslance državnega zbora, za predsednika republike in za člane občinskih svetov ter župane (1. člen). Volilna kampanja se lahko začne najprej 30 dni pred dnevom glasovanja, končati pa se mora najkasneje 24 ur pred dnevom glasovanja (2. člen). Zato se postavlja vprašanje, kam spadajo vsi preostali stroški, ki niso stroški volilne kampanje, so pa vsebinsko vezani nanje (npr. zahvale predsedniških kandidatov v medijih za izkazano zaupanje volivcev in stroškov, povezanih s predvolilnimi opravili – zbiranje glasov).

17. a člen bo treba tako dopolniti, da bo iz njega nedvoumno razvidno, kaj se šteje za stroške volilne kampanje in kaj ne (glede na različno široko definicijo volilne kampanje v drugem odstavku 1. člena, drugem odstavku 2. člena in prvem odstavku 17. a člena ZVolK).

18. člen – žiroračun

Ta člen določa, da mora organizator volilne kampanje najkasneje 45 dni pred volitvami odpreti poseben žiroračun z oznako "za volilno kampanjo" in pri tem navesti tudi volitve, za katere organizira volilno kampanjo. Rok za vložitev kandidature je bil za volitve predsednika 25 dni pred dnevom volitev, tako da se nekateri organizatorji volilne kampanje, ki so zbirali podpise ali so se odločali za vložitev kandidature tik pred iztekom roka, tega roka niso mogli upoštevati.

Člen tudi določa, da je organizator volilne kampanje dolžan poseben žiroračun za volilno kampanjo zapreti najkasneje v treh mesecih po dnevu glasovanja. Obenem pa zakon določa, da mora Računsko sodišče v treh mesecih po dnevu glasovanja opraviti revizijo pri tistih organizatorjih volilne kampanje za volitve poslancev Državnega zbora in volitve predsednika republike, ki imajo na podlagi tega zakona pravico do delne povrnitve stroškov volilne kampanje. Konec revizije, če ga upoštevamo tudi kot rok, ko mora biti predhodno poročilo poslano, praktično onemogoča Računskemu sodišču, da z revizijo pregleda vse poslovne dogodke, ki so se dogodili na posebnem žiroračunu. Obenem pa nekateri organizatorji volilne kampanje, ki so upravičeni do delne povrnitve stroškov (22. člen) in želijo z dobljenimi proračunskimi sredstvi poravnati obveznosti volilne kampanje, nimajo možnosti, da bi se obveznosti poravnale s posebnega žiroračuna, ker mora biti poseben žiroračun med refundacijo sredstev že zaprt. S posebnega žiroračuna se ne morejo poravnati tudi odložena plačila, če je rok plačila računa odložen na datum, ko mora biti poseben žiroračun že zaprt.

18. a) člen – vmesno poročilo

24 b) člen določa, da Računsko sodišče z revizijo preizkusi, ali so podatki, ki jih je organizator volilne kampanje navedel v poročilu, točni. Pregled se nanaša tudi na 18 a) člen Zakona o volilni kampanji – vmesna poročila, ki jih mora organizator volilne kampanje predložiti Državnemu zboru (in ne tudi Računskemu sodišču). Če so vmesna poročila predmet revizije, potem jih je treba predložiti tudi Računskemu sodišču.

Organizator volilne kampanje mora enajsti dan pred dnevom volitev predložiti Državnemu zboru vmesno poročilo, ki vsebuje vse podatke iz prve do četrte alineje prvega odstavka 19. člena, in sicer o vseh dogodkih, evidentiranih na posebnem žiroračunu iz 18. člena oziroma drugih žiroračunih iz drugega odstavka 19. člena, do vključno petnajstega dne pred dnevom volitev. Če je v tem primeru mišljena enaka oblika poročanja za poseben žiroračun kot tudi račune, s katerih so bila sredstva prenesena na poseben žiroračun, je zahtevanje določenih podatkov nesmiselno. Poročanje o podatku o višini porabljenih sredstev za volilno kampanjo z drugih računov je nesmiselno, ker organizator volilne kampanje ne sme poravnavati obveznosti iz drugih računov. Če pa je s tem členom mišljena drugačna oblika poročanja za račune, s katerih je organizator volilne kampanje prenesel sredstva od poročanja za posebni žiroračun (npr. enaka kot v sklepnem poročilu ali kakršna koli druga oblika), je treba to obliko natančno navesti z obrazcem, da ne bi prihajalo do nesporazumov in povsem različnega poročanja organizatorjev volilne kampanje.

19. člen – poročanje

19. člen zakona predpisuje vsebino poročila, v katero je treba zajeti tudi poročilo o poslovanju po računih, s katerih so bila sredstva prenesena na posebni račun, in sicer za obdobje šestih mesecev pred dnevom glasovanja. Vsebina tega poročanja ni povsem jasna in opredeljena, zato prihaja tudi pri tem poročilu do različnih oblik poročanja organizatorjev volilne kampanje. Če je bil namen zakonodajalca, da s tem poročanjem in kasnejšim pregledom prepreči nedovoljeno financiranje in porabo sredstev volilne kampanje z drugih računov, potem je neustrezno izbrano tudi obdobje, o katerem se poroča (veliko računov dospe šele po končani volilni kampanji).

Če je predsedniški kandidat, ki ni obenem organizator volilne kampanje, prenesel s svojega računa na posebni žiroračun sredstva za volilno kampanjo (samofinanciranje), Računsko sodišče nima zakonske podlage za pregled tega računa. Zakon določa poročila in pregled le za račune, s katerih je politična stranka ali drug organizator volilne kampanje prenesel sredstva na posebni račun.

Organizator volilne kampanje mora v poročilu izkazati nekatere podatke, če presegajo trikratno povprečno mesečno plačo za delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za to leto. Če je imel zakonodajalec v mislih povprečno mesečno plačo za obdobje I. – XII. za leto, v katerem so se odvijale volitve, je treba poudariti, da s tem podatkom ne razpolaga ne organizator volilne kampanje ne Računsko sodišče, ko opravlja nadzor. Tovrstni podatki so znani šele 15. februarja naslednje leto. Če je mišljen drugačen podatek (na primer zadnja znana povprečna mesečna plača za to leto, s katero razpolaga Zavod Republike Slovenije za statistiko), pa je to treba natančneje opredeliti, da ne bodo razlage različne.

Četrta točka 19. člena določa poročanje o vseh odloženih plačilih organizatorju volilne kampanje, če višina plačila presega znesek iz prve točke (skupna višina zbranih in porabljenih sredstev), čas odloga pa je daljši od 30 dni, vključno z navedbo pravne ali fizične osebe, ki je odobrila odlog plačila. Taka navajanja niso smiselna, ker odložena plačila ne bi smela (ne morejo) presegati višine zbranih (porabljenih) sredstev.

Postavlja se tudi vprašanje, ali gre pri pojmovanju porabljenih sredstev za vse stroške volilne kampanje ali le za sredstva, ki so porabljena za plačilo obveznosti, ker se v zakonu uporabljata oba izraza (stroški in porabljena sredstva za volilno kampanjo).

22. člen – delno povračilo stroškov

Navedeni člen določa, da so do delne povrnitve stroškov volilne kampanje upravičeni tudi organizatorji volilne kampanje oziroma kandidati za predsednika republike, za katere je glasovalo najmanj 10 % od skupnega števila volilnih upravičencev. Organizatorjem volilne kampanje oziroma kandidatom za predsednika republike se povrnejo stroški v višini 20 tolarjev za vsak dobljen glas. V členu se ne postavljajo nobene omejitve. Obstaja možnost, ki je sicer relativno majhna, da so stroški volilne kampanje nizki, obenem pa je nakazano precej prostovoljnih prispevkov pravnih in fizičnih oseb. Tudi v tem primeru je organizator volilne kampanje za predsednika republike po zakonu upravičen do povrnitve stroškov v višini 20 tolarjev za vsak dobljen glas.

24 a. člen – revizija financiranja volilne kampanje

V tem členu je določeno, da so organizator volilne kampanje, Banka Slovenije in Agencija za plačilni promet dolžni na zahtevo Računskega sodišča predložiti listine, potrebne za izvedbo revizije ter omogočiti vpogled v svoje poslovne knjige in evidence. Obveznost predložitve dokumentacije se določi tudi za poslovne banke, da bi Računsko sodišče lahko opravljalo revizijo, tudi v primerih kadar je organizator volilne kampanje na poseben volilni račun prenesel sredstva tudi s katerega od svojih bančnih računov.

Revizijsko področje 92

DRUGE REVIZIJE

Lani smo na tem področju izvajali 6 revizij. Od 1.1.1998 do 31.12.1998 sta bili izdani 2 revizijski poročili (0 predhodnih, 0 prvostopenjskih, 2 drugostopenjski).

Do 31.12.1998 sta bili dokončni 2 poročili.

Revizija 92.1

Revidiranec: Ministrstvo za gospodarske dejavnosti.

Predmet/obseg revizije: Pregled računovodskega sistema in notranjih kontrol za leto 1995 na MGD.

Cilj revizije: Presoja učinkovitosti delovanja notranjih kontrol, primernost računovodskega sistema in skladnost izvršitve proračuna z veljavnimi predpisi.

Utemeljitev revizije: Spoznavanje ministrstva, da bi ugotovili stopnjo zanesljivosti delovanja notranjih kontrol, ki so lahko v podporo nadaljnjim revizijam.

Potek izvajanja: 11.9.1996 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 19.12.1996 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 17.12.1997. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. 1.4.1998 je bilo izdano drugostopenjsko poročilo, ki je dokončno.

Mnenje: S pridržkom.

Revizijska razkritja:

Delovanje notranjih kontrol je pomanjkljivo, kar se je kazalo tudi v naslednjem:

- Nekatere pogodbe za področje malega gospodarstva za leto 1995 niso bile vnesene v enotno računalniško evidenco in prav tako niso bila evidentirana vsa opravljena nakazila po pogodbah.
- Ministrstvo na dan 31.12.1995 ni opravilo popolnega popisa osnovnih sredstev.
- Ministrstvo ni spoštovalo določil sklenjene pogodbe in ni opravilo nadzora namenske porabe sredstev za sofinanciranje turističnih programov v višini 38,6 mio SIT in je s tem dopustilo, da ta sredstva niso bila porabljena v tem proračunskem letu 1995.

Revizija 92.2

Revidiranec: Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

Predmet/obseg revizije: Pregled notranjih kontrol in računovodskega sistema za leto 1995 na MDDSZ.

Cilj revizije: Presoja učinkovitosti delovanja notranjih kontrol, primernost računovodskega sistema in skladnost izvedbe proračuna z veljavnimi predpisi.

Utemeljitev revizije: Spoznavanje ministrstva, da bi ugotovili stopnjo zanesljivosti delovanja notranjih kontrol, ki so lahko v podporo nadaljnjim revizijam.

Potek izvajanja: 10.5.1996 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. 19.12.1996 je bilo izdano predhodno poročilo. Revidiranec je vložil pripombe, zato je bilo izdano prvostopenjsko poročilo; izdano je bilo 14.11.1997. S tem revizijski postopek ni bil končan, ker je revidiranec vložil ugovor. 28.9.1998 je bilo izdano drugostopenjsko poročilo, ki je dokončno.

Revizijska razkritja:

Delovanje notranjih kontrol je pomanjkljivo, kar je bilo ugotovljeno tudi:

- s kontrolo listin, ki so bile podlaga za izplačila, so bile pomanjkljive;
- izpolnjevanje pogodbenih obveznosti in namenske porabe proračunskih sredstev na področju zaposlovanja se v letu 1995 ni nadziralo v zadostnem obsegu;
- MDDSZ v letu 1995 ni opravljalo strokovnega in upravnega nadzora v centrih za socialno delo v zakonsko predpisanem obsegu.

Revizija 92.3

Revidiranec: Ministrstvo za zunanje zadeve.

Predmet/obseg revizije: Poraba proračunskih sredstev za delo diplomatsko-konzularnih predstavništev za leto 1997.

Cilj revizije: Cilj revizije je bil ugotoviti zakonitost in namembnost porabe javnih sredstev, ki so bila izplačana iz državnega proračuna za delovanje predstavništev v letih 1996 in 1997.

Utemeljitev revizije: Preveriti poslovanje Ministrstva za zunanje zadeve v delu, ki se nanaša na predstavništva Republike Slovenije.

Potek izvajanja: 3.4.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizija 92.4

Revidiranec: Ministrstvo za zunanje zadeve, Veleposlaništvo Zagreb.

Predmet/obseg revizije: Poslovanje predstavništva za leti 1996 in 1997.

Cilj revizije: Preveriti kroženje dokumentacije finančno–materialnega poslovanja s presojo obstoja in učinkovitosti delovanja notranjih kontrol, popolnost in verodostojnost poslovnih knjig ter prihodke in odhodke veleposlaništva.

Utemeljitev revizije: Revizija je povezana z revizijo diplomatsko–konzularnih predstavništev.

Potek izvajanja: 21.5.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizija 92.5

Revidiranec: Ministrstvo za zunanje zadeve, Veleposlaništvo Dunaj.

Predmet/obseg revizije: Poslovanje predstavništva za leti 1996 in 1997.

Cilj revizije: Preveriti kroženje dokumentacije finančno materialnega poslovanja s presojo obstoja in učinkovitosti delovanja notranjih kontrol, popolnost in verodostojnost poslovnih knjig ter prihodke in odhodke veleposlaništva.

Utemeljitev revizije: Revizija je povezana z revizijo diplomatsko–konzularnih predstavništev.

Potek izvajanja: 21.5.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

Revizija 92.6

Revidiranec: Ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj.

Predmet/obseg revizije: Poslovanje ministrstva za leto 1997.

Cilj revizije: Preizkus pravilnosti poslovanja, preizkus gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti.

Utemeljitev revizije: Ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj je največji porabnik proračunskih sredstev s področja, ki ga pokriva sektor 3.

Potek izvajanja: 28.9.1998 je bil izdan sklep o izvedbi revizije. Do 31.12.1998 še ni bilo izdano predhodno poročilo.

II. POSLOVANJE RAČUNSKEGA SODIŠČA

Kadri

Na Računskem sodišču je bilo 1.1.1998 zaposlenih 81 delavcev, 31.12.1998 pa 85. Struktura zaposlenih je bila taka:

	1.1.1998	31.12.1998
člani RS	9	9
revizijski svetniki	1	1
višji rev. sodelavci	10	10
revizijski sodelavci	16	19
revizijski asistenti	18	18
pripravniki	6	6
podporne službe	21	23
skupaj	81	85

V letu 1998 smo načrtovali zaposlitev 23 novih delavcev, zlasti revizorjev. Na novo se jih je zaposlilo 13. V tem obdobju smo zaposlili 6 pripravnikov, prav toliko pa jih je opravilo pripravniški izpit in so bili imenovani za revizijske asistente. Ker je v istem obdobju odšlo 9 delavcev (7 revizijskih asistentov, 1 višji revizijski sodelavec in 1 višji svetovalec Računskega sodišča), se je število zaposlenih povečalo le za 4, kar je precej manj od načrtovanega. Delno je vzrok za to pozno sprejetje proračuna (maj 1998), zaradi česar prej ni bilo možno začeti postopka javnega natečaja, delno pa tudi okoliščina, da imamo določene relativno zahtevne pogoje za zaposlitev revizorjev, tako da tudi odzivi na razpise, zlasti za zahtevnejša delovna mesta, niso zadovoljivi. Tako ostaja neuresničen v prvem letu delovanja zastavljen cilj, da bi bilo v letu 1998 končano obdobje oblikovanja Računskega sodišča.

Sredstva za poslovanje

V primerjavi z leti 1996 in 1997 smo imeli v letu 1998 za svoje delo na razpolago primeren obseg sredstev, težava je bila v tem, da ne od začetka leta, ampak šele od sprejema državnega proračuna, to je od 28. 4. naprej. To je vplivalo predvsem na možnosti za zaposlovanje, saj smo s postopki javnega natečaja lahko začeli šele po tem datumu. Treba je še poudariti, da v proračunu (že drugič zapored, enako tudi za leto 1999) niso bila odobrena nobena od predlaganih sredstev za nakup novih poslovnih prostorov, ki pa so pogoj za zaposlitev v obsegu, ki je določena z veljavno sistemizacijo in za kakovostno opravljanje nalog. Za leto 1998 smo predlagali finančni načrt v višini 1.577.271.000 SIT, od tega je bilo v Proračunu Republike Slovenije za Računsko sodišče odobrenih 774.840.000 SIT. Z upoštevanjem dveh rebalansov med letom je znašal finančni načrt za leto 1998 574.917.709 SIT, poraba proračunskih sredstev pa 565.293.317 SIT.

Pregled odobrenih in porabljenih proračunskih sredstev:

Finančni načrt: 1.577.271.000 SIT
Sprejeti proračun: 774.840.000 SIT
Rebalans finančnega načrta: 574.971.000 SIT
Porabljena sredstva: 565.293.317 SIT

Poraba po namenih:

Plače in drugi osebni prejemki: 440.381.135 SIT
Materialni stroški: 81.333.778 SIT
Investicije (informatizacija, pisarniška oprema, službeni avti): 24.928.362 SIT

Če primerjamo cilje, ki smo si jih zastavili ob sprejemanju finančnega načrta za leto 1998 z doseženim, ugotovimo, da nismo uresničili načrta zaposlovanja, da ni bilo možnosti za zagotovitev primernih poslovnih prostorov, zelo ugodno pa lahko ocenimo izpolnitev načrtov glede izobraževanja in informatizacije.

III. RAZVOJ RAČUNSKEGA SODIŠČA

A) Izobraževanje in usposabljanje

V lanskem letu smo organizirali in v pretežni meri tudi sami izvedli "**Izobraževalni teden Računskega sodišča**". Udeležili so se ga vsi člani, revizorji in drugi strokovni delavci Računskega sodišča. V tem okviru smo obvestili revizorje o temah 16. kongresa INCOSAI, o Evropskih smernicah za izvajanje INTOSAI revizijskih standardov, obravnavali pripombe k predlogu prve razčlenjene smernice Računskega sodišča (revizijski dosje), predstavili rezultate izobraževanja skupine revizorjev na Nacionalnem revizijskem uradu Združenega kraljestva (National Audit Office, NAO U.K.), poročali o nekaterih zahtevnejših opravljenih revizijah in pripravili delavnico, na kateri smo obravnavali primere iz revizijske prakse.

Člani Računskega sodišča in revizorji so večkrat sodelovali na seminarjih in strokovnih srečanjih kot predavatelji s prispevki s področja državne revizije, javnih naročil, lokalne samouprave itd. Redno je tudi sodelovanje s Slovenskim inštitutom za revizijo in Fakulteto za organizacijske vede glede strokovnih vprašanj, s katerimi se ukvarjata obe instituciji.

Revizorji se redno udeležujejo **seminarjev in konferenc**, ki jih na temo revizij, računovodstva, javnih financ itd. organizirajo Slovenski inštitut za revizijo, obe univerzi, Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije in druge strokovne organizacije ter združenja.

Od izobraževanja v tujini je bilo najpomembnejše izobraževanje na NAO Združenega kraljestva meseca maja in junija, ki so se ga udeležili 2 članici in 5 revizorjev. Program je vseboval seminar s področja najpomembnejših revizijskih tem in praktičnih del, v katerem so udeleženci sodelovali pri izvajanju revizij na različnih oddelkih te institucije. Rezultate tega izobraževanja, predvsem uporabne izkušnje, so udeleženci predstavili na "Izobraževalnem tednu Računskega sodišča". Spoznanja, pridobljena v Veliki Britaniji, Računsko sodišče že uporablja pri revidiranju in prenaša v pozitivno prakso nadziranja javnih financ v svoje okolje.

Septembra so se 4 revizorji udeležili seminarja o **harmonizaciji revizijskih metod** evropskih držav, ki ga je organiziral Revizijski urad Madžarske ob podpori Evropskega računskega sodišča. Dva revizorja sta sodelovala na seminarju o **revidiranju izvajanja nalog** oktobra v Bratislavi, dva pa na seminarju o **pripravi revizijskih poročil** julija meseca v Budimpešti. En revizor je bil na enomesečnem seminarju o revizijskih standardih INTOSAI, ki ga je organiziral NAO na sedežu v Londonu.

Na podlagi sklenjenih pogodb o izobraževanju je šest revizorjev in svetovalcev vključenih v **podiplomski študij**, od tega 1 na doktorski, 5 pa na magistrski stopnji. Trije zaposleni se izobražujejo na visoki strokovni stopnji. Več zaposlenih študira na magistrski in dodiplomski stopnji na lastne stroške.

B) Sodelovanje s Sigmo

Tudi v letu 1998 je Računsko sodišče sodelovalo s strokovnjaki SIGME. Predsednik Računskega sodišča je namreč zaprosil SIGMO, da presodi dosedanje delovanje vrhovne revizijske institucije (VRI) od ustanovitve leta 1995. Predsednik je med drugim za tako presojo zaprosil tudi v luči prihodnje pridružitve Slovenije Evropski uniji (EU).

Dejavnost programa SIGMA (Support for Improvement in Governance and Management in Central and Eastern European Countries) je nastala leta 1992 kot skupna pobuda Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) ter programa PHARE za tehnično pomoč Evropske unije. Strokovno svetovanje obsega šest področij: reformo javnih institucij, oblikovanje politike, vodenje porabe, vodenje v javnem sektorju, administrativno nadziranje in informacijske storitve. SIGMA deluje v sklopu sektorja za javno upravo pri organizaciji OECD, svetuje in pomaga državam srednje in vzhodne Evrope pri reševanju vprašanj, povezanih s postopki prehoda.

SIGMA je za pomoč pri izvedbi presoje delovanja pooblastila skupino treh revizijskih izvedencev iz Francije, Švedske in Združenih držav, ki je ugotovila, da:

- zakonski predpisi, na podlagi katerih je bilo ustanovljeno Računsko sodišče, izpolnjujejo zahteve Limske deklaracije;
- da bi bilo treba Zakon o Računskem sodišču in z njim povezane zakonske predpise ponovno proučiti in popraviti, tako da bi olajšali učinkovitejše in uspešnejše delovanje Računskega sodišča in se pripraviti na pristop k Evropski uniji. Predsednik naj bi po posvetovanju s predsednikom odbora za proračun in revizijo drugih javnih financ določil datum, ko bo predložil predlagane spremembe k tem zakonom;
- da je treba pri ponovnem proučevanju zakonov posebno pozornost posvetiti vlogi predsednika in članov, zlasti glede dela senata in glede poslovnih nalog;
- da je treba izdelati in uporabiti standarde uspešnosti pri izvajanju nalog;
- da bi bilo treba izdelati in izvajati jasno strategijo za usmerjanje sedanjega dela in prihodnjega razvoja. Da bi morale Računsko sodišče pritegniti večjo pozornost Državnega zbora in še naprej razvijati odnose z javnimi glasili.

SIGMA je ugotovila nejasnosti glede narave, ki naj bi jo imelo Računsko sodišče. Ker ima nekaj značilnosti modela "sodišča" in nekaj značilnosti modela "urada" kot vrhovne revizijske institucije, ta dvoličnost povzroča težave pri delovanju. Ti problemi pa so še izrazitejši, ker je Računsko sodišče sorazmerno majhna ustanova.

V poročilu je SIGMA navedla, da Zakon označuje Računsko sodišče kot neodvisno sodišče z določenimi sodnimi pooblastili in z varstvom neodvisnosti njegovih članov. SIGMA je poudarila, da se ključne značilnosti modela "sodišča" ne nanašajo toliko na taka ali drugačna sodna pooblastila (saj nekatera imajo sodna pooblastila, nekatera pa tudi ne), ampak na (a) formalno določen kolegijski proces odločanja, še zlasti preden se "izdelek" (poročilo, sodba, pismo) odda iz sodišča, in (b) neodvisnost, priznana in zavarovano z zakonom, in to ne le ustanove kot take, ampak vsakega njenega člana, vključno z revizijskim osebjem.

Pri značilno "sodniškem" modelu, nadaljuje poročilo, je ugovor pregledovanca na revizijsko poročilo spor med sodiščem kot celoto in pregledovancem. Pri Računskem sodišču pa to postane spor med pregledovancem in članom, ki je kot vodja revizijskega sektorja podpisal predhodno poročilo in ga morajo reševati drugi člani Računskega sodišča, kar vodi do pogostih ugovorov.

Računsko sodišče Republike Slovenije ima torej po mnenju SIGME več pomembnih značilnosti modela "urada". Tako na primer njegova notranja organiziranost s člani, ki so hkrati tudi vodje revizijskih sektorjev, bolj spominja na hierarhični ustroj revizijskega urada kot na revizijsko sodišče.

Vsak član mora hkrati opravljati delo sodnika in operativnega vodje revizijskega sektorja. Člani si med seboj niso edini o relativni pomembnosti teh dveh vlog, kar se kaže v zelo različno pojmovanih prednostnih nalogah, ki jim namenjajo več časa in pozornosti, pa tudi v različnih stilih vodenja med revizijskimi enotami. Nekatere enote imajo močno vodstvo odgovornega člana sodišča, v drugih primerih pa je revizijski sektor v veliki meri prepuščen samemu sebi brez zadostne podpore. Te razlike pa so še izrazitejše zaradi velikih razlik v strokovnem predznanju in izkušnjah članov.

26. in 33. člen ZRacS sta po mnenju SIGME sporna zaradi pomanjkanja jasne opredelitve okoliščin in konkretnih dejstev, zaradi katerih bi Računsko sodišče upravičeno lahko ukrepalo tako, da bi izdalo nalog za odpravo dejanja ali pa bi odgovorne osebe razrešilo.

SIGMA je svetovala, da bi si morale Računsko sodišče prizadevati, da:

- zahteva, da so člani in revizorji strokovnjaki na svojih področjih dela,
- se izogiba temu, da bi člani vodili majhne revizijske sektorje,
- zagotovi, da bi revizijsko delo upravljal poklicni revizor, ki je odgovoren za razporejanje razpoložljivih revizijskih potencialov in za usmerjanje dnevnega revizijskega dela v skladu s strategijo in prednostnimi cilji, ki jih določi VRI, ter za kakovost revizijskega dela in za strokovnost revizijskega osebja.

V avgustu 1998 je Računsko sodišče na podlagi Poročila SIGME, načrta dela Računskega sodišča in ob sodelovanju strokovnjaka SIGME g. Larssona pripravilo predlog programa za sredstva Phare, za strokovno in finančno pomoč. Revidiranje porabe javnih sredstev je namreč treba okrepiti tudi na dveh področjih, ki sta metodologija in revizijske veščine. Treba je natančno določiti in zapisati metodologijo finančne revizije v obliki priročnikov v skladu s standardi INTOSAI in Evropskimi smernicami revidiranja.

C) Sodelovanje z Evropskim računskim sodiščem

V letu 1998 se je nadaljevalo intenzivno sodelovanje. Cilj sodelovanja je povečati gospodarnost, učinkovitost in uspešnost dela VRI, pri čemer naj bi se razlike med metodami in tehnikami dela VRI evropskih držav čim bolj zmanjševale in izenačile.

Obveznosti države kandidatke za članstvo v Evropski uniji se nanašajo na dve področji, in sicer:

- neposredno na verodostojno, nadzirano porabo javnih financ in
- posredno na zahtevo za učinkovito organizirano in vodeno državno administracijo, ki bo gospodarno, učinkovito in uspešno ravnala s sredstvi Evropske unije. Prav VRI pa je tista, ki v postopku izvajanja revidiranja tudi preizkuša učinkovitost notranjih kontrol (t.j. organizacije in procesov) prav pri uporabnikih proračunskih sredstev.

Zavedajoč se vseh težav in ovir, ki jih zahtevajo pogoji za članstvo v EU, so marca 1998 predsedniki VRI držav srednje in vzhodne Evrope (CEECS) podpisal t.i. Varšavsko deklaracijo. Zapisali so, da bodo oktobra 1999 sprejeli priporočila za VRI držav CEECS glede vsega potrebnega, kar je treba zagotoviti, če bo treba tudi z določili zakonodaje, in sicer za

- organiziranost, pooblastila in uporabo standardov revidiranja VRI
- dejavno vlogo VRI v predpristopni strategiji k EU.

Sprejem pravnega reda Evropske unije namreč vključuje obvezno prilagoditev celotnega sistema obstoječega revidiranja sistemu revidiranja, ki deluje v državah članicah EU, kar pa pomeni:

- harmonizacijo zakonodaje
- spremembe v organiziranosti in usposobljenosti
- izpopolnitve obstoječih tehnik in metod dela državnega revidiranja,

Strokovni predlog priporočil /o katerem bodo dokončno odločili predsedniki VRI oktobra 1999, pripravlja posebna skupina – t.i. delovna skupina št.1. V njej so predstavniki vrhovnih revizijskih institucij držav iz srednje in vzhodne Evrope iz teh držav: Poljska, Češka, Slovaška, Madžarska, Romunija, Bolgarija, Hrvaška, Albanija, Litva, Latvija, Estonija in Slovenija.

D) Delovanje v mednarodnih organizacijah

INCOSAI

Zunanje revidiranje poteka v Sloveniji po mednarodnih standardih revidiranja INTOSAI. Računsko sodišče Slovenije je član INTOSAI od leta 1996.

V letu 1998 je po treh letih spet potekala XVI. Mednarodna konferenca vrhovnih revizijskih institucij (International Conference of Supreme Audit Institutions – INCOSAI). Računsko sodišče Republike Slovenije so na kongresu v Montevideu zastopali predsednik dr. Vojko A. Antončič ter članici Silva Jamnik in Zdenka Vidovič. Kongresa se je udeležilo 378 udeležencev in 21 opazovalcev iz 115 držav. INTOSAI ima 176 držav članic.

Osrednja tema kongresa je bila preprečevanje in odkrivanje prevar in korupcije. Predstavljeno pa je bilo tudi delo stalnih odborov in delovnih skupin.

Glede preprečevanja prevar in korupcije je kongresni dokument poudaril, da:

1. Standardi vedenja državne uprave in finančna razkritja igrajo pomembno vlogo pri preprečevanju prevar in korupcije. Javno poznavanje in zavest o standardih vedenja povečujeta možnosti za odkrivanje prevar. Finančna razkritja krepijo privrženost standardom vedenja, poudarjajo možne nasprotno interese in podpirajo preglednost v državni upravi.
2. Močno finančno vodenje, ki temelji na zanesljivosti, popolnosti in pravočasnosti finančnega poročanja, podpira okolje za preprečevanje pojavov in omejuje možnosti za pojave prevar in korupcije. Letna finančna poročila revidira VRI, kar dodatno zmanjšuje možnosti za nepravilnosti. Kodeks etike, ki ga je potrdil kongres, pa se lahko uporablja kot model za standarde vedenja javnih uslužbencev.

Kongres je VRI priporočil, da:

- a) si zagotovijo ustrezno raven finančne in operativne neodvisnosti ter širino revizijskega pokritja,
- b) zavzemajo aktivnejšo vlogo pri ocenjevanju učinkovitosti in uspešnosti sistemov finančnih in notranjih kontrol ter intenzivneje spremljajo uresničevanje danih priporočil,
- c) osredotočijo strategijo revidiranja bolj na področja in dejavnost, ki so nagnjena k prevaram in korupciji, s tem da razvijejo dejavnike visokih tveganj,
- d) vzpostavijo uspešen način za širjenje revizijskih poročil in ustreznih informacij iz teh poročil javnosti ter razvijajo dobre odnose z mediji,
- e) pripravljajo revizijska poročila, ki so razumljiva in prijazna za bralce,
- f) proučijo tesnejše sodelovanje in ustrezno izmenjavo informacij z drugimi državnimi in mednarodnimi organizacijami, ki se borijo proti korupciji,
- g) povečajo izmenjavo izkušenj o prevarah in korupciji z drugimi VRI,
- h) spodbudijo vzpostavitev postopkov kadrovanja uslužbencev javnega sektorja, ki bo izbiral, ohranjal in motiviral poštene in primerne kadre za izvajanje javnih storitev,
- i) spodbudijo pripravo smernic za finančna razkritja javnih uslužbencev in nadziranje skladnosti kot dela stalnega procesa revidiranja,

- j) uporabijo INTOSAI kodeks etike za pospeševanje višjih etičnih standardov in kodeksa etike za javne storitve,
- k) proučijo možnosti za vzpostavitev sistema za prejemanje in dajanje informacij javnosti o zaznanih primerih nepravilnosti,
- l) nadaljujejo z delom, ki se nanaša na prevare in korupcije po obstoječih odborih INTOSAI in delovnih skupin.

Odbor za standarde revidiranja je pripravil INTOSAI kodeks etike, pregled ustreznosti in uporabnosti standardov revidiranja INTOSAI ter pregled uporabnosti INTOSAI bibliografije standardov revidiranja.

Odbor za računovodske standarde je za XV. INCOSAI leta 1995 izdal Okvir računovodskih standardov in za XVI. INCOSAI pripravil Navodila za implementacijo okvira računovodskih standardov (Accounting Standards Framework Implementation Guide for SAIs: Departmental and Government-wide Financial Reporting).

Odbor za standarde notranjih kontrol je pripravil navodila za vrednotenje sestave notranjih kontrol z naslovom "Navodila za poročanje o uspešnosti notranjih kontrol: Izkušnje VRI pri uvajanju in vrednotenju notranjih kontrol" (Guidance for Reporting on the Effectiveness of Internal Controls: SAI Experiences in Implementing and Evaluating Internal Controls).

Odbor za javni dolg je izdelal Smernice za merjenje in identifikacijo dejanskega in možnega dolga (Guidance on the Measurement and Identification of Actual and Contingent Debt) in Smernice za načrtovanje in vodenje revizije notranjih kontrol pri javnem dolgu (Guidance for Planning and Conducting an Audit of Internal Controls of Public Debt).

Odbor za računalniško obravnavanje podatkov je dopolnil direktorij za računalniško obravnavanje podatkov (EDP Directory), ki vsebuje informacije o več kot 90 VRI in je dosegljiv v tiskani različici in v elektronski obliki na CD. Predstavil je tudi pristojnosti in zakone članic INTOSAI na CD-ROM-u.

Kongres INCOSAI je potrdil delovni program odbora za naslednja tri leta, v katerem je za Računsko sodišče še posebej pomemben načrtovani tretji seminar o reviziji dosežkov, ki bo predvidoma leta 2001 v Sloveniji.

Najpomembnejši dosežek delovne skupine za revizijo privatizacije so smernice najboljše prakse za revizijo privatizacije (Guidelines on Best Practice for the Audit of Privatisations).

Delovna skupina za vrednotenje programov je predstavila zbirko primerov prakse in metod vrednotenja (Program evaluation Practices and Methods) ter opisala tehnike, ki se uporabljajo pri različnih primerih in za različne stopnje vrednotenja.

Kongresni dokumenti, razprave številnih delegatov kongresa ter dosežki in priporočila kongresa zahtevajo določene aktivnosti tudi od Računskega sodišča kot vrhovne revizijske institucije Slovenije.

Na Računskem sodišču bo treba nameniti večjo pozornost problemu prevar in korupcije, Računsko sodišče bi moralo čim prej sprejeti kodeks etike državnih revizorjev,

Vlado Republike Slovenije oz. Ministrstvo za finance bo treba seznaniti z dosežki in priporočili kongresa na področju računovodskih in revizijskih standardov. Računsko sodišče in inštitut bi se morala vključiti v razprave o novi zakonodaji in drugih predpisov s področja računovodstva proračuna in proračunskih uporabnikov, da bi se uveljavile sprejemljive rešitve, ki jih predlaga INTOSAI, tudi pri nas.

Pri notranjih kontrolah lahko revizorji najboljše uresničujejo dognanja in priporočila kongresa INCOSAI, tako da v prihodnje namenijo večjo pozornost revidiranju obstoja in delovanja notranjih kontrol, spodbujajo revidirance in druge osebe v javnem sektorju, da v čim večji možni meri uvajajo notranje kontrole in zgradijo takšno sestavo notranjih kontrol, ki bo zagotavljala razumno uporabo javnih sredstev, uspešen nadzor, zanesljivost računov, uspešno finančno vodenje, spoštovanje operativnih standardov, doseganje zastavljenih ciljev ter krepitev finančnega vodstva in vzpostavitev večje odgovornosti ter pomagajo revidirancem pri uvajanju in krepitvi uspešnih notranjih kontrol s priporočili in svetovanjem ter poudarjajo dobro sestavo notranjih kontrol kot uspešno orodje v boju proti prevaram in korupciji.

V aprilu se je namestnica predsednika Računskega sodišča udeležila pripravljalnega sestanka za 4. kongres Evropske organizacije vrhovnih revizijskih institucij (EUROSAI).

EURORAI

Na 3. kongresu evropskih regionalnih revizijskih institucij (EURORAI) 23. in 24. 11. 1998 v Strasbourgu so bili vzpostavljeni prvi stiki s predstavniki **nekaterih** revizijskih institucij Nemčije, Velike Britanije in Italije, ki revidirajo poslovanje lokalnih skupnosti, da bi pridobili pravne podlage, revizijska in druga poročila, ki bi lahko bila v pomoč pri izboljševanju dela in izdelkov oziroma učinkovitejšem izpolnjevanju poslanstva slovenske državne revizijske institucije.

Nemčija

Dežela Baden–Württemberg ima v Nemčiji vodilno vlogo pri uvajanju sodobnega računovodstva občin. Njihovo ministrstvo za notranje zadeve, ki je vrhovna nadzorna oblast za lokalne skupnosti, je izdalo temeljne podlage, npr. zasnovo sodobnega računovodstva občin, plan učinkov občin in smernice za stroškovno računovodstvo občin. Napredno, razvito računovodstvo omogoča ustrezno raven revizije. Deželno računsko sodišče ni pristojno revidirati lokalnih skupnosti. Ustanovljen imajo zavod za revidiranje občin (Gemeindeprüfungsanstalt).

Posebno ureditev revidiranja lokalnih skupnosti ima v Nemčiji dežela Hessen. Deželno računsko sodišče ni pristojno in odgovorno za te revizije. Osebo je odgovoren za to področje predsednik računskega sodišča. Ta letno določi revizijsko temo, opredeli zahteve za revizije in z javnim razpisom izbere izvajalce – komercialne revizorje.

Navezani so bili tudi stiki s predstavnikom Deželnega računskega sodišča Sachsen–Anhalt, ki je odgovoren za revidiranje lokalnih skupnosti.

Združeno kraljestvo

Revidiranje lokalnih skupnosti v U.K. je v pristojnosti treh revizijskih komisij (Audit commission). Na kongresu je bil predstavnik komisije za Anglijo in Wales. Komisija je bila ustanovljena leta 1983 kot neodvisna institucija. Sredstva za njeno delovanje v celoti zagotavljajo lokalne skupnosti.

Pred štirimi leti se je iz komisije izločil njen revizijski del, ki oblikuje okrajni revizijski servis (District Audit Service). Zaposluje 1100 revizorjev za **območje** Anglije in Walesa. Revizijski servis tekmuje na trgu s komercialnimi revizijskimi družbami in revizijska komisija odloča, koga bo pooblastila za izvedbo posamezne revizije. Trenutno razmerje na trgu je 70 : 30 v korist revizijskega servisa.

E) Informacijska podpora poslovanju Računskega sodišča

Nakup informacijske opreme

Pri nakupih informacijske opreme se je Računsko sodišče v letu 1998 opiralo predvsem na javne razpise, ki jih je za državno upravo organiziral Center vlade za informatiko. Sodelovanje je v vseh primerih potekalo zelo dobro.

Sredstva, ki so bila odobrena za informatizacijo, so nam v letu 1998 omogočila, da smo precej izboljšali opremljenost glede na preteklo leto, ko nam zaradi znanih zapletov pri sprejemanju proračuna ni uspelo sproti zagotavljanju osnovnih pogojev za delo revizorjev.

Vse na novo sprejete revizijske sodelavce smo v letu 1998 opremili s prenosnimi računalniki. Narava dela na Računskem sodišču narekuje, da velik del opravil poteka na lokaciji, kjer se opravlja revizija. Prezem podatkov in sprotno vnašanje ali prenos v računalnik pomeni bistveno racionalizacijo in tudi mnogo lažje delo revizorjev.

V letu 1998 smo prav tako začeli z nadomeščanjem nekatere najstarejše informacijske opreme, predvsem najstarejših računalnikov. Zaradi premajhnih zmogljivosti in počasnosti delovanja so neprimerni za standardno namestitev programske podpore, ki jo revizijski sodelavci stalno uporabljajo pri svojem delu.

Da bi bilo delo revizorjev čim učinkovitejše, stalno izboljšujemo postopke pregledovanja in vrednotenja dobljenih podatkov in uvajamo nove metode dela. Z novejšo programsko opremo skušamo računalniško obdelati čim več podatkov, z različnimi avtomatizmi in metodami zmanjšati delo revizorjev pri rutinskem preverjanju in iskanju ter izločanju tistih podatkov, ki odstopajo od pričakovanj. V žarišče natančnejšega pregledovanja na ta način postavljamo podatke, ki so pomembni po svoji naravi ali bistveno odstopajo od pričakovanj.

Hiter razvoj in uvajanje novosti tudi na področju računalniško podprtega revizijskega pregledovanja in v marsikakšnem primeru eksponentno povečevanje podatkovnih zbirk, ki jih pregleduje Računsko sodišče, zahteva zmogljivejšo in hitrejšo informacijsko opremo. Za takšen način dela je informacijska podpora v najširšem smislu alfa in omega dobrih rezultatov in zahteva stalno izboljševanje in tudi sledenje svetovnemu razvoju.

Že prej omenjeno izredno povečevanje količine podatkov je značilno tudi za podatkovne zbirke Računskega sodišča. Z rastjo Računskega sodišča, povečevanjem števila delavcev in vse intenzivnejše uporabe programske podpore in podatkovnih zbirk se zelo povečuje tudi promet s podatki v informacijskem omrežju Računskega sodišča. Občasno so se ob večjih obremenitvah zaradi tega pojavljali zastoji, ki smo jih odpravili s povečanjem-dograditvijo pomnilnika na strežnikih na obeh lokacijah Računskega sodišča.

Zaradi okvare je bil tudi zamenjan del mrežne opreme z novo. Izredno hiter razvoj informacijske opreme pogosto v takšnih primerih narekuje drugačno rešitev od pričakovane.

Pri primerjavi stroškov je bilo ugotovljeno, da je cena za popravilo okvare v enoti kar precej višja od cene za nakup nove.

Projekt "REVIS" **aplikacija za spremljanje in nadzor potekanja projektov**

V našem primeru so projekti revizije, ki jih izvaja Računsko sodišče. Z vse večjo dejavnostjo Računskega sodišča se zelo povečuje število začetih revizij, kar onemogoča hiter in kakovosten pregled nad tem, v kateri fazi je posamezna revizija.

Z novo aplikacijo je mogoč dober pregled vseh začetih revizij – celotnega stanja v vsakem trenutku kot tudi potekanje posamezne revizije in z njo povezani stroški. Vsak revizijski sektor ima popoln pregled nad obremenitvami posameznih revizorjev, odstopanja od normativov določenih za posamezno aktivnost itd. S pomočjo aplikacije bomo tudi skrajšali čas dela in ga poenotili, saj so vsi dokumenti, ki jih Računsko sodišče izda pri neki reviziji, v aplikaciji kot predloge. Ravno tako bo v prihodnje lažje načrtovanje, saj bomo vedeli, približno koliko časa se porabi za neko revizijo glede na njeno zahtevnost in glede na revizorje, ki jo izvajajo.

Poskusno smo začeli z delom meseca septembra, z novim koledarskim letom je v vseh sektorjih v redni uporabi. Polnjenje podatkovne zbirke bo postopno, že začete in še ne dokončane revizije bodo v sektorjih vnesli po vrstah revizij.

Sredi leta je bilo organizirano prvo usposabljanje sodelavcev. Predstavitveni del usposabljanja Računskega sodišča je bil namenjen tudi ovrednotenju posameznih rešitev v aplikaciji, njenemu dopolnjevanju in izboljševanju. Nadaljnja funkcionalna usposabljanja zaposlenih za novo aplikacijo smo opravili z lastnimi močmi. Vsi, ki bodo z aplikacijo stalno delali in vzdrževali podatkovno zbirko, so se najprej skupno, nato vsak še posamezno interno usposabljali, kar je izvedla služba za informatiko.

Programska podpora za izvajanje revizij "IDEA"

Realiziran je bil načrtovani nakup revizijskega programskega orodja IDEA, ki je bil zaradi pozno sprejetega proračuna za leto 1997 preložen na leto 1998. Revizijska programska oprema omogoča v mnogo primerih učinkovitejše, natančnejše in boljše delo revizorjev. Trenutno je teža problema predvsem v primernem usposabljanju revizijskih sodelavcev. Zaradi pomanjkanja strokovnjakov, ki bi uporabljali tovrstna orodja v Sloveniji, bomo za usposabljanje morali poskrbeti predvsem sami in se dogovoriti za sodelovanje strokovnjakov za to področje z VRI kakšne druge države.

Pred odločitvijo o nakupu manjšega števila licenc je bila v preizkus tri mesece nameščena polna verzija programske podpore IDEA, kar je povečalo objektivnost pri nakupu. Rezultati so bili dobri, sledil je nakup in namestitev petih licenc.

Organizirali smo notranje usposabljanje dveh skupin sodelavcev. V dveh terminih sta bili realizirani dve delavnici, za skupno 21 delavcev Računskega sodišča. Po končanih delavnicah smo v več skupinah začeli zbirati praktične izkušnje. Na podlagi teh je bila z lastnimi močmi organizirana tudi delavnica na izobraževalnem tednu Računskega sodišča na Brdu. Do konca leta 1998 je bilo dokupljenih še 10 licenčnih pravic.

Domača SPLETNA stran Računskega sodišča www.sigov.si/racs/

Obveščanje javnosti o delu Računskega sodišča je v preteklih letih potekalo na klasičen način, pogosto pa so zainteresirani prihajali tudi v prostore Računskega sodišča in tu prebirali najnovejša poročila o opravljenih revizijah. Dokončna poročila, ki so pogosto zelo obširna, smo razmnoževali, velikokrat zaradi omejenih sredstev in časovnih omejitev tudi posojali. Velikokrat je bilo zanimanje javnosti bistveno večje od naših zmožnosti temu zanimanju ustreči na primeren način. Glavna pisarna je bila ob takih trenutkih prezaposlena in je le s težavo opravljala svoje redno delo.

V zadnjem četrletju smo začeli s pripravo spletne strani. Ob 4. obletnici ustanove – 9. decembra 1998 je bila predstavljena javnosti na strežniku Centra vlade za informatiko. Osnovni dokumenti so dosegljivi v slovenskem in angleškem jeziku.

Glavni namen objavljanja je sprotno seznanjanje javnosti z dokončnimi poročili o opravljenih revizijah.

Spletno stran sproti dopolnjujemo z novimi poročili.

Med drugim je na domači strani mogoče najti še zakon o Računskem sodišču, prebrati poslovnik in nekatere osnovne podatke ter najti elektronske naslove podobnih institucij iz nekaterih drugih držav ter poštni predal Računskega sodišča.

Nekatere povezave v javne zbirke podatkov

Za hitrejši in enostavnejši dostop do nekaterih podatkov smo pridobili pravico vpogleda v zbirko sodni register, on-line Uradni list in IUS-Info.

F) Knjižnica

V zadnjem četrtletju je bil pregledan celotni knjižni fond Računskega sodišča. V letu 1998 se je povečal za 112 naslovov. Za celotni knjižni fond so bile po vseh sektorjih na novo opravljene osebne naloge za vse delavce Računskega sodišča.

Za vodenje in urejanje knjižnice že dve leti uporabljamo precej enostavno programsko aplikacijo v okolju Notes. S povečevanjem knjižnega fonda in precejšnjim prehajanjem knjig iz rok v roke je aplikacija postajala neprimerna, izkazala je precej nedorečenosti in zelo malo možnosti pri izbiri pregledov po posameznih parametrih.

Želja, da knjižni fond bolje uredimo in obenem zagotovimo dober pregled po različnih parametrih smo proti koncu leta pričeli s prenovo aplikacije. Zaključek dela pri prenovi aplikacije je načrtovan v mesecu februarju 1999.

G) Sodelovanje z državnimi organi

1. Sodelovanje pri pripravi predpisov, ki urejajo javni sektor

Po 21. členu ZracS Računsko sodišče sodeluje pri oblikovanju načina računovodskega izkazovanja in poročanja ter pri oblikovanju standardov porabe javnega sektorja. Na tej podlagi in na podlagi ugotovitev iz opravljenih revizij je Računsko sodišče pripravilo pripombe in predloge k osnutkom naslednjih zakonov:

1. Zakon o javnih skladih
2. Spremembe in dopolnitve zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije
3. Zakon o zaposlenih in o razmerjih plač v javnem sektorju

Na podlagi opravljenih revizij volilnih kampanj kandidatov za predsednika Republike Slovenije je Računsko sodišče Državnemu zboru Republike Slovenije in pristojnima ministrstvom dalo pobudo za spremembo nekaterih določil zakona o političnih strankah in zakona o volilni kampanji, ki se nanašajo na finančno poslovanje strank in financiranje volilne kampanje.

2. Sodelovanje z Odborom Državnega zbora za nadzor proračuna in drugih javnih financ

Računsko sodišče redno sodeluje z odborom tako, da ga seznanja s svojimi ugotovitvami in sodeluje na njegovih sejah tudi glede drugih vprašanj, ki se nanašajo na javne finance, predvsem pa glede odpravljanja v nadzorih ugotovljenih nepravilnosti. Računsko sodišče je odboru poročalo o svojih ugotovitvah po posameznih področjih javne porabe (šolstvo, zdravstvo, skladi...), opravljena pa je bila tudi razprava o potrebnih spremembah ZracS.